

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

సోమవారము, మార్చి 6, 2006

12 వ శా.స. VI స. వాల్యూం -- III నంబరు -- 2

శక సంవత్సరము - 1927, ఫాల్గుణ - 15

MONDAY, THE 6th MARCH, 2006

12 L.A. VI S. VOL-- III No. - 2

15 - Phalgun , 1927 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రథాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ యు. పురుషోత్తమ రెడ్డి శ్రీ బి. వేదవ్యాస్ డా. (శ్రీమతి) కుతూహలమ్మ శ్రీ నాచెండ్ల మనోహర్ శ్రీ డి. నరేంద్ర కుమార్ శ్రీ ఎ. గోవింద నాయక్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తుళ్ళనంద్ సింగ్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస. వెంకటేష్ శ్రీ ఎస. రాజ సదారావు శ్రీ యు. జగదీశ్వర్ శ్రీ ఎన్. అంజయ్
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి. శివరావు శ్రీ ఎం. పాండురంగాచార్య శ్రీ ఎం. వి. వి. సత్యాసందం శ్రీ పి. సీతారాములు శ్రీ కె. ఎ. నర్సింహారాజు శ్రీ డి. నర్సింహులు శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. తులసీరాం శ్రీ డి. సత్యనారాయణ శ్రీ ఎ. రామిరెడ్డి
చిఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీమతి వి. గిరిజా సుందరి

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(వన్నెండవ శాసనసభ)

(ఆరవ సమావేశము : పదునాల్గపరోజు)

నొమువారము, మార్చి 6, 2006

సభ ట. గం. 8.30 లకు ప్రారంభమైనది

(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో పున్మార్గ)

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము
వాయిదా తీర్మానముల గురించి
2. సజ్జతవు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - వ్రాతపూర్వక సమాధానములు (అనుబంధము -1)
3. సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు
4. సభా కార్యక్రమము
5. 304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడినఅంశము
                రాష్ట్రంలో జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ వథకం అమలు గురించి
6. సభా కార్యక్రమము
7. 304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడినఅంశము (కొనసాగింపు)
                రాష్ట్రంలో జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ వథకం అమలు గురించి
8. 2006-2007సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు) పై చర్చ
గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన - మూడవరోజు
అభ్యర్థన నెం. XXXIII (33) - పెద్దతరహా, మధ్య తరహా నీటిపారుదల
అభ్యర్థన నెం. XXXIV (34) - అడవులు, వర్యావరణిం శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞానం,
                చిన్న తరహా నీటిపారుదల
అభ్యర్థన నెం. XXXV (35) - సమాచారం, పౌర సంబంధాలు, ఇంధనం, బోగ్గు గనులు
అభ్యర్థన నెం. XI (11) - రోడ్లు, భవనాలు, ఓడరీపులు (కొనసాగింపు)

&&&&&&

సభా కార్యక్రమము
వాయిదా తీర్మానముల గురించి

MR. SPEAKER: The Adjournment Motion given notice of by Dr. G. Vijaya Rama Rao and others regarding uninterrupted supply of nine hours' power for agriculture and payment of compensation to the families of farmers who died due to electrical shocks is disallowed.

The Adjournment Motion given notice of by Sri Nomula Narasimhaiah garu and others regarding the misuse of public money by revising the estimates of Sripada Sagar Project to the tune of Rs. 400 crores and the collusion of officers and contractors under the EPC system is disallowed.

The Adjournment Motion given notice of by Sri Chada Venkata Reddy garu and others regarding placing of files before the Assembly on the revision of estimates of Sri Pada Sagar Project in collusion with contractors resulting in misuse of Rs. 400 crores is disallowed.

The Adjournment Motion given notice of by Sri G. Kishan Reddy garu regarding payment of compensation to the farmers who sustained loss on account of hailstorm on 3rd March, 2006 in five districts and to take steps to save the families of labourers who died due to collapse of building in Mamidipally Village of Ranga Reddy district is disallowed.

The Adjournment Motion given notice of by Sri Komireddy Ramulu garu regarding establishment of a Government Degree College and five Government Junior Colleges in Metpally Constituency is disallowed.

శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి (హిమాయత్‌నగర్): డిస్ట్రిక్ట్ ఎలవ్ అంబే రైతులకు సష్టుపరిహం ఇస్తూరా, ఇవ్వరా అని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: డిస్ట్రిక్ట్ ఎలవ్ అయిన తరువాత .....

(INTERRUPTIONS)

డా.జి. విజయరామా రావు (స్టోప్ ఫుసపూర్): నిద్యత్ పొకు వల్ల చాలా మంది రైతులు

....

మిస్టర్ స్పీకర్: ఎమ్యూల్‌చ్యాట్ పైన ఈరోజు మాటల్డండి.

(ఈ సందర్భంగా సి.పి.ఐ, పి.పి.ఐ (యం)కి చెందిన పార్టీ సభ్యులు "శ్రీపాదపాగర్ ప్రాజెక్టు అక్షమ అంచనాల బాధ్యతలపై కలిన చర్యలు చేపట్టాలి" అనే ప్లకార్డులను ప్రదర్శిస్తూ నినాదాలు చెయ్యాపాగారు)

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: విజయరామారావు గారు, చాడా పెంకట రెడ్డి గారు, నోముల నర్సింహాయ్ గారు, the matter is before me and I have also written to you. Vijaya Rama Rao garu and Kishan Reddy garu we can take it up in Energy Demand.

డా.బి.విజయరామారావు: అధ్యక్షా, ... (అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: ఈరోజు ఎస్ట్రీ డిమాండ్స్ ఉన్నాయి. కరెంట్ పైన చర్చించడానికి ఈరోజు డిమాండ్స్ ఉన్నాయి. డిమాండ్స్ కంటే మంచి అవకాశం ఏముంటుంది? నుద్దింగా మాట్లాడడానికి డిమాండ్స్ కంటే మంచి అవకాశం ఉండదు. Demands are there, other provisions are there. డిమాండ్స్ లో మాట్లాడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. You can take it up in Demands and that option is available to you. ఈరోజు మీకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఉంది. కిషన్ రెడ్డి గారు, మీరు ఏదైతే చెబుతున్నారో దాని పైన చర్చ అవసరం అనుకుంటే you give me notice and I will sort it out. You can raise it in zero hour and we can do something about it.

Nomula Narasimhaiah garu, Chada Venkat Reddy garu, the matter raised by you is not closed.

శ్రీ చాడా పెంకట రెడ్డి (ఇందుర్తి): పైల్స్ మీ ముందు పెట్టమని చెప్పాము కదా!

MR. SPEAKER: What I have done about it I have already told the House. The action initiated by the Chair is also informed to the Floor Leaders.

శ్రీ నోముల న ర్సింహాయ్ (సకెరెక్టరీ): పులిచింతలకు సంబంధించి అనేక రకాల అవకతవకలు జరిగాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు వేచి చూడండి. మిగతా సబ్సైక్సన్ పైన చర్చించవచ్చు కదా! You can take it up. You wait for a few days.

(అంతరాయం)

అందుకే చెప్పాను కదా, you can wait for few days and I will call for Floor Leaders meeting. అందరి స్టోర్ లీడర్స్ ని పిలుస్తాము. మీరందరూ మాట్లాడుదురు గాని. ౬.8.40

(అంతరాయం)

డా.బి.విజయరామారావు: చనిపోయిన రైతాంగానికి సష్టుపరిహారం చెల్లించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం రైతులకు సష్టుపరిహారం చెల్లించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్: విజయరామారావు గారు! మీరు లేనిటైస్ కరెంట్ ఇస్ట్ర్యూషన్ పైన ఈరోజు చర్చ జరగబోతుంది. ఈరోజు డిమాండ్స్ లో టీక్స్ చెయ్యండి మీరు. ఈరోజు ఎజెండా చూడండి. దయచేసి వినండి.

(ಅಂತರಾಯಂ)

When I am speaking, you have to listen. When you come to the House you must know that it is listed on the Demands. ಈರೋಜು ಡಿಮಾಂಡ್ ಉನ್ನಾಯಿ. ಅದಿಕಾರುಂಡಾ ಇಂಥಾ ದೀನಿನ್ನೆನ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಕ್ಕಾ ಚರ್ಚು ಕಾರಾಲಂಟೆ ತಿಳಿಗಬೇಕು. You know that the House has to run according to certain Procedures and Rules. It has to be debated.

Every day we are losing question hour.

(ಅಂತರಾಯಂ)

ವಿಜಯರಾಮಾರಾವು ಗಾರು! ಮೀರಿಚೀನ ಅಷ್ಟುಖ್ಯಾತಿಯ ಮೊಹರ್ಕು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತ್ವ ಲೇದನಿ ನೇನು ಅನದಂ ಲೇದು. ದಾನಿ ಪೈ ಚರ್ಚು ಜರಗಡಾನಿಕಿ ಮಾರ್ಗಾಲು ಚಾಪಿಸ್ತುನ್ನಾನು.

(ಅಂತರಾಯಂ)

ಸಭ್ಯರ್ ಏದ್ದೆನಾ ಜರಗಾಲಂಟೆ, ಚರ್ಚು ದ್ವಾರಾನೇ ಪಡ್ಡುಂದಿ. This is the House where discussions have to take place. ಇಕ್ಕುದ ಚರ್ಚು ದ್ವಾರಾನೇ ಪರಿಪೂರಂ ಅವುತ್ತುಂದಿ. ಚರ್ಚು ಜರಗಾಲಂಟೆ, ರೂಲ್ಸ್, ಪ್ರಾಸೀಜರ್ನ್ ಪ್ರಕಾರಂ ರಾಖಾಲಿ. You know the Rules. ಆ ಅಂಶಂ ಪೈ ಚರ್ಚು ಜರಗಾಲಂಟೆ ನೇನು ಮಾರ್ಗಾಲು ಚಾಪಿಸ್ತುನ್ನಾನು. ಈರೋಜು ಡಿಮಾಂಡ್ ಉನ್ನಾಯಿ, ದಾಂಟ್ ಮೀರು ಮಾಲ್ಲಾಡಂಡಿ. You have raised an important issue and I am not disputing it. Otherwise, if you want to raise specifically you raise during zero hour. If you want separate discussion you give me notice. Those options which are available to raise before the House are given to you.

(INTERRUPTIONS)

Venkat Reddy garu, Nomula Narasimhaiah garu, Dayakar Rao garu, Keshav garu the material received has been sent to the Government and whenever reply comes all the Floor Leaders would be called. ಆ ಅಂಶಂ ಗುರಿಂಬಿ ನೇನು ಚೆಪ್ಪಾಮು. We have to go ahead. The House cannot be stalled on account of one issue. The House has to go. ಆ ಸಭ್ಯರ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚೆಯ್ಯಲೇದು. The matter is before us. You give me some time. I have already written to all the Floor Leaders.

(INTERRUPTIONS)

You ask your leader what has been written. This is the action taken by the Chair on the matter.

ನೇಮುಲ ಸರ್ಪಿಂಹಾಯ್ ಗಾರು! ಮೊನ್ನೆ, ಅಂತಹ ಮುಂದು ಕೂಡಾ ಟೈಂ ವೇಸ್ಟ್ ಅಯ್ಯಿಂದಿ. ಈರೋಜು ಮೂಡಬಂದಿರೋಜು. We have to get with other business. The matter is not closed. I am making it very clear. Let the reply come from the Government. ದಾನಿನ್ನೆನ, ನೇನು ಡಿಫಿನೆಟ್ ಮಾನ್ಯ ಅವುಟ್ ಚಾಪಿಸ್ತಾನು. The matter is before me and I have not closed it. Let it come to me. I will call all the Floor Leaders. ಅಕ್ಕುದ ನುಂಡಿ ಸಮಾಧಾನಂ ರಾಖಿಸುಂದು ನಿಗತಾ ಅಂಶಾಲನು ಪಕ್ಕನ ಪೆಟ್ಟಿ we cannot continue the House like this. We have to go ahead with the Business. ಈರೋಜು ಮನುಕು ಎಜೆಂಡಾ ಉಂದಿ. ಡಿಮಾಂಡ್ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಅಯ್ಯ ಮೂಡು

రోజులయ్యంది. ఒక్క అంశం పైన కూడా చర్చ జరగలేదు. క్వార్టర్ లేక్స్ చేద్దాము. I have to get the House moving. మీరు లేవనెత్తిన అంశాన్ని క్లోన్ చేస్తే బాగుంటుంది.

మిగతా అంశాలను చర్చించడానికి the House has to move forward. Let the Government give reply.

మీరు లేవనెత్తిన అంశానికి I will find a way out. The House has to move. I have to find out a via media solution to the problem. I said and the Government said that they would react. Let the reply come from the Government. If you are not happy with it you can use other options. You meet me in my chambers. Now, I am not allowing any further discussion. ఇంతకంటే ఇంకేమి కావాలి?

శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డి (ఇందురి): పైల్స్ పెట్టమనండి.

MR. SPEAKER: You meet me in my chambers. This House consists of 295 Members. రోజు క్వార్టర్ లేక్స్ విషయం పైన అడుగుతున్నారు. I am not getting into the subject. I have already gave options. I have asked the Government. You wait for a few days. The matter is not closed. The issue is very clear. Leave it there. What has been said in the Floor Leaders meeting also I have decided.

Ramakrishnudu garu, the issue is very clear now. May be you don't agree with it. The action taken is intimated to all the Floor Leaders.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు (తుని): మేము ఏదైతే డిమాండ్ చేసామో, దానిపై సమాధానం లేకుండా, వేరే లెటర్ రాసి రిపోర్ట్ అంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: అదే విధంగా హాన్లో చెప్పాను. దాని ప్రకారం లెటర్ రాసాను. We will leave it there. You can write to me.

SRI Y. RAMAKRISHNUDU: We have got very strong objection.

MR. SPEAKER: The subject is not closed. It is a question of time. We have to go ahead with the business. Via media option has been given. When I told you so clearly about the procedure I cannot help any further. మీరు లేవనెత్తిన అంశం పై మీకు అష్టన్స్ ఉన్నాయి.

(INTERRUPTIONS)

The subject is not closed. మీ ముందు అష్టన్స్ ఉంది. The matter is not closed. It is a question of time టైం కూడా ఎందుకంటే, we have to go back to the agenda. మేము తీసుకున్న నిర్దిశయం మీకు తెలపడం జరిగింది. Vijayaramarao garu, the subject is not closed. You have the option of discussing it in demands.

(INTERRUPTIONS)

చర్చించడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. I have made it abundantly clear. కరెంట్ ఇష్ట్స్ పైన మాట్లాడడానికి మీకు అవకాశం ఉంది. ఈరోజు మీరు మాట్లాడండి. ఈవిధంగా అయితే ఎలా అండి?

డా.బి.విజయరామ రావు: రైతులను ఆదుకోవాలి.

MR. SPEAKER: I will take up the Question Hour. టీ బ్రేక్‌లో ఫ్లోర్ లీడర్స్ అందరిని పిలుస్తేను. We will sort out. Let us go ahead with Question Hour.

(ఈ సందర్భంగా తెలుగు దేశం పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు "బిండర్స్ పైల్స్ స్పీకర్ ముందు ఉంచాలి", "జలయజ్ఞం కాదది వై.ఎస్. థన యజ్ఞం" అనే స్టకార్డులు ప్రదర్శిస్తా నినాదాలు చెయ్యాంగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. ఈరోజు ఎజెండా కంటిన్యూ చెయ్యనిష్టండి. ఈవిధంగా చేస్తే ఎట్లా? We have to regulate the business. We cannot stick on to one point. The issue is not closed. మిగతా సభ్యులు అందరూ ఉన్నారు.

డా.బి.విజయరామ రావు: రాత్రి పూట విద్యుత్ సరఫరా చేసినందువల్ల రాష్ట్ర వ్యాపంగా ముప్పై రైతు కుటుంబాలు రోడ్పున పడ్డాయి.

MR. SPEAKER: Vijayarama Rao garu, you cannot continue the House in this way. ఏమి మాట్లాడకుండా, చర్చించకుండా ఈ విధంగా చేయడం బాగుండదు. During tea break, you can meet me. క్వాశ్న్ అవర్ని కంటిన్యూ చేధాము. We will take it up. మీరు లేవనెత్తిన అంశాన్ని ఏ రూపంలో టీక్ చేధామో I will examine that.

డా.బి. విజయరామ రావు: ఈ కుటుంబాలకు ప్రభుత్వం సమాప్తిపరిపోరం ఇవ్వాలని మీరు డైరెక్షన్ ఇవ్వాలి. చర్చ అనేకసార్లు జరిగింది.

MR. SPEAKER: I have made it very clear. The issue is not closed. I have not closed the matter. It is the question of time. Give me some time. You have your options. You have to co-operate. All party Members are agitating when questions are declared has deemed to have been answered. I have made it abundantly clear. The matter is not closed. I will come back to the Floor Leaders. Give me a couple of days. We are in the midst of demands discussion. I am sorry. The matter is closed. If anything else is there, during tea break I will call all the Floor Leaders and I will discuss. Vijaya Rama Rao garu, we cannot continue like this. During Tea Break I will call all of you and I will find out a solution. This is not proper. I have made it very clear.

Now, the House is adjourned for 10 minutes.

(The House then adjourned at 8.47 AM)

(విరామంతరం సమావేశం తీరిగి డి. 10 . 50 లకు ప్రారంభమయింది)

(గౌరవ నభావతి అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

(అంతరాయం)

శ్రీ చాడా పెంకటరెడ్డి:- ఔర్లు పెట్టించమనండి.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు ఆ ఇస్తూ పైన I was very clear. Via-media we worked out. I already sought explanation from the Government. అందరితో మాట్లాడాను. రిపోర్టు రాగానే I will talk to the Floor Leaders. We will take up the issue.

(తెలుగు దేశం పార్టీ శాసన సభ్యుల నుంచి ఔర్ల పెట్టించాలన్న స్టోగ్స్) (తెలుగు దేశం పార్టీకి చెందిన శాసన సభ్యులు కొంతమంది తమ తమ సీట్లు వదిలి ముందుకు వచ్చారు)

MR. SPEAKER: We now go on to 304. I am sorry. The House has to move forward. మీకు ఆఫ్సర్స్ ఉన్నాయి. I sought the explanation from the Government. Let the explanation come. ఎక్సప్లానేషన్ వచ్చిన తరువాత I will come back to the Floor Leaders. We have to move forward. I have enlightened all the Floor Leaders. Via-media solution has been put forward to all the Floor Leaders. Kindly cooperate. Wait for a few days.

(అంతరాయం)

ఈ ఆఫ్సర్స్ మీ ముందు ఎప్పుడూ ఉంటాయి. Let the House move forward. We are moving forward to 304. ఎక్సప్లానేషన్ వచ్చిన తరువాత తప్పనిసరిగా ఔర్ల లీడర్స్ ను పిలిచి నేను మాట్లాడతాను. You wait till the explanation comes. Let the agenda continue. I request all the Floor Leaders to kindly cooperate. No more on this. Nothing more on the issue. Wait for a few days till the explanation comes. Udaya Bhanu Garu..

శ్రీ ఎన్. ఉదయబాణు (జగ్గయ్యపేట) : అధ్యక్షా, జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హోమీ వధకం మన రాష్ట్రంలో కూడా ప్రవేశ పెట్టారు.

(అంతరాయం)

(సిపిఐ, సిపిఎమ్, టిఆర్ఎస్ టిడిపి శాసన సభ్యులు స్పీకర్ పోడియం వద్దకు వెళ్లి ఔర్ల పెట్టాలని స్టోగ్స్ ఇవ్వారాయి)

MR. SPEAKER: We are in 304. I request all the members to cooperate. Nothing more on the subject. The matter has been discussed abundantly in the Floor Leaders' meeting. The matter is closed. I have given you the options. నేను ఆఫ్సర్స్ చెప్పాను. ఎక్సప్లానేషన్ వచ్చిన తరువాత అందరితో మాట్లాడి నిర్దయం తీసుకుంటాను. చాలా ఇంపార్టెంట్ ఇస్తూస్ ఉన్నాయి. మూడు రోజుల నుంచి ఇదే అంశం పైన ఆగడం బాగుండదు.

మ్యాటర్ క్లోజ్ చేయాలి. ఎక్స్‌ప్లానేషన్ వచ్చిన తరువాత అప్పుడు నీర్చయం తీసుకోవచ్చు. I have made it abundantly clear. I am sorry. It is not proper.

(జలయజ్ఞం కాదిది - ధన యజ్ఞం అన్న ప్లకార్డ్ తెలుగు దేశం పార్టీ శాసన సభ్యులు ప్రదర్శించసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎల్లి మార్చింగ్ అన్న పార్టీలకు సంబంధించిన సభ్యులు వచ్చి అడుగుతున్నారు. నేను మీకు చెప్పాను. ఈ సబ్టైప్ క్లోజ్ కాలేదు. మాట్లాడడానికి అవకాం ఉంది. వారి ఎక్స్‌ప్లానేషన్ వచ్చిన తరువాత మాట్లాడవచ్చు. Floor Leaders kindly cooperate.

(అంతరాయం)

ఈ విధంగా ఉంటే ఎలా? The agenda has to continue. అనేక అంశాలు చర్చించవలసి ఉంది. ఈ విధంగా అయితే హోస్ట్ నడవదు. I request all the members to kindly cooperate.

(స్పీకర్ పోడియం వద్ద సుంచి పైల్ పెట్టించాలి పైల్ పెట్టించాలి అన్న స్లోగన్స్)

If this is the way, I am sorry I have to name you. I am sorry. I am naming you. The House has to move forward. There is a lot of business. Now the Minister for Legislative Affairs.

SRI K.ROSAIAH: Sir, I beg to move:

"That under sub-rule (2) of rule 300 of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, the following members named by the Hon'ble Speaker be suspended from the service of House for two days."

1. Sri Amaranatha Reddy, N.
2. Smt. Aruna Padala
3. Sri Atchannaidu, K.
4. Sri Ayyappatrudu, Ch.
5. Sri Babu Ramesh, Ch.
6. Sri Dayakar Rao, Errabelli
7. Sri Devender Goud, T.
8. Sri Govindappa B.C.
9. Sri Harishwar Reddy, K.
10. Sri Janardhan Reddy, N.
11. Smt. Jayalakshmamma, G.
12. Sri Jayaprakash, T.
13. Sri Jogulu, K.
14. Sri Kala Venklata Rao, K.
15. Sri Keshav, P.
16. Smt. Lalitha Kumari, L.
17. Sri Maruthi, S.

18. Sri Mohana Rao, K.
19. Sri Narender Reddy, V.
20. Sri Narendra Kumar, D.
21. Sri Rajeshwar Rao, Ch.
22. Sri Ramakrishnudu, Yanamala
23. Sri Ramesh, D.
24. Sri Ranganayakulu, P.
25. Sri Subba Reddy, S.V.
26. Sri Subbarayudu Kothapalli
27. Sri Syam Sunder Sivaji, G.
28. Smt. Uma Madhava Reddy A.
29. Sri Uma Maheswara Rao, D.
30. Sri Venkata Rao, Ch.
31. Sri Bapu Rao, S.
32. Sri Chandra Sekhar, A.
33. Sri Eshwar, K.
34. Sri Govinda Naik, A
35. Sri Laxma Reddy, Ch.
36. Sri Laxma Reddy, K.
37. Sri Laxmikantha Rao, V.
38. Sri Narsimha Reddy, Nayani
39. Smt. Padma Devender Reddy, M.
40. Sri Padma Rao, T.
41. Sri Ramalinga Reddy, S.
42. Sri Ravinder Reddy, E.
43. Sri Vijaya Rama Rao, G.
44. Sri Harish Rao, T.
45. Sri Abdul Gafoor, M.
46. Sri Lakshmana Murthy, K.
47. Sri Narasimha, M.
48. Sri Narsimhaiah, Nomula
49. Sri Rajaiah, Sunnam
50. Sri Ranga Reddy, J.
51. Sri Veerahhadram, Thammineni
52. Sri Demudu Goddeti
53. Sri Ravindra Kumar, R.
54. Sri Shaik Nasar Vali
55. Sri Venkat Reddy, Ch.
56. Sri Venkat Reddy, P.
57. Sri Venkateswarlu, Payam
58. Sri Akbaruddin Owaisi
59. Sri Md.Muqtada Khan
60. Sri Mumtaz Ahmed Khan
61. Sri Syed Ahmed Pasha Quadri
62. Sri Mohd.Moazam Khan

MR.SPEAKER: Motion moved. The question is:

"That under sub-rule (2) of rule 300 of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, the following members named by the Hon'ble Speaker be suspended from the service of House for two days."

Sri Amaranatha Reddy, N.
Smt. Aruna Padala
Sri Atchannaidu, K.
Sri Ayyappatru, Ch.
Sri Babu Ramesh, Ch.
Sri Dayakar Rao, Errabelli
Sri Devender Goud, T.
Sri Govindappa B.C.
Sri Harishwar Reddy, K.
Sri Janardhan Reddy, N.
Smt. Jayalakshmamma, G.
Sri Jayaprakash, T.
Sri Jogulu, K.
Sri Kala Venkata Rao, K.
Sri Keshav, P.
Smt. Lalitha Kumari, L.
Sri Maruthi, S.
Sri Mohana Rao, K.
Sri Narender Reddy, V.
Sri Narendra Kumar, D.
Sri Rajeshwar Rao, Ch.
Sri Ramakrishnudu, Yanamala
Sri Ramesh, D.
Sri Ranganayakulu, P.
Sri Subba Reddy, S.V.
Sri Subbarayudu Kothapalli
Sri Syam Sunder Sivaji, G.
Smt. Uma Madhava Reddy A.
Sri Uma Maheswara Rao, D.
Sri Venkata Rao, Ch.
Sri Bapu Rao, S.
Sri Chandra Sekhar, A.
Sri Eshwar, K.
Sri Govinda Naik, A
Sri Laxma Reddy, Ch.
Sri Laxma Reddy, K.
Sri Laxmikantha Rao, V.
Sri Narsimha Reddy, Nayani
Smt. Padma Devender Reddy, M.
Sri Padma Rao, T
Sri Ramalinga Reddy, S.
Sri Ravinder Reddy, E.
Sri Vijaya Rama Rao, G.
Sri Harish Rao, T.
Sri Abdul Gafoor, M.

Sri Lakshmana Murthy, K.
Sri Narasimha, M.
Sri Narsimhaiah, Nomula
Sri Rajaiah, Sunnam
Sri Ranga Reddy, J.
Sri Veerahhadram, Thammineni
Sri Demudu Goddeti
Sri Ravindra Kumar, R.
Sri Shaik Nasar Vali
Sri Venkat Reddy, Ch.
Sri Venkat Reddy, P.
Sri Venkateswarlu, Payam
Sri Akbaruddin Owaisi
Sri Md.Muqtada Khan
Sri Mumtaz Ahmed Khan
Sri Syed Ahmed Pasha Quadri
Sri Mohd.Moazam Khan

(Pause)

The motion was carried and the members were suspended from the service of the House for two days.

(తెలుగు దేశం పార్టీ శాసన సభ్యుల నుంచి ఇదేమి రాజ్యం, ఇదేమి రాజ్యం - దోషిడి రాజ్యం, దొంగల రాజ్యం అన్న స్టోగెన్స్)

ఁ.11.00

(ప్రతిపక్ష పార్టీల నుండి అంతరాయం)
(ప్రజాధనాన్ని కాపాడండి అంటూ ప్రతిపక్ష పార్టీల నుండి నినాదాలు)

(ఇదేమి రాజ్యం, ఇదేమి రాజ్యం దోషిడి రాజ్యం దొంగల రాజ్యం అంటూ టీ.డి.పి.కి చెందిన పార్టీ సభ్యులు నినాదాలివ్వాగారు)

డా.ఎస్. జనార్థనరెడ్డి (నాగర్కరూలు) : రోశయ్యగారూ, వాళ్ళ (కాంగ్రెస్ సభ్యులనుద్దేశించి)పేర్లు కూడా చదవండి !

(సస్పెండ్ కాబడిన ప్రతిపక్షసభ్యులను మర్క్కల్ని బయటకు పంపించి వేశారు)

MR. SPEAKER: We are going on to 304. All the questions listed for today are postponed to a later date. S.N.Qs. are postponed to tomorrow.

పక్షిత్తపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - వ్రాతపూర్వక సమాధానములు
(అనుబంధము - 1)

All the papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు

1. A copy of the 33rd Annual Report of the Andhra Pradesh State Police Housing Corporation Limited for the year 2003-2004, in compliance with Section 619-A(3) of the Companies Act, 1956 and
2. A copy of the Annual Accounts of the Andhra Pradesh Beverages Corporation Limited for the year 2001-2002, in compliance with Section 619(3) of the Companies Act, 1956 along with reasons for delay.

సభా కార్యక్రమము

MR. SPEAKER: Now Kishan Reddy Garu, if you want to register your protest, you may do it. Please limit it only to protest because the subject has been abundantly discussed by this side and that side.

శ్రీ జి. కెప్టేన్ రెడ్డి (హిమాయత్‌నగర్): అధ్యక్షా, ఈ రోజు ప్రతిపక్ష పార్టీలన్నింటిని.....

(కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన గౌసభ్యల నుండి అంతరాయం)

ప్రాచెస్టు ఎందుకు చేస్తున్నానో చెప్పసియండి. మొట్టమొదటిసారిగా, కాంగ్రెస్ మిత్రపక్ష పార్టీలతో సహా అన్ని పార్టీలను ఈ రోజు సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. అందులో సిపిఐ, సిపిఎ(ఎం), టి.ఆర్.ఎస్. పార్టీలన్నింటిని సస్పెండ్ చేయడం అంటే, ఈ రోజు అధికార పార్టీ ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.....

(అధికార పక్ష సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

నేను ఇమ్మాలోకి పోవడం లేదు. కాకపోతే ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజున ఎందుకు ఈ పరిస్థితి వచ్చింది? ఈ పరిస్థితి రావడానికి కారణం ఏమిటి? ఎవరు? ఈనాడు ప్రతిపక్ష పార్టీలన్నీ స్పీకర్ గారి ముందు బైల్ పెట్టమని అడుగుతుంటే, ప్రభుత్వం నియంత్రుత్వంతో వ్యవహారించడం మంచి సంప్రదాయం కాదు. ఈ సభను సజావుగా నడిపించవలసిన బాధ్యత ఒక్క ప్రతిపక్ష పార్టీల మీదే కాదు, ప్రభుత్వం మీద కూడా ఉంటుంది. అయితే ప్రభుత్వం మొండింగా, నియంత్రుత్వంతో వ్యవహారించకుండా, సంబంధిత బైల్సును స్పీకర్ దగ్గర పెట్టి ఉన్నట్లయితే ఈనాడు ఈ సమస్య వచ్చి ఉండేది కాదు. ప్రభుత్వం నియంత్రుత్వంతో శ్రీపాదసాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన బైల్సు పెట్టసందుకు నిరశనగా, అన్ని ప్రతిపక్ష పార్టీలను సస్పెండ్ చేయడం అంటే ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకు పట్టుగొమ్మె అయిన అసంబీల్ చరిత్రలో ఈ రోజు ఒక చీకటి రోజుగా మిగిలిపోతుంది. ప్రతిపక్ష పార్టీలన్నింటిని సభ నుండి సస్పెండ్ చేసినందుకు నిరశనగా, ప్రభుత్వం యొక్క నిరంకుశ వైఫారికి నిరశనగా, అవినీతి చర్యలకు నిరశనగా బి.జి.పి. తరఫున సభ నుండి వాక్యం చేస్తున్నాను.

(శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి సభ నుండి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ ఎల్. రాజారావు (పాడేరు) : అధ్యక్ష, శ్రీపాదసాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన పైల్స్‌ను స్వికర్ణగారి ముందు, సభ ముందు ఉంచాలి, వాస్తవాల్ని వెలికి తీయాలని అన్ని ప్రతిపక్ష పార్టీలు డిమాండ్ చేయడం జరిగింది. కానీ ప్రభుత్వం ఆ పైల్స్‌ను తమరి దగ్గర కాని, సభ ముందు కాని పెట్టుకపోవడం వల్ల రెండు రోజులపాటు సభా సమయం వృధా అయిపోయింది. ఇందుకు ప్రభుత్వం బాధ్యత పోంచాలి. ప్రభుత్వం పైల్స్ పెట్టునందుకు నిరశనగా బి.ఎన్.పి. పార్టీ తరఫున వాకోట్ చేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎల్.రాజారావు సభ నుండి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ గుమ్మడి నర్సయ్య (ఇల్లందు) : అధ్యక్ష, రూ.400 కోట్ల ప్రజాధానికి సంబంధించిన విషయం మీద టిడిపి, టిఆర్ఎస్, సిపిఐ, సిపిఐ(ఎం) పార్టీలన్నీ మీ ముందు పైల్స్ పెట్టాలని డిమాండ్ చేసినా, మీరు ఆ విధంగా చేయకుండా నిరంకుశంగా వ్యవహరించడం సరైంది కాదు. ప్రభుత్వ తీరును నేను తప్పుపడుతున్నాను. ఈ విధమైన తీరు సరైంది కాదు. ప్రజలకు వ్యతిరేకంగా, కంట్రాక్టర్లకు సహకరించే విధంగా ఉన్న మీ విధానాలకు నిరశనగా మా పార్టీ తరఫున నిరశన తెలియజేస్తూ కూర్చొంటున్నాను.

ఉ.11.10

శ్రీ కె. రాములు (మెట్టల్) : అధ్యక్ష, తమరేదైతే రూలింగ్ ఇచ్చారో, అపోజిషన్ వారికి లెటర్సు రాశారో, ప్రభుత్వాన్ని ఇస్ట్రీషన్సు అడిగి మీ దగ్గరకు వస్తుమని చెప్పి, స్వికర్ణగా మీరు ఏ రూలింగు ఇచ్చారో దానిని గౌరవించకుండా అకారణంగా only criticism for criticism sake అన్నట్లు కేవలం సభను స్టార్ చేస్తూ రెండు మాడు రోజుల సుంచి బిజెనెన్ కాకుండా చేయడం సరైనది కాదు. ఒక ప్రాజెక్టు కింద అవినీతి జరిగిందని, ముఖ్యమంత్రి గారు దీనిని తేస్తే, అక్కడ పని జరగకుండా వారిని డీమోరలైజ్ చేయడం మంచిది కాదు. ఇది ఒక మంచి కొరకు జరుగుతోంది. కేవలం బయటకు పోయి, నినాదాలు ఇస్ట్రీషన్సుకి చేయడం మంచిది కాదని మా పార్టీ తరఫున నిరశన తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీమతి డి.కె. అరుణ (గద్వాల) : అధ్యక్ష, సభను రెండు మాడు రోజులుగా జరగకుండా, ప్రతిపక్షాలు ప్రాజెక్టులలో అవినీతి జరిగిందని, హాసును స్టార్ చేస్తే, పైల్స్‌ను మీ వద్దకు పంపడం జరిగింది. దీని మీద నిర్ణయం తీసుకుంటామని చెప్పినప్పటికీ కేవలం సభను జరగకుండా అడ్డుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో విలువైన సమయాన్ని, ఎన్నో విషయాల మీద చర్చ చేయాల్సిన ఈ సభలో ఈ విధంగా చేశారు. ఆల్పార్టీ మీటింగు పెట్టి చర్చిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. అయినప్పటికీ నిరశన చేసి వాకఫుట్ చేశారు. కొందరు సస్పెండ్ అయ్యారు. అమూల్యమైన సమయాన్ని ప్రజల కోసం ఎన్నో సమస్యలను చర్చించకుండా వృధా చేస్తూ ఈ పరిస్థితి తెచ్చినందుకు చింతిస్తున్నాము. నిరశనలను వ్యతిరేకిస్తున్నాము. చర్చ చేసుకోవలసి ఉన్నదని, స్టార్ చేయకూడదని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ జె. కృష్ణరావు (కొల్లాపూర్) : అధ్యక్షా, గత రెండు రోజుల నుంచి ప్రతిపక్షం వాళ్ల శ్రీపాద సాగర్ పైన సభను జరగకుండా చేస్తున్నారు. ఈ రోజు రాప్రోనికి సంబంధించి ఇది ఒక్కటే ప్రాజెక్టు కాదు. 46 ప్రాజెక్టులున్నాయి. వాళ్ల చేసిన ఆరోపణలకు ప్రభుత్వం తరపున ముందుకు వచ్చి, పరిశీలన చేసి, ప్రభుత్వం తరపున రిపోర్టు ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. రెండు మూడు రోజులు ఆగకుండా సభను నడవనివ్వకుండా చేశారు. ఈ ప్రభుత్వంలో ఇప్పుడు రైట్ ఆఫ్ ఇస్టర్సీపస్మ యాక్టు వచ్చింది. దానిని వాడుకోవచ్చు. ఇతరత్రా అవకాశాలు ఉన్నపుటీకి వాటని ఉపయోగించుకోకుండా రాజకీయ దురుద్దేశ్యంతో చేస్తున్నారు. ఇది సరైన పద్ధతి కాదు. ఇతరత్రా అన్ని రకాల స్నీముసు ప్రభుత్వానిని ఉన్నాయి. వాటని చర్చించలేదు. ఈ విధంగా ఎవరు చేసినా సమర్థనీయం కాదు. మళ్లీ ఈ విధంగా జరగకుండా చూడాలి.

శ్రీ కె. రోజ్యు : అధ్యక్షా, సభలో ప్రథాన ప్రతిపక్షం లేకుండా సిపిఎల్, సిపిఎం, ఎంఎఎం, టిఆర్ఎస్ సభా కార్యక్రమాలకు అడ్డం తగులుతూవుంటే, తమరు ప్రయత్నించారు, వివిధ రకాలుగా ప్రభుత్వం షైపు నుంచి ఏదో సర్పుబాటు చేయడానికి. ఏ సమస్య అయినా చర్చల ద్వారా అక్కడి కక్కడ పరిష్కారం కాదు. ప్రజాస్వామ్యంలో యాంసుల్ ఆపర్యూస్టిట్స్ కల్పించింది. మీరు కొన్ని సమస్యలు లేవసెత్తారు. సమాధానం చెప్పాము. తృప్తి కలగకపోతే దేనికి ఉండే పద్ధతులు దానికి ఉంటాయి తప్ప, సభను స్థంభింపచేయడం మంచిది కాదు. ఎంత సచ్చచెప్పినా విసకుండా ఉన్నపుడు, సభను నడవనివ్వడం లేదని తమ అనుమతితో భారమైన హృదయంతో ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టి బయటకు పంపించడం జరిగింది. మాకు సంతోషం కాదు. తమకు గుర్తు చేసున్నాను. పోయిన గురువారం అనుకుంటాను, శాసన సభ ప్రారంభం కాగానే ఏ రూలు కిందకూ రాని అంశాన్ని, విశాఖపట్నంలో జరిగిన ఎన్నికను రద్దు చేసి, మళ్లీ ఎలక్షన్ జరపడానికి నిర్లయిస్తే దానిని ఏ నిబంధన కింద చర్చించవచ్చే నాకు తెలియదు. అడిగితే నిబంధన చెప్పడం లేదు. వాళ్ల ఒకే కార్యక్రమం పెట్టుకున్నారు. సభాకార్యక్రమాలు నడవనివ్వకూడదు అని. ప్రజాపోత కార్యక్రమాల గురించి ప్రజలకు తెలియకుండా అడ్డుగొడుక కట్టాలి. ఏకవార్క్ నిర్లయంతో వచ్చినపుడు ఆ రోజు కూడా ఇలా వ్యవహారిస్తే తమరు చూసి సర్పుబాటుకు ప్రయత్నించారు. కాకపోవడంతో రెండు రోజులు ససైష్టనుకు మూవ్ చేయడం జరిగింది. మరుసటి రోజున మిత్రుడు కోరితే, ససైష్టను ఉపసంహారించుకుని మళ్లీ సభలోకి రప్పించాము. ప్రతిపక్షాలు అంటే గౌరవ భావం కలిగిన ప్రభుత్వంగా వారి వాదను కూడా వినాలి. నిబంధనలకు అనుగుణంగా ఎక్కుడైనా ఏ చర్చకైనా తయారుగా ఉన్నామని పదే పదే చెబుతూ ఉన్నాము. ససైష్టను ఉపసంహారించుకుని మళ్లీ సభలోకి రప్పించాము.

ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో శ్రీపాదరావు స్టేజ్ 2 గురించి వచ్చింది. అది లాస్ట్ క్వశ్వను. క్వశ్వను ప్రింటిల్సు ఎజెండా అందరికి సర్పుగ్లేట్ అయింది. సందేహాలు ఉంటే, పొరబాటు జరిగిందనే భావన ఉంటే మేము ససైష్టను ఉపసంహారించుకునే ఆస్కారం ఎక్కుడ ఉంటుంది? మేము స్పృష్టిగా నిజాయులీగా వ్యవహారాలు నిర్వహిస్తూ ఎలాంటి తప్పు జరగలేదు కాబట్టి వారు కూడా రావాలనే తప్ప వారిని బయట పెట్టేసి, క్వశ్వసపరు పూర్తి చేసుకోవాలనుకుంటే, ససైష్టను ఉపసంహారించుకునే వాళ్లం కాము. వారు బయట మాట్లాడినా, విన్న మాట్లాడినా, కిషన్ రెడ్డి గారు

వాక్పుట్ చేసే ముందు మాటల్లాడినపుడు ఏమన్నారంటే, మేము పైల్పు తీసుకునచ్చి ఇక్కడ పెట్టమన్నాం, పెట్టలేదు. గతంలో ప్రతిష్టంలో ఉన్నపుడు కాంగ్రెసు పార్టీ స్పీకరు ముందు పైల్పు పెట్టమని అన్నపుడు అనాడు అన్నిటికి కాకపోయినా కొన్నిటికి మేము పెట్టమన్నారు.

అధ్యాత్మ, తమకు గుర్తుకు తెస్తున్నాను. అనాడు రైట్ ఆఫ్ ఇస్టర్సేషను చట్టం లేదు. చట్టం తీసుకురావాలని కాంగ్రెసు పార్టీ పదే పదే అడిగినపుటికీ మొహం చాటేసి జవాబు చేస్తే పరిస్థితి లేకుండా సమాచారం ప్రజలకు తెలియకుండా రహస్యంగా ఉండాలని, మన బ్రతుకు బట్టబయలు అవుతుందని ఆ చట్టం తీసుకురాకుండా తప్పించుకు తిరిగిన పెద్ద మనుష్యులు. గుర్తు చేసుకోవాలి. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చి చట్టం తీసుకువచ్చాము. రెబ్ ఆఫ్ ఇస్టర్సేషను ఉంది. మేము చెప్పాము. మీరు ఏ సమాచారం కావాలన్నా ఒక పద్ధతి ఉంది. దరఖాస్తు శప్పండి. సంబంధిత అధికారి నుంచి ఇన్ని రోజులలో సమాధానం రావాలి అని నిర్దేశించబడింది చట్టంలో. నిర్ణయించిన కాలంలో ఇష్టకపోతే పెనాటీ వెయ్యడానికి ప్రావిజన్ ఉంది. ఏ ఇస్టర్సేషను అయినా అడగండి. అంతేకాకుండా వారు కొన్ని ఆరోపణలు చేశారు. వాటికి సంబంధించిన సమాచారం తమరు మొట్టమొదటి రోజున అడిగేరు. అధ్యాత్మ, తమరు గుర్తు తెచ్చుకోండి. కాగితాలు చేతిలో ఉన్నాయని చెప్పి, ఇష్టమని అంటే సంతకం చేసి, ఇష్టడానికి ఇష్టపడలేదు. 24 గంటల తర్వాత సంతకాలు చేయకుండా మా పద్ధ సమాచారం ఉందని పంపించారు. అందుచేత సంతకం చేయకపోయినా తాము దీనిపైన వివరణ అడగటం జరిగింది. ఈ రోజు ఉదయం తమ ఛాంబరులో సర్పుబాటు చేసి, కార్బూక్యూలు హుందాగా నడుపుకుండాము, ఏ సమస్యలైనా చర్చించుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని చెప్పాము. కాదని, పైల్పు మా పద్ధ పెట్టాలని, మీ ముందు పెట్టాలని వాదన, వ్యవహారం చేస్తున్నారు.

మొన్న డిసెంబరు 3 నుంచి 20వ తేదీ వరకూ శాసనసభ సమావేశాలు జరిగేయి, తమకు తెలుసు అధ్యాత్మ. మీ ఆధ్యాత్మంలో జరిగేయి. అంతకు ముందు మిత్రులు కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు, ఉదయభాసు గారు అడిగేరు. గత ప్రభుత్వ పరిపాలనలో జరిగిన అక్రమాల మీర మేము పైల్పు పెట్టమని డిమాండు చేస్తాము మీరు పెట్టాలని. నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. రైట్ ఆఫ్ ఇస్టర్సేషను యాక్సు వచ్చింది. ఆ యాక్సు కింద సమాచారం అడగండి. పైల్పు పెట్టమనే సంప్రదాయం దయచేసి అడగవద్దు. మా కాంగ్రెసు పార్టీలో ఉన్న యువకులు అడిగినపుటికీ వారికి అగ్రహం వస్తుందని తెలిసినా, మన పార్టీ అనే పక్షపాతం లేకుండా మేము దానికి అంగీకరించలేదే.

.11 .20

ఎవరికి సమాధానం చెప్పాలి ? నీన్న కూడా ఇదే సమాధానం చెబుతున్నాము . రేపు కూడా ఇదే సమాధానం చెప్పబోతున్నాము . పైల్పు తెచ్చి ఇక్కడ పెట్టండి అని వెనుకటి రోజులలో డిమాండ్ వేరు . రైట్ ఆఫ్ ఇస్టర్సేషన్ చట్టం వచ్చిన తరువాత దానిలో ఉన్న ప్రావిజన్ ప్రకారం ఎందుకు పోపడంలేదు ? ఇందాక టిడిపి మిత్రులు అంటున్నారు . శాసనసభలో చర్చ కూడదా ? శాసనసభ చూడకూడదు అని ఉండా అని అన్నారు . బీల్ వచ్చినపుడు ప్రాధాన్యత ఉండవలసి వస్తే శాసనసభలో పెట్టే ప్రావిజన్ ఉండాలని రైట్ ఆఫ్ ఇస్టర్సేషన్లో ఎందుకు పెట్టలేదు అన్నారు. వారు మహా మేధావులు, బాగా చదువుకున్న వారు, విషయ పరిజ్ఞానం పున్న వారు

మరి ఎందుకు పెట్టలేదు ? అంటే సమాధానం లేదు . ఈ ప్రభుత్వానికి ప్రజాస్వామ్య విలువల పట్ల గౌరవం ఉంది . శాసనసభ కార్యక్రమాలు సజ్ఞాపుగా జరగాలని ఎప్పుడు కోరుకుంటూము, మనస్సుట్రిగా, నిద్రలో కూడా ఇందుకు భిస్సుంగా వెళ్లే షైఖరి లేదు .

స్పీకరుగారికి గౌరవాన్ని ఇష్వదానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము . చాలా సందర్భాలలో ఇది కూడదు, ఇది సభా గౌరవాన్ని కించపరిచే విధంగా ఉందని - 2004, ఏప్రిల్లో జరిగిన ఎన్నికలలో ప్రజలతీర్పు ఇష్పటివరకు జీర్ణం చేసుకోలేదు . అటుపోయాము (ప్రతిపక్షం వైపు) అని అనుకోవడంలేదు . ఎంతసేపు అక్కడ కూర్చుని, ఇక్కడ కూర్చున్నట్లుగా కలలు కనడం, వారే ఇంకా ముఖ్యమంత్రులు అనుకోవడం, మంత్రులు అనుకోవడం మేము చెప్పినట్లుగానే పరిపాలన సాగాలనే భ్రమ తొలగిపోలేదు . అది తొలగిపోనందున సభ సజ్ఞాపుగా సడవడానికి వారి వైపు నుండి సహకారం అందడంలేదు . కేవలం నిరంకుశత్వంతో వారు, ఆ రోజు శాసనసభలో రాజశేఖర రెడ్డిగారు ప్రతిపక్ష నాయకుడుగా ఉన్నపుడు 90 మంది శాసనసభ్యులు ఉన్నా కూడా లెక్కచేయని వారు పైలు పెట్టమంటే చట్టం లేదని అన్నారు . కొన్ని అరుదైన సందర్భాలలో అడిగారు . చివరకు రాజశేఖర రెడ్డిగారి నాయకత్వంలో బహిష్మరణకు గురైన తరువాత గాంధీగారి దగ్గరకు వెళ్లి కూర్చుంటాము అంటే తాళం వేసి గాంధీగారి దగ్గరకు పోవడానికి వీలులేదని నిరంకుశత్వంతో వ్యవహారించిన రోజులు అవి . అవి చీకటి రోజులు, మరపురాని రోజులు.. ఈ రోజు గాంధీగారి విగ్రహం దగ్గరకు వెళ్లడానికి అభ్యంతరం పెట్టలేదు . సర్వార్థ వల్లభాయి పటీల్గారి స్టోచ్యూ దగ్గరకు వెళ్లండి, ఎవరూ అభ్యంతర పెట్టరు, బయట ప్రకాశంపంతులుగారి స్టోచ్యూ ఉంది ఎవరూ అభ్యంతరపెట్టరు . వెళ్లవచ్చు . ఎన్ . టి రామారావుగారి దగ్గరకు వెళ్లండి . అక్కడ చెట్లు అవి ఉన్నాయి . అక్కడకు వెళ్లి కూర్చుంటాము అంటే ఎవరూ అభ్యంతరం పెట్టడంలేదు . మా తరఫున, వారి తరఫున ఎంత వ్యత్యాసం ఉందో తమద్వారా అంధ్రప్రదేశ్ ప్రజాసీకానికి మనవిచేస్తున్నాను . శ్రీపాదసాగర్ పొరబాటు గురించిగానీ మరొక పొరబాటు గురించి కానీ చర్చ సాగుతూ ఉంది . దాదాపు 44 సమావేశాలు జరిగాయి . నిష్పత్తంగా చర్చిస్తున్నారు . ఏవో ప్రశ్నలతో వస్తున్నారు . ప్రభుత్వం తరఫునుండి అధికారులు సమాధానం చెబుతున్నారు . ఇంత జరిగినా తృప్తికాపోతో కాగితం తెచ్చి ఇస్తే దానికి కాదని అనడంలేదు . తమరు ఆశించిన విధంగా సమాధానం పంపుతాము తమరు చూడండి . ఆ సమాధానం ఈ రోజు చెప్పేవరకు అది కూడా వారికి తృప్తి కలిగించలేదు . దురదృష్టం . మాతో కలిసి మొన్నటి ఎన్నికల్లో పోటీచేసిన మిత్రపక్షాల వారు సిపి ఐ, సిపిఎం, టిఆర్ఎస్ వారితో కలిశారని అనము . వారు వెళ్లిన తరువాత వీరు వెళ్లే పరిస్థితి రావడం విచారకరమైన విషయం . మిత్రులయినా అవగాహన చేసుకుని, అర్థం చేసుకుని ప్రభుత్వం వైపు నుండి తప్పిదం ఉంటే ఎత్తి చూపమని కోరుతున్నాము తప్ప క్షీపుచ్చాలని లేక మరేదోవిధంగా చేయాలనే మాట లేదు . పొలకపక్షం, ప్రతిపక్షంలోని ప్రతి శాసనసభ్యుడు కూడా ప్రభుత్వం పనితీరును జాగ్రత్తగా పరిశీలించే సంస్కరాన్ని స్వీచ్ఛ ఉంటుంది . పార్టీలు అడ్డం రావలసిన అవసరం లేదు . పొరబాటు ఉంటే చెప్పాలి . ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్నే ఇక్కడ ఒక మాట అన్నారు . ఏ విషయంలో వైనా పొరబాటు జరిగితే యాక్షన్ తీసుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము అన్నారు . గత 9 సంవత్సరాల పరిపాలన , జరిగిన వ్యవస్థ, సంఘటనల గురించి

చెప్పాల్సి వస్తే సమయ కాదుగానీ, తెచ్చి తప్పకుండా చెప్పడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది . మీకు కూడా కొంత బాధ కలిగినందుకు మన్మించాలని కోరుతున్నాము . వారి ప్రవర్తనకు విధిలేక, బాధతో పంపాము తప్ప హృదయాపూర్వకంగా , సంతోషంగా కాదని మనవిచేస్తున్నాము . మరొకసారి గుర్తుచేస్తున్నాము . మా మిత్రులు కాంగ్రెస్‌పార్టీ నుండి అడిగినపుడు కొంచెం కోపం కూడా వారికి వచ్చింది . రోశయ్యగారు ఇట్లా అంటారు, ప్రతిదానికి రూల్స్ చెబుతారు అని భావించి పుండుచ్చు . ఉన్న చట్టం అది . షైల్స్ పెట్టడం సాధ్యం కాదు . రైటార్ఫ్ ఇస్పర్సేప్షన్ ప్రకారం ఏ పార్టీ అయినా, ప్రతి శాసనసభ్యుడు, మాజీ శాసనసభ్యుడు కానీ మరొకరు గానీ ఏ ప్రజాపర్గాల తరఫున అయినా ఏ స్థాయిలో ఉన్నా, సమాచారం పాండే స్వేచ్ఛ ఉండనే మాట మరొకసారి గుర్తు చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము .

డా పై ఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి : అధ్యక్షు, రోశయ్యగారు చాలా విశదంగా చెప్పారు . ఒక మాట చెప్పడలచుకున్నాము . ఇప్పటికి మేము అధికారంలోకి వచ్చి 21 మాసాలు పూర్తి అయింది . 22 వ మాసం జరుగుతున్నది . ఏ ఒక్క విషయంలోనూ పారదర్శకత తో ప్యాపహరించాలని సంపూర్ణమైన సమ్మకం, విశ్వాసంతో ప్యాపారిస్తున్నాము . ఇదేమిటి అధ్యక్షు ? వాళ్ల షైల్స్ పెట్టమని అన్నారు . ఆ షైల్స్ విషయంలో బుధవారం చెప్పింది రోశయ్యగారు ఇంతకుముందు చెప్పినట్లు తప్పులువారు చేసి, ఎన్నికలలో సాములు వారు పంచి, ఒకచోట టిడిపి నాయకుడిని, కార్యకర్తను అరెస్ట్ చేస్తే రు 5 లక్షల 20 వేలు దొరికింది . మరొకచోట రు 2 లక్షల 50 వేలు దొరికింది . రు 7 . 5 లక్షల వాళ్ల పంచుతుంటే, పట్టుకుంటే దానికి సంబంధించి ఎన్నికల్లో మేమేదో తప్పుచేసినట్లు ప్రెజెంట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు . సాములు పంచేది వాళ్లు, మేము ప్రభుత్వం నుండి ఏమీ చేయలేదు . సాములు పంచుతూ, అక్కత్యాలు చేసేవారిని పట్టుకుని కేసులు పెట్టాము . సాములు పంచే కార్యక్రమం జరిగిందని ఎలక్షన్ కమీషన్ ఎన్నిక వాయిదా వేసింది . తప్పు మాదే అయినట్లు వాళ్లు ప్రెజెంట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు . ఆ రోజు బుధవారం సస్పెన్డ్ అయ్యారు . రోశయ్యగారు గురువారం అన్నారుగానీ యాక్కుయల్గా బుధవారం జరిగింది . ఆ రోజు రెండురోజులకు సస్పెన్డ్ చేస్తే మరుసటిరోజు ఉదయం, కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ, మిగిలిన పక్కాలు కూడా ప్రధాన ప్రతిపక్షం లేకుండా అసెంబ్లీ జరగడం బాగుండదు, మీరు చేసిన సస్పెన్డన్సు రీవోక్ చేయాలని రెండవరోజు అంటే రోశయ్యగారు చెప్పినట్లు క్వాశ్న లిష్ట్ అయింది . ఈ శ్రీపాదసాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ఏదన్నా ఇర్మెగ్యూలారిటీ జరిగినట్లు మాకు అనుమానం ఉంటే దాచి పెట్టుకోవాలని ప్రయత్నం చేయాల్సి వస్తే, వాళ్లు అడిగినపుడు రెస్పెన్డ్ కాకుండా పూరికే కూర్చుంటే సరిపోతుంది . దాచి పెట్టుకోవడంలేదు . పరిటాల రని హత్యకేసులో కూడా చంద్రబాబునాయుడు గారు గవర్నరుగారి దగ్గరకు వెళ్లి నా కుమారుడిపైన, క్వాబీనెటలో మంత్రి అయిన దివాకర రెడ్డిగారిపైన అనుమానం ఉండని అంటే 24 గంటలు జరగకుండా వాళ్లు అడిగిన మేరకు, గవర్నరుగారి దగ్గర ఇచ్చామని, సిబి ఐ ఎంక్యూయర్ పేయాలని చెప్పారు .

ఉ.11.30

సి.బి.సి. ఎంక్లేరీ వేయాలంటే, వారు అడిగిన మేరకు 24 గంటలు తిరగకుండానే వేసాము. నేను ఊర్లో పుంటే, గంట తిరగకుండానే వేసేవాడిని. ఈ సంఘటన జరిగినపుడు నేను ఎక్కుడో విశాఖపట్టం జిల్లాలో పర్యాటకులో పున్నాము. మరుసటి రోజు వచ్చిన పెంటనే కనీసం ఒక్క రోజు కూడా ఆలన్యం చేయకుండా సి.బి.సి. ఎంక్లేరీ నా కుమారుడిపైనా, దివాకర రెడ్డి గారిపైనా వేయడానికి ఏ మాత్రమూ వెనుకాడ లేదు. మాకు దాచి పెట్టుకోవాలనే పుంటే, డైరక్టగా కాని, ఇన్డైరక్టగా కాని మాకు సంబంధించిన వారికి పరిచాల రవి హత్య విషయంలో సంబంధం పుండి పుంటే మేము ఎందుకు ఎంక్లేరీ వేసుకుంటాము? కాని ఆ విధంగా సంబంధం లేదు కాబట్టి మేము ఎంక్లేరీ వేసుకోవడానికి ఏ మాత్రమూ వెనుకాడ లేదు. ప్రతి విషయంలోనూ అదే విధంగా పొరదర్శకంగా వ్యాపారిస్తున్నాము.

ఈ పర్మిక్యులర్ కేసులో గురువారం నాడు, నేను ఇంతకు ముందుగానే చెప్పినట్లుగా, వారిని సన్మండ్ చేసిన తరువాత మళ్ళీ ఆ సన్మష్టన్ను రీవోక్ చేసిన తరువాత, వారు ఇక్కడకు వచ్చి ఈ పర్మిక్యులర్ కేసులో మేము ఏదో అన్యాయం చేసామనే పద్ధతిలో మాటల్లాడితే, ఆ రోజు హౌజ్ ఎడ్జర్న్ అయిపోయిన తరువాత, ఆ పర్మిక్యులర్ కేసు డిస్కప్సన్కు వచ్చినపుడు నేను లేను, ఆ రోజు సాయంత్రం బుష్ పర్యాటకతో బిటీగా పున్నప్పటికీ, రాత్రి 8 గంటలకు షైల్స్ తెప్పించి, సంబంధిత ఆఫీసర్లను అందరినీ పిలిపించి, షైల్స్ ను పెరిపై చేయించి, నూటికి నూరు శాతం మేము చాలా ప్రోటోంగా పున్నాం ఈ కేసులో అని తెలిసినా కూడా ఒక పద్ధతిని అనుసరించాలనే ఉచ్చేశ్యంతో ఎక్కడ ఏ షైల్స్ కావాలన్నా - రైట్ ఆఫ్ ఇన్ఫర్మేషన్ చట్టం ప్రకారం, ఏ ఒక్క షైల్స్ అయినా, ఏ షైల్స్ లో పీపర్ అయినా, వారు అడిగిన పెంటనే ఇష్టడానికి చట్టం పుంది.

ఇంతకు ముందు మేము ఇదే హౌజ్లో అటు షైల్స్ పున్నపుడు రైట్ ఆఫ్ ఇన్ఫర్మేషన్ యాక్ట్ తీసుకురమ్మని అడిగాము. ఇక్కడ మా ప్రభుత్వం వచ్చి, కేంద్రంలో యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, ఇది తప్పనిసరిగా కావలసిన చట్టం, అవసరమైన చట్టం, ప్రతి పొరునికి అటువంటి అవకాశం ఇవ్వాలి, ప్రభుత్వంలో పూర్తి స్తోయి పొరదర్శకత పుండాలని రైట్ ఆఫ్ ఇన్ఫర్మేషన్ యాక్ట్ ను తీసుకు రావడం జరిగింది. రైట్ ఆఫ్ ఇన్ఫర్మేషన్ చట్టం ప్రకారం మీ ఇష్టం వచ్చింది అడగండి, ప్రభుత్వం ఇష్టడానికి సిధంగా పుందని అన్నాము.

వారంటారు, రైట్ ఆఫ్ ఇన్ఫర్మేషన్ చట్టం సామాన్య పొరులకు, మేము అసెంబ్లీలో సభ్యులం కాబట్టి, ప్రతిపక్ష సభ్యులం కాబట్టి, మేము అడిగితే మీరు షైల్స్ పెట్టాలని అంటున్నారు. అధ్యక్షా, చట్టం ముందు అందరూ సమానులే. సామాన్య పొరులైనా, శాసన సభ్యులైనా, మంత్రులైనా, ముఖ్యమంత్రులైనా అందరూ చట్టం ముందు సమానమే కాబట్టి వారికి ఏదో అధికారం ఎక్కువగా పుందని చూపించుకునే తప్ప మరొకటి కానే కాదు. అధ్యక్షా, తమకు గుర్తుండే పుంటుంది. మరుసటి రోజు ఉదయం, అంటే బుధవారం ఈ సంఘటన జరిగితే, గురువారం సాయంత్రం దీనికి సంబంధించి షైల్స్ తీసుకొచ్చి డిటెల్యుల్ట్ గా పరిశీలన చేయించిన తరువాత శుక్రవారం ఉదయం - ఆ రోజు బుష్ పర్యాటకున జరిగే కార్బూక్టమం పుంది. ఆ రోజు ఉదయం వారు సభ ప్రారంభం కాగానే గొడవ మొదలు పెడితే నేను 8.45 గంటల ప్రాంతంలో లేచి ఇంటర్వ్యూ అయి దీనికి సంబంధించిన షైల్స్ ను పరిశీలన చేసాను.

ఆ పరిశీలన చేసిన మేరకు రు.1300 కోట్ల పై చిలుకు గల అంచనా రు.1700 కోట్లు కావడానికి గల కారణం, ఆయకట్టు రు.1.36 లక్షల ఎకరాల నుంచి 2.00 లక్షల ఎకరాలకు పెరిగింది, అందువల్ల పైపుల కెపాసిటీ పెరిగినందువల్ల పైపుల తిక్కనేన్ కూడా పెరగవలసి వచ్చిందని నేను చెప్పి వెళ్లిపోయిన తరువాత, ఇంకా అరగంట కూడా తిరగకుండనే నేను హాజర్లో చెప్పిన విషయాన్ని డిస్ట్రిక్టు చేసిన విషయాన్ని ఉదహరించడలచుకున్నాను. ఆ రోజు ఘలనా ఘలనా కారణాలవల్ల స్టీల్ ప్లైట్ తిక్కనేన్ పెరగడం వల్ల కాని, లేక ఆయకట్టు పెరగడం వల్ల కాని - ఇటువంటి, 3, 4 కారణాల వల్ల ఒరిజినల్గా రు.900 కోట్లు చిల్లర అనుకున్నది పెరగడం జరిగింది. అది కూడా లైన్ ఎస్ట్మెంట్ వరకే నని నేనంటే, దానిని కూడా డిస్ట్రిక్టు చేసారు.

నేను 10, 15 నిమిషాల సేపు మాట్లాడాను. దానికి దేవేందర్ గాంగారు అదేరోజు మాట్లాడతారు, “ అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రి గారు అర్థగంటసేపు మాట్లాడారు ” అంటారు. నేను మాట్లాడింది కేవలం 10, 15 నిమిషాల సేపు మాత్రమే. “ ఆయన ఇంకా అనేక విషయాలు చెప్పారు, నేను అందులోకి పోదలచుకోలేదు. మా దగ్గర పున్న విషయం ఆయన తప్పగా కోట్ల చేసారు, కనీసం అదయినా కరెక్షని చెప్పుకోడానికి అధికారం మాకు లేదా ? స్టీల్ ధర రు.34,000. రు.1360 కోట్లలో రు.34000 కూడా పుంది. అది రు.1700 కోట్లు చేసినా కూడా అందులో రు.34000 కోట్లు కూడా పుంది. దీంట్లో ఏ డిఫరెన్చ్యూ లేదు. చాలా ఫూరంగా పుంది. ఈ రు.1366 కోట్లు లాండ్ అక్షేజిషన్ కార్యక్రమాలలో, ఆ అమోంట్సు రు.1700 చేసిన కార్యక్రమంలో కాగితాల మీద ఫిగర్స్ నే మార్గారు ” అని మాట్లాడారు.

నేను అంతకు ముందు అదే రోజు హాజర్లో మాట్లాడిన విషయాన్ని చాలా క్లియర్గా ప్లైట్ తిక్కనేన్ గురించి అంటే, ఈయన స్టీల్ రేటు అని చెబుతాడు. ప్రతి చోటా ఇదే. ఏదో ఒక విధంగా హాజర్ను తప్పుదారి పట్టించే పద్ధతి తప్ప మరొకటి కాదు. చంద్రబాబు నాయుడు గారు కూడా అదే పద్ధతులలో మాట్లాడారు. స్టీల్ ప్లైట్ తిక్కనేన్ పెరగడం వల్ల, ఆయకట్టు పెరగడం వల్ల రేట్లు పెరిగాయని చెబితే, ఇదే హాజర్లో మీ ముందరే, 48 గంటలు దాటుక ముందే తప్పుడుగా కోట్ల చేసారనే విషయం తేటతెల్లమపుతోంది. ఏ కొంచం దాచిపెట్టుకోవాలనే ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వానికి లేదు. నిన్న మీరు గమనించారు. ప్రతి విషయంలోనూ ఎంతో పారదర్శకంగా పుండాలని, ప్రతి ప్రాజెక్ట్కూ సంబంధించి, ఎక్కుడైనా ఏ తప్పులు జరిగినా, ఆ తప్పులు పది మందికి తెలియజేయాలనే ఉద్దేశంతో ప్రేసు దగ్గర పెట్టుకుని, నిన్న ఉదయం 11 గంటల నుంచి సాయంత్రం 5 గంటల వరకూ చేసిన రెవ్వ్యాను మీరు గమనించారు. ఈ ప్రభుత్వం ఎంత పారదర్శకంగా పుందో కూడా మీరు గమనించారు.

మా ప్రభుత్వానికి సంబంధించి ఏ ఒక్కరు తప్పు చేసినా, ఆ తప్పు చేసిన వారిని దండిద్దాం, శిక్షిద్దాము, ఆ తప్పును రెక్కిపై చేసుకునే ప్రయత్నం చేధ్యాము, ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం పుంటే, ఆ విధంగా చర్యలు తీసుకుండా, ఇంత పెద్ద కార్యక్రమం చేస్తున్నాం కాబట్టి, ఇటువంటి కార్యక్రమం చేస్తున్నపుడు ఏ కొంచం కూడా తప్పులు జరగకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో పున్నాము, పూర్తి స్థాయి పారదర్శకతతో పుండాలనే చాలా గట్టిగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ప్రజలకు అల్టిమేట్గా

జరగతిలసిన మేలు జరగాలి, తక్కువ ధరకు నాణ్యమైన పమలు జరగాలని కోరుతున్నాము. నిన్నా, మొన్నా కొంత పరిశీలన జరిగింది.

దేవాదుల ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ఫేజ్-1లో, 2003 సంవత్సరంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో పుండగా, టెండర్లను పిలవడం జరిగింది. 2003 సంవత్సరంలో పెర్ టి.ఎం.సి., లిఫ్ట్ కు వారు పిలిచి పైనలైజ్ చేసిన టెండర్లోని రేట్లు, 2005వ సంవత్సరంలో శ్రీపాదసాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి పెర్ టి.ఎం.సి., లిఫ్ట్ రేట్లు కంటే ఎక్కువగా పున్నాయి. పెర్ టి.ఎం.సి., లిఫ్ట్ రేట్లు కాని, పెర్ యాకర్ కాస్ట్ కాని, కంపీర్ చేస్తి, అంతకు ముందు 2 సంవత్సరాలలో వారు పైనలైజ్ చేసిన దేవాదుల లిఫ్ట్ కంటే ఎక్కువగా పుండని అంటే దాని అర్థం ఏమిటి ? మేము మరింత ఎఫిషియంటగా, చాలా పద్ధతిగా పమలు చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము తప్ప మరొకటి కాసే కాదని మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

ఉ.11.40

మూడు రోజుల్లో రోజయ్యగారు చెప్పిన మేరకు, వారు మొదటి రోజు మీ దగ్గర డాక్యుమెంట్లని, కనీసం డాక్యుమెంట్లని అధింటేచెండ్ ఫోటోస్టాట్ డాక్యుమెంట్లని చెబితే ఎంక్వయిరీ చేస్తామని అంటే, అది ఇవ్వడానికి కూడా వెరచి భయపడ్డారు. ఇప్పటికీ వారు మాకు పంపించిన విషయాల్లో కూడా వారు ఏ మాత్రం అధింటేచెండ్ డాక్యుమెంట్లో సంతకం పెట్టలేదు. వారు ఉన్నదుస్తుట్లు పంపించిన డాక్యుమెంట్. అధింటేచెండ్ డాక్యుమెంట్లని సంతకం పెట్టకుండా పంపించిన డాక్యుమెంట్లని కూడా తీసుకున్నాము. మా అంతట మేము వాలంటరీగా ఆఫర్ చేసినా, తీసుకున్నాము. రెండు, మూడు రోజులు దానిని పూర్తిగా విచారణ చేసి క్రింది నుండి పై వరకూ ఎవరెవరి ప్రమేయం ఉండో అనేది గమనించి దాదాపు మొత్తం ఎంక్వయిరీ చేసి మళ్ళీ తమ ముందుకు వస్తాము. దీనికి సంబంధించి పూర్తిగా చర్చకు సిద్ధంగా ఉన్నామని చెబుతున్నాను. ఈ రోజు వారు సభలో లేకున్న చెప్పాము. రెండు మూడు రోజుల లోపల we will come before you and we will place a Statement. మిమ్మలను అనుమతి తీసుకుంటాము. తమద్వారా దయచేసి నేను కోరీదేమంటే, మాకు మాటల్డడానికి అటువంటి అనుమతిని ఇప్పించండి, ప్రపంచం మొత్తానికి తెలియనిప్పండి. శ్రీపాదసాగర్లో అఱు మేరకయినా తప్పు జరగలేదనే విషయం తెలియాలి. ఒకవేళ ఏ ఒక్క చిన్న ఉద్యోగియిలునా, ఏదైనా పొరపాటు చేసినా దానిని కూడా చెబుతాము. ఇందులో ఏ మాత్రం దాచిపట్టుకోవలసిన అవసరం లేదు. ఇంతా జరిగింది, కంప్యూటర్ లోడింగ్లో రెండు డాక్యుమెంట్లు ఉన్నాయి. ఒక డాక్యుమెంట్ ఫిగర్ మరో డాక్యుమెంట్ ఫిగర్గా సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్ లోడ్ చేసారని చెబుతున్నారు. ఆ నిధంగా లేదు. అది తప్పుగా లోడ్ చేసింది వెంటనే విషయం తెలుసుకొని కరెక్ట్ చేసుకున్నారని చెబుతున్నారు. అటువంటి విషయాలు వివరంగా చెబుతాము. దేవాదుల, శ్రీపాదసాగర్ ప్రాజెక్టుల రేట్లు తేడాలు చెబుతాము. అన్ని రకాలుగా డీటెల్స్ స్టోర్మెంట్ ఇస్తాము. మొత్తం రాష్ట్రంలో ప్రతి ఒక్కరూ తెలుసుకునేట్లు బోరంగ చర్చ జరగాలనేదే మా ఉధ్యోగం. మీరు చెప్పారు, మొన్నా, ఆ మొస్తుటి రోజున, ఈ రోజున చెప్పారు. మూడు రోజులుగా అన్ని విధాలుగా చెప్పినా, మీ మాట కూడా విసరు. స్టోర్మెంట్ ఇస్తారు. బయటకు వెళతారు. They are holding the House to ransom. What sort of behaviour is this? హాజర్లో

బ్లాక్‌మెయిల్ చేస్తారు. స్పీకర్ ని బ్లాక్‌మెయిల్ చేస్తారు. వెల్సో వస్తారు. తను చెని దగ్గర వచ్చి గట్టిగా అరుస్తారు. ఇది ఏమి బిహేవియర్? మిమ్యూలను, హాబ్సి బెదిరిస్తారు. నూటికి నూరు పొళ్లూ ఇదే. పనులు జరగకూడదనే ఉధేశ్యం. ఆఫీసర్స్ వారి చుట్టూ చంకల్లో పైల్స్ పెట్టుకొని తిరగాలనేది వారి ఉధేశ్యం. ఏ ఒక్క చేటా పనులు చేయకుండా పోతే, ఆఫీసర్స్ డీమారలైజ్ అయితే, ఈరాష్ట్రంలో మేము కూడా వారి విధంగా పనులు చేయకుండా ఉంటే చూసి సంతోషపడడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారుతప్ప మరొకటి కాదు. ఈ రోజు 'ఈనాడు', పత్రికలో 60 శాతం, 40 శాతం అని ఒక క్యాప్స్ ఉంది. కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం ఇద్దరూ కొన్ని ప్రాంతాలలో కలిసి పంచుకుంటున్నారు అన్నారు. ఏదైనా ఎవిడెన్స్, మరొకటి ఉంటే ఎంక్యూయిరికి సిద్ధం. వారి పద్ధ అలా ఉంటే చెప్పుమనండి. మేము ఎంక్యూయిరి చేయిస్తాము. పేర్లో ప్రజాప్రతినిధుల పేర్లు చెబితే దానికి కూడా సిద్ధమే. ఏ విధమైన పేర్లు లేకుండా మొత్తం సిస్టం డీమారలైజ్ చేసే కార్బూకుండా. అన్ని క్వశ్చన్ మార్కుని వేసి ఎవరు అన్యాయం చేశారో ఎవరు ఏది చేశారో కేవలం ప్రజలను మఖ్యపెట్టే ప్రయత్నం ఎవరు చేసినా తప్పే. ఏ ఒక్క చేటైనా ఎవిడెన్స్ ఉంటే let the evidence come in black and white. ఫలానా వారు ఘలానా చేటి డబ్బు తిన్నారని చెప్పుమనండి. We are ready to get it enquired. కానీ, కేవలం సిస్టంని నాశనం చేసే విధంగా ప్రయత్నం చేసే పద్ధతి కాదు. ఈ రోజు నేను ఆశ్చర్య పడ్డాను. ఒక్కాన్ని ఈనాడు పత్రికలో ఏదో జరిగిపోయిందని వ్రాశారు. అంధ జ్యోతి పత్రికలో మరొక్క పెద్ద కథనం వచ్చింది. ఇందులో ఏ మాత్రం న్యాయాలు, రుజువులు లేవు. దేవాదుల కంపేర్ చేసుకున్నా, శ్రీపాదసాగర్ కాష్ట తక్కువని అన్నారు. కొంత మార్పుగా రాశారు. వారు కూడా అప్పుడప్పుడు అలా వ్రాస్తుంటారు. నేను వారి జోలికి వెళ్లడం లేదు. తమ ద్వారా మనవిచేసేదేమంటే, మాకు ఏ కొంచెన్మా దాచిపెట్టపలసిన అవసరం లేదు. ఆ ఉధేశ్యమూ లేదు. ఇప్పటికే మా స్థాయిలో ఉన్న పైల్స్ ని పూర్తిగా పరిశీలన చేసాను. దీనితో సంబంధం ఉన్న క్రింది స్థాయి ఇంజనీరు దగ్గర నుండి అందరి స్టోట్మెంట్ తీసుకోమని చెప్పాను. రాబోయే రెండు, మూడు రోజుల్లో ఈ కార్బూకుండం పూర్తపుతుంది. మేము స్టోట్మెంట్తో ముందుకువస్తాము. On behalf of the Government, I am requesting you to allow us a fair discussion at the earliest possible time. మొత్తం రాష్ట్రానికి తెలియవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు రాష్ట్రంలో మేము చేస్తున్న మంచి పనులకు అదే పనిగా, కేవలం ప్రతిపక్ష ప్రార్థిగా ఉంటూ, గత 9 సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉన్న వారు ఏదో ఒక విధంగా మేము చేస్తున్న మంచి కార్బూకుండా జరగకుండా అడ్డు పెట్టడానికి నీరు చేస్తున్న పూర్తి స్థాయి ప్రయత్నాలు, రాష్ట్రంలో ప్రతీ వ్యక్తి తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది ఓపెన్గా డిసెకన్ చేధ్దాము. ఆ చర్చకు వీలైనంత త్వరలో అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ధన్యవాదాలు.

MR. SPEAKER: The request will be examined and I will come back to the House on it.

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము రాష్ట్రంలో జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం అమలును గురించి

శ్రీ ఎస్. ఉదయభానుః ఈ రోజు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా ఈపథకం తీసుకురావడం జరిగింది. కేంద్రంలో ప్రగతిశీల ప్రజాస్వామ్య కూటమి యు.పి.ఎ., చైర్మన్ శ్రీమతి సోనియా గాంధిగారి ఆశయాలు, ఆకాంక్షల మేరకు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో సరైన ఉపాధి కల్పించాలి, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్న పేద కూలీలకు, పేద వర్గాల వారికి, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్న అట్టడుగు వర్గాల వారికి సరైన ఉపాధి కల్పించాలనే మంచి ఆశయంతో ఈ పథక న్నీ రూపొందించారు. ఇది ఫీబ్రవరి రెండవ అనంతపురం జిల్లా పళ్ళపల్లి గ్రామంలో గ్రామస్థల సెక్సిగా శ్రీమతి సోనియా గాంధిగారు, మన ప్రధానమంత్రి మన్మోహన్ సింగారూ, మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి డా.వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డిగారి సమక్షంలో ఈ పథకం ఎంతో

ప్రాధాన్యతతో ప్రారంభించారు. ఇది భారతదేశంలో 200 జిల్లాల్లో ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించి మన రాష్ట్రంలో మొట్టమొదటగా 8 జిల్లాలవరకూ మనకు ఇచ్చారు. తరువాత రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కోర్సు మేరకు మరో 5 జిల్లాలు కలిసి 13 జిల్లాల్లో ఈగ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని క్రింద కు తీసుకువచ్చారు. ముఖ్యంగా తెలుగుదేశం పరిపాలనలో ఆ రోజు పెల్లల్లో పేదలు, కూర్లు, కార్మికులు ఉపాధికి కరువై వారున్న గ్రామాలు వదిలి బయట ప్రాంతాలకు వెళ్డడం, సరైన ఉపాధి దొరకక అనేక మంది ఆకలి చాపులు, ఆత్మహత్యలకు గురైన సంగతి అందరికి తెలుసు. దానిని అధిగమించడం కోసం ఆ రోజు సిఎల్పీ, నాయకులు, ఈనాటి ముఖ్యమంత్రి డా.ష్వేఎస్. రాజశేఖరరెడ్డిగారు పాదయాత్ర పేరుతో సుదీర్ఘంగా ప్రయాణం చేసి రాష్ట్ర ప్రజలు కరువు కాటకాలకు బలైన వారిని, ఈ కరువు రక్కసిలోని ప్రజానీకాన్ని కలిసి వారికి ఊరట కల్పించడం కోసం పాదయాత్ర చేశారు.

ఉ.11.50

ఈ ఏ జిల్లాల్లో కరువు పీడితులు ఉన్నారో, వారికి ఏ విధంగాపైనా ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించాలన్న ఒక సంకల్పంతో ఈ కార్యక్రమాన్ని రూపకల్పించారు. మన ముఖ్యమంత్రి డా. ష్వేఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారు కరువు రక్కసి బారినుండి, కరువు కోరల్లో చిక్కుకొన్న వారికి శాశ్వతమైన పథకాలు అందించాలని మొట్టమొదటిసారిగా రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాలను ఎంపిక చేసి ఈ కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్డడం జరుగుతోంది. ఈ పథకానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం 2006-07వ సంవత్సరానికి గాను రూ.900 కోట్లు బడ్జెటు కేబాయించగా, దాంట్లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వాటాగా రూ.90 కోట్లు ఖర్చు చేసి ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించడం జరిగింది. గ్రామాల్లో గ్రామసభలను ఏర్పాటు చేసి, వాటి ద్వారా ఎవరికైతే, ఉపాధి కావాలో, వారికి సంవత్సర కాలంలో కనీసం వంద రోజులైనా పని కల్పించాలని చేస్తున్నారు. గ్రామాలు, గ్రామ సభల ద్వారా ఎంపిక కాబడ్డ వీరికి జాబ్ కార్యలను ఇవ్వడం వల్ల సాంకేతికపరమైన ఇబ్బందులు కలగపు. వారు ఈ కార్యక్రమం ద్వారా పనులు చేసుకోవచ్చు. ‘ఉపాధి హామీ పథకం’ క్రింద చేసే పనులు, నీటి సంరక్షణ, నీటి వాడకంలో పాదుపు, శాశ్వత కరువు నివారణ పథకంలో భాగంగా మొక్కలు నాటడం, సామాజిక అడవుల పెంపకం, గ్రామాల్లో చిన్న చిన్న చెరువులు, కుంటల నిర్మాణం, ఇస్పటికే నీరు ఉన్న వాటికి పూడికలు తీయడం, పెద్దుల్లు కులాలు, తరగతులకు సంబంధించిన వారి పొలాల్లో అభివృద్ధికి సంబంధించిన పనులు, గ్రామీణ మంచినీటి ట్యూంకుల నిర్మాణం, వాటిని పరిశుభ్రం చేసే పనులు, గ్రామాల్లో భూములు అభివృద్ధి చేసే పని కల్పించడం వంటివి ఉన్నాయి. శాశ్వత పరద నివారణ పథకంలో భాగంగా ట్రైనేజీ కాలువలు, మరమ్మత్తులు, పూడిక తీయడం, గ్రామీణ ప్రాంతాలను కలుపుతూ, మట్టి రోడ్డుల నిర్మాణం, అలాగే రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రతించిన తరువాత, కేంద్రం నోబాపై చేసే ఏ ఇతర పథకం పనులైనా ఉపాధి హామీ పథకంలో చేర్చారు. వీటి వల్ల గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని వారు, పనుల నిమిత్తం ఇతర ప్రాంతాలకు వలస వెళ్లకుండా, ఆత్మహత్యలు జరుపుకోకుండా, శాశ్వతమైన ఉపాధి కల్పించడానికి సంవత్సరంలో కనీసం వందరోజుల పని కల్పించడానికి దీన్ని రూపొందించడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో ఇందిరమ్మ రాజ్యం తెస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. అందుకే ప్రజలు కాంగ్రెస్ కు వట్టం కట్టారు. వడి వడిగా హారితాంధ్ర ప్రదేశ్ నీ తీసుకురావడానికి, మన రాష్ట్రాన్ని అన్ని రంగాల్లో ముందుకు తీసుకువెళ్డడానికి సం పూర్ణ ప్రయత్నం ఈ ప్రభుత్వం చేస్తోంది. గాడితప్పిన గ్రామీణ

ఆర్థిక వ్యవస్థని సరిదిద్ది, ఒక చక్కని రూపకల్పన చేసి, గ్రామీణాభిధి జరిగే విధంగా, రాష్ట్రాన్ని త్వరితగతిన హరితాంధ ప్రదేశగా మార్చాలన్న సంకల్పంతో కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకొని ముందుకు వెళుతున్నందుకు ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభిసందిష్టమాన్ని. గ్రామాల్లోని కూలీలు, పనులు కావాలని దేహించి అని అధికారులను అడగుండానే వారి కోసం కనీసం వంద రోజులు ఏ ఏ పనులు కల్పించాలని అలోచించి ప్రభుత్వం చేస్తోంది.

(అంతరాయం)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి (బైరతాబాద్) :- అధ్యక్షా, అసెంబ్లీ ప్రైమిసెన్స్‌లో సస్పండ్ అయిన వారు మైక్ తీసుకొని మాట్లాడుతున్నారు.

Mr.Speaker : Yes. Action would be taken on them. Already instructed the concerned.

శ్రీ పి.జనార్థనరెడ్డి :- ఎవరిపైన యాక్షన్ తీసుకొంటున్నారు?

MR.SPEAKER : I will examine

(అంతరాయం)

శ్రీ పి.జనార్థనరెడ్డి :- మార్పలైన యాక్షన్ తీసుకోవాలి. కన్సర్ట్ వారి పైనా తీసుకోవాలి.

(మైక్ లేదు.)

MR.SPEAKER : Yes

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- అధ్యక్షా, నేను చేపే అంశం రికార్డ్ లోకి వెళ్లాలి. నేను 1978వ సంవత్సరం సుండి అనేక పర్యాయాలు ఈ శాసనసభకు ఎన్నికయ్యాము. అనేక పర్యాయాలు ప్రభుత్వం సుండి సమాధానాన్ని రాబట్టడం కోసం విఫలమై సభ సుండి బయటకు పంపించియేయబడ్డాము. 9 సంవత్సరాల పాటు ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసిన ఆయన (చంద్రబాబునాయుడు) శాసనసభలో అనేక రూల్ ని ప్రేమ చేశారు. రామకృష్ణాడు గారు సభాపతిగా ఉన్న సమయంలో ఎథిక్స్ కమిటీ ద్వారా పోడియం వద్దకు వెళ్లకుండా రెడ్ మార్కెంగ్

(లక్ష్మణరేభ) పెట్టిందారు. ఇనీ చంద్రబాబునాయుడు గార్చి కూడా తెలుసు. నేడు వారు (తెలుగుదేశం) సభ నుండి సస్పెండ్ కాబడి, బయటకు పోయి, శాసనసభ అవరణలో మైక్ వినియోగించుకొని ప్రసంగాలు చేస్తున్నారు. శాసనసభ విషయాల్లో అంత అనుభవం ఉన్న మాజీ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు గారే ఈ విధంగా మైక్ వినియోగించి మాటల్లాడం ఏ విధంగా ఉంటుంది. అసంబీల్ ఇంపెలిజన్స్ వ్యవస్థ ద్వారా ప్రతి నిమిష నిమిషం పర్యవేక్షిస్తుంటారు. మార్కెట్ ఉన్నారు. వారు నిద్రపోతున్నారా? మీరు సభాపతిగా ఇక్కడ ఉన్నారు. ఇక్కడ నుండి లేచి వెళ్లి మీరు చూడలేరు కదా. నేను మనవి చేసేదేమంటే, మీరు యాక్షన్ తీసుకొంటానని అనడం కాదు. సస్పెండ్ చేయాలి. ఈ విషయంలో ఒం ద్రబాబునాయుడు గారిపై ఏమి చర్యలు తీసుకోలో కూడా ఆలోచించి, యాక్షన్ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- శాసనసభ లోపల, బయట ఏవిధమైన ప్రాక్టిస్ పాటించి, పద్ధతిగా ఉండాలన్న దానిపై రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ చాలా స్ప్రోంగా ఉన్నాయి. దానిపైన If any violation is there, it will be enquired into and action would be taken.

శ్రీ పి.జనార్థనరెడ్డి :- వారు బయట ఇంకా మాటల్లడుతున్నారు.

MR. SPEAKER : I have already directed.

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము(కొనుగొంపు) రాష్ట్రంలో జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం అమలును గురించి

శ్రీ ఎస్. ఉదయభాను :- ఈ ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చారిత్రాత్మక నిర్దయాల్లో ఈ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం రాబోయే కాలంలో సభూతేసభవిష్యతి అన్న చందంగా ఏగిలిపోతుంది. రాష్ట్రంలో గ్రామీణ పేద పర్యాల వారు అన్నమోరామచంద్రా అంటూ వలస వెళ్లకుండా ఉన్న డాషల్లోనే పనులు కల్పించాలన్నదే ఈ ప్రభుత్వ ముఖ్యమంత్రి అంటే ప్రత్యేకమైన అభిమానం ఉంది. రాష్ట్ర ప్రజల హృదయాల్లో ఆమె శాశ్వతమైన స్థానం సంపాదించుకొన్నారు. రాష్ట్రంలో ప్రజలు ఇందిరమ్మ రాజ్యం కోనే కాంగ్రెస్ పార్టీని గెలిపించారు. అదే ప్రఫూడ విశ్వాసంతో ముఖ్యమంత్రి గారు పని చేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారి చీరవ పల్ల ఈ పథకాన్ని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ప్రారంభించడానికి యు.పి.ఎ. ఛైర్మాన్ శ్రీమతి సౌనియాగాంధీ గారు అలాగే ప్రధాన మంత్రి మనోహర్ సింగ్ గారు రాష్ట్రానికి పచ్చి ప్రారంభించారని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ పథకంలో ప్రారదర్శకతను తప్పని సరిగా విధిగా పాటించాలి. ప్రారదర్శకత ప్రజాస్వామ్యానికి ఆయుషుపట్టులా పనిచేస్తుంది. గత తెలుగుదేశం హాయాంలో ‘పనికి ఆహార పథకం’ లో బియ్యం ఏ విధంగా దుర్వానియోగమయ్యాందో అందరికీ తెలుసు. ఈ పథకం ద్వారా వెళ్లిన కోట్లాది రూపాయల విలువ చేసే బియ్యం యొక్క లెక్కలు నేటికి తేలకుండా ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ ఆడిటర్స్ కూడా ఏ జిల్లాలో ఎంతెంత బియ్యం అక్రమంగా తరలించబడిందో ప్రభుత్వ లెక్కలను బట్టి తెలిసింది. అటువంటి విషయాలు ఈ ఉపాధి హామీ పథకం లో జరుగుండా చూడాలి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో

ఉన్న అట్టడుగువర్లాల వారికి చెందేట్లు దీనిని పూర్తి స్థాయిలో తీసుకు వెళ్డానికి, గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థని చక్కని మార్గంలో పెట్టడానికి మనందరం కృషిచేయాలి.

మ.12.00

గతంలో ఉపాధి కల్పించడం కోసం పథకాలు చాలా పరకు జరిగినాయి. అయితే పథకాలు సరిగా అందక పూర్తిగా సీరుకారిపోయిన విషయం . గత ప్రభుత్వం వ్యవసాయ రంగాన్ని పూర్తిగా విస్కరించడం మూలంగానే అనేక మంది కూలీలు వలస వెళ్డడం జరిగింది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వ్యవసాయ పనులు సరిగా జరగక ప్రభుత్వం వ్యవసాయానికి సరిగా గుర్తింపు ఇవ్వకపోవడం మూలంగానే ఆ విధంగా జరిగింది. అవి అన్ని కూడా రాజశేఖరరెడ్డిగారు పాదయాత్రలో గుర్తించిన మీదటే రూపొందించారు. ఇవాళ వ్యవసాయ రంగానికి పూర్వవైభవం తీసుకురావడం కోసం జలయజ్ఞం ద్వారా వ్యవసాయాన్ని ఇంకా మనం ముందుకు తీసుకొనివెళుతున్నాము. వ్యవసాయ రంగం ఒక ప్రక్క మరొక ప్రక్క గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం ఉన్నాయి. ఈ రెండు పథకాలు గ్రామీణ ప్రాంతానికి పెళ్తే తప్పకుండా వ్యవసాయ కూలీలు ఆర్థికంగా పరిపుణ్ణి అవడానికి చక్కగా వున్నది. ఈ 13 జిల్లలే కాకుండా నెక్కుగా ఫేజ్లలో మిగతా జిల్లలో వర్తింప చేసి శాశ్వతంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉండే విధంగా చేస్తే ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లా, నిజమాబాదు జిల్లల నుంచి ఆంధ్ర ప్రాంతానికి వలస వెళ్డడం ఇవ్వాలికి జరుగుతాపున్నది. దానిని పూర్తిగా నిరోధించాలి. వలసల మూలంగా లారీల్లో కూలీలు ప్రయాణం చేస్తున్నాడు వందలాదిమంది వ్యవసాయ కూలీలు చనిపోవడం జరుగుతున్నది. ఈ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం రాష్ట్ర భవిష్యత్తును తీర్చి దిద్ది గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను పటిష్టం చేసే విధంగా తప్పకుండా రూపకల్పన చేయాలి. గ్రామసభల్లో నీర్దేశించిన పనులు తూచ తప్పకుండా అనులు జరిగే విధంగా అక్కడ ఉన్న అధికారులు సరిపోకపోతే వేరే డిపార్ట్మెంటు అధికారులను వేసి బడుగువర్లాల కూలీలకు అన్ని సదుపాయలు కల్పించాలి. ఈ పథక 0 క్రింద చేసే పనులు యంత్రాలు వాడకూడదని చెప్పారు. యంత్రాలే కాకుండా ఈ పనులు కాంట్రాక్టర్సుకు ఇవ్వకూడదని నీర్దేశించారు. ఒక ప్రక్క మిషనరీ, మరొక ప్రక్క కాంట్రాక్ట్ వ్యవస్థని దరిదాసుల్లో రాకుండా కలిసమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రజాప్రతినిధులు దీనిలో జోక్యం చేసుకోకుండా కట్టుదిట్ట 0 చేస్తే ఈ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం నిజంగా శ్రీమతి సోనియగాందీగారి ఆశలు అడ్డంపట్టే విధంగా దీనిని రూపొందించాలి. దీనిని పూర్తిగా నిజయనంతం చేస్తే ఈ రాష్ట్రానికి సీరుప్రతిష్టలే కాకుండా గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను కూడా మనం పట్టించేసే వాళ్లం అపుతాము. ఇదే శాసన సభల్లో గపర్స్ ప్రసంగం మీద ముఖ్యమంత్రిగారు మాటల్లాడిన మాటలు మా లాంటి శాసన సభ్యులకు ఎంతో స్వార్థిష్టుయి అది ఏమంటే కాకిలా కలకాలం బ్రతకాలని లేదు, ఎల్లకాలం అధికారంలో ఉండాలని లేదు. కానీ అధికారం ఉన్న కాలంలో ప్రజలకు మనం ఏ విధమైన మేలు చేశాము అన్నది ప్రతి వారు ఆలోచించాలి. ఆ రౌజు రాజశేఖరరెడ్డిగారు గపర్స్ ప్రసంగానికి కృతజ్ఞతలు తెలి పే తీర్మానం పై మాటల్లాడిన సందర్భంలో చెప్పిన మాటలను తప్పకుండా ప్రతిభక శాసన సభ్యుడు అనులు చేసే విధంగా పేద వర్లాలకు మేలు

జరిగే విధంగా తీసుకొని వెళ్తే తప్పకుండా విజయవంతం అయితీరుతుంది. గ్రామీణ ఆర్థిక రంగానికి కావలసిన ఆర్థిక నిపుణులు, ఉపాధిరంగంలో మెళకువలు చెప్పగల్లే మేధావులు ఇతర రంగాలకు చెందిన పలుపురు ప్రముఖులతో సుదీర్ఘంగా చర్చించిన అనంతరమే కేంద్ర ప్రభుత్వం పగడ్పందింగా రూపొందించారు. ఈ చట్టంలో ఉపాధి కల్పించడానికి ఏ ఏ పనులు చేపట్టాలో సృష్టింగా నిర్దేశించారు. ఈ చట్టానికి అనుగుణంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూపొందించిన గ్రామీణ ఉపాధి హమీ పథకం అమలులో భాగంగా చేపట్టవలసిన పనులు సృష్టింగా నిర్దేశించారు. నీటి సంరక్షణ, చెట్టుపెంపకం, కరువు ఎదుర్కొనే పనులు కూడా నీటిలో నూచించారు. కాబట్టి ఇని అన్ని కూడా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో తప్పనిసరిగా అవసరం. ఎంతో మహాత్మరమైన ఆశయంతో టి రూపొందించిన ఈపథకం స్త్రీ, పురుషులకు సమానమైన వేతనం ఇవ్వసున్నారు. వారికి 80 రూపాయలు వేతనం ఇస్తూ 15 రోజుల్లో పని కల్పించాలి, 15 రోజుల్లో అక్కడ ఉన్న అధికారులు వనికల్పించకాలే నిరుద్యోగ భూతి ఇవ్వమని చెప్పి సృష్టింగా అదేశాలు ఇచ్చారు. గ్రామ సభల్లో ప్రజాప్రతినిధులు పాల్గొని దానిని విజయవంతం అయ్యేటట్లు చూడాలి. ఈ పథకం అమలువల్ల గ్రామాల్లో ఉపాధి లభించడంతోటు పల్లెల అబివృద్ధి పనులు చేపట్టడానికి అవకాశం గ్రామాలు చేసుకున్న అద్యప్పంగా భావించవచ్చు. భారతదేశానికి పల్లెలే పట్టుకొమ్మలు అని పూజ్య మహాత్మగాంధీగారు అన్నారు. ఇవా ఈ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నూటికి 70 శాతం మంది వ్యషపాయ రంగం మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. గ్రామీణ నిరుపేదల ఉపాధి కోసం 90 0 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి ఈ పథకం క్రింద 13 జిల్లాలను తీసుకున్నారు. దీనికి 2,3 సూచనలు మీ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియచేస్తున్నాము. ఈజాబ్ కార్డ్ అనేది ఎవరి ద్వారా ఎప్పుటిలోపల పంపిణి చేస్తారు? ఈ పనులు ఏప్రియల్ మొదటి తారీఖు నుంచి ప్రారంభిస్తారా మరో తారీఖున ప్రారంభిస్తారా సృష్టింగా తెలియచేయాలి. పేదల అభ్యస్తుతికి దారిద్య రేభకు దిగువున పున్న వారిని ఆదుకోడానికి రూపొందించిన పథకం, పేదల సంఖ్యలో అనుమానాలు ఉన్నాయి. పేదల సంఖ్య ఎంతశాతం ఉన్నది కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక అంకె చెబుతున్నారు. రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంటు ఒక ఫిగర్ చెబుతున్నారు, పుమన్ అండ్ చైల్డ్ డిపార్ట్మెంటు వారు ఒకఫిగర్ చెబుతున్నారు. పేద వర్గాలు ఎంత శాతం ఉన్నారో సృష్టతలేదు. ఒక్కొక డిపార్ట్మెంటు ఒక రేపియో ఇస్తున్నారు. తెల్లకార్డ్ పంపిణీ జరుగుతుంది. తెల్లకార్డ్ ఉన్న ప్రతి వారు కూడా ఏది వారు అనేది మనం కనుకోవాలి ఇని అన్ని అమలు జరిగేటట్లు చూస్తే ఈ పథకం పూర్తిగా విజయవంతం అపుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ పేదల లెక్కలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పేదల లెక్కలు తేడా చెప్పాలి. ఈ పథకం అమలు గురించి మరింత విస్తృతంగా ప్రచారం నిర్వహించి ఇప్పటికే చాలా మంది వలస వెళ్లిపోయారు. సంవత్సరానికి ఒకసారి సంక్రాతి పండుగకో, దసరా పండుగకో వారి స్వస్థాలాలకు వెళుతున్నారు.

మ.12.10

ఏ జిల్లాలో, ఏ గ్రామంలో ఎవరు వలసలు వెళ్లారనే లెక్కలు తీసుకుని ఆ వలసలు వెళ్లినవారిని తిరిగి స్వస్థలానికి రప్పించి వారికి జాబ్కార్డ్ ఇప్పించి వారికి ఉపాధి హమీ కల్పిస్తే ఈ పథకం పూర్తిగా విజయవంతం అపుతుంది. ఇది చేయాలని కోరుతున్నాము. 13 జిల్లాలకు మాత్రమే పరిమితమైన ఈ పథకం మిగిలిన అన్ని జిల్లాలకు విస్తరింపచేయాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు చౌరవతీసుకుని మిగిలిన జిల్లాలకు కూడా అవకాశం ఇవ్వాలి. ఇటువంటి పథకాలను చిత్తశుద్ధితో కృషిచేస్తే తప్ప అమలు సాధ్యం

కాదు. ఈ విషయంలో ఎవరికీ ఎటువంటి సందేహం లేదు. అప్పుడు మాత్రమే ఈ పథకంయొక్క ఫలాలు పేదవారికి దక్కి వారి జీవితాలలో పెలుగులు చిగురిస్తాయి.

పథకం అమలులో నిమగ్నమైన ప్రభుత్వ సిబ్బంది ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాలి. ఈ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన మాటను ఉండహారించదలచుకున్నాను. “ఉద్దోగులు అంతా తమకు జీతంగా ఇచ్చే ప్రతి రూపాయి ప్రజలు చెల్లించే పస్సుల రూపంలో పస్సుంది కనుక ప్రతి చర్య ప్రజల ప్రయోజనాలకు తగినట్లుగా ఉండాలనేది నా తపన.” ముఖ్యమంత్రిగారి తపనను ఉద్దోగస్తులు అర్థంచేసుకుని ఈ పథకం అమలులో చిత్రుషుద్ధితో కృపిచేసి పేదలకు అండగా ఉండాలని, రాష్ట్రప్రభుత్వానికి పూర్తి సహకారం అందించాలని కోరుతున్నాను. ఈ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం నూలికి సూరుశాతం అమలుజరిపి ప్రక్క రాష్ట్రాలు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద ఎంతోమంది పేదలు అర్థిక పరిపుణ్ణి సాధించారని, ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఏనిధంగా పసులు జరుగుతున్నాయో అనిధంగా తమ రాష్ట్రాలో కూడా జరగాలని కోరుకునేత ఆదర్శపంతంగా పథకం అమలుజరగాలి. ముఖ్యంగా వలసలు వెళ్లినవారిని తిరిగి స్వస్థలాకు తెప్పించి ఉపాధి కల్పనకు కృపిచేసినట్లయితే అది స్టేట్‌లో ఒక రికార్డ్ అప్పుతుంది. అనిధంగా వలసలు వెళ్లినవారు వేలమంది, లక్షలమంది ఉన్నారు. నాకు తెలిసి ఒక్కొక్క స్టోన్ క్రష్ణ యూనిట్‌లో వందమంది, రెండు వందలమంది తెలంగాణా, రాయలీమ ప్రాంతాలనుండి వలసలుపచ్చి పనిచేస్తున్నారు. వారు సంవత్సరానికి ఒకటి, రెండుసార్లు మాత్రమే స్వస్థలాలకు పస్సుంటారు. వారందరినీ తమతమ స్వస్థలాలకు తెప్పించి వారికి సంవత్సరంలో 100 రోజులకు ఉపాధి కల్పించే ప్రయత్నం చేయాలి. వ్యపసాయపు పసులు ముమ్మరంగా జరుగుతున్నాయి కాబట్టి మిగిలిన రోజుల్లో వారు తమంతట తామే పసులు చూసుకోవటానికి అవకాశం ఉన్నది. జలయజ్జంలో భాగంగా 60 లక్షల ఎకరాలు అదనంగా సాగులోకి పస్సుంది కాబట్టి అందరికీ పసులు దొరకటానికి అవకాశం ఉన్నది. మొత్తం 23 జిల్లాల్లో ఈ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని అమలుచేయాలని, అదేనిధంగా పేదరికంతో పసులు దొరకక వేరే ప్రాంతాలకు వలస వెళ్లినవారిని పెసక్కురప్పించి వారికి పసులు కల్పించాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ శేలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, ఉదయభాసుగారు సుదీర్ఘమైన ఉపన్యాసంలో నేను చేయవలసిన పనిని వారు చేసేశారు. ఈ కార్యక్రమంగురించి వారు ఇంత బాగా అవగాహన చేసుకున్నందుకు వారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. వారి జిల్లాలో ఈ స్కూల్ లేసప్పటికీ వారు చాలా చక్కగా ఈ స్కూల్ ను అవగాహన చేసుకున్నారు. ఒక్కసారి ఈ పథకం పూర్వాపరాలను మొత్తం ఈ హాస్ట్ కె కాదు రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి అందరికీ తెలియచేయదలచుకున్నాను. ఇది మామూలు స్కూల్ కాదు. ఇదే దేశం మొత్తంలో చేపట్టబడుతున్న స్కూల్.

ఈ ఉపాధి హామీ పథకం ఓవర్‌స్టేట్‌లో ఆలోచనచేసిన స్కూల్ కాదు. దీనివెనుక కాంగ్రెస్ యొక్క కమిటీమెంట్ ఉన్నది. కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకత్వంయొక్క కమిటీమెంట్ ఉండనే మాట నేను ధైర్యంగా చెప్పగలుగుతున్నాను. **Activities of the Chief Minister of Andhra Pradesh** వలసనే ఇటువంటి స్కూల్ పచ్చిందని నేను ధైర్యంగా చెబుతున్నాను. జలయజ్జంద్వారా రైతులకే కాదు,

రైతుకూలీలకు కూడా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో గత రెండు సంవత్సరాలుగా యూక్కినిటీస్ పెంచారు. ఖచ్చితంగా ఇది కేంద్రప్రభుత్వానికి స్థిరిట్ ఇచ్చిందని విశ్వసించేవారిలో నేను ఒకరిని. అర్దికంగా అట్టడుగున ఉన్న ప్రజలకు ఉద్దేశించబడిన పథకం ఇది. దీనికి కుల, మత భేదాలు లేవు. పొట్టచేతపట్టుకుని తిండికి అల్లాడుతున్న ప్రతి ఒక్కరికీ ఈ ఉపాధి హామీ పథకంద్వారా ఒక కుటుంబానికి కనీసం 100 రోజుల ఉపాధి కల్పించే కార్యక్రమాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం ఈనాడు ఏర్పాటుచేయటం జరిగింది. దేశం మొత్తంలో 250 జిల్లాలను ఎంచుకోగా మన ముఖ్యమంత్రిగారి చౌపచలన మన రాష్ట్రంలో 13 జిల్లలు ఎంపికచేయబడ్డాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో ఈనాడు మిగతా జిల్లాలు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిని కూడా ఖచ్చితంగా రానున్న 2, 3 సంవత్సరాలలో దీని పరిధిలోకి తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం ఈ ప్రభుత్వం చేస్తుందనే హామీ ఇదివరకే ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన విషయం మీ అందరకు తెలుసు. ఈరోజు రాష్ట్రంలో ఏమేమి కార్యక్రమాలు సాగుతున్నాయో మీ అందరకు తెలుసు. జలయజ్ఞం పేరిట బ్రహ్మండమైన ఇరీపస్త ప్రాజెక్ట్స్ జరుగుతున్నాయి. నిస్సటిరోజున అలీసాగర్ గురించి కోస్టియా అనే మారుమాల గ్రామంలో 17 ప్రాజెక్ట్లగురించి 15 మంది కలెక్టర్లను, వివిధ శాఖాధికారులను అక్కడకు రప్పించి ఎంతో బ్రహ్మండమైన సమీక్ష జరిపారు. ఆ సమీక్ష అక్కడ జరపటంవలన సాగునీటి ప్రాజెక్ట్లపై ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉన్న సీరియస్ నేన్ మాత్రమేకాకుండా లక్షలాది ఎకరాల భూమిని సాగులోకి తీసుకురావటానికి గట్టిగా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్న విషయం అధికారులకు, ప్రజలకు, రాష్ట్రానికి కాకుండా యావత్త దేశానికి మరొక్కుమారు తెలియచెప్పటం అయినది.

ఈనాడు జిల్లాలనుండి మనం వింటున్నాము. మహాబూబ్‌నగర్, అనంతపురంవంటి వెనుకబడిన జిల్లాలనుండి లక్షలాదిమంది ప్రజలు వలసలు పోతున్నారు. వలసలు రెండు రకాలుగా ఉన్నాయి. పొట్టచేతపట్టుకుని ఎటువంటి ఉపాధి అవకాశాలు లేక వలసలు పోవటం ఒక రకంకాగా బెటర్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ కోసం వలసలు పోవటం రెండవ రకం. ఇక్కడ పని ఉన్నప్పటికీ బెటర్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ కోసం వేరే ప్రాంతాలకు వలసలుపోయే వారితో ఎటువంటి ఇబ్బందిలేదు. ఇక్కడ పనిలేనందున ఆవేదనతో పస్తులు ఉండి ఆకలి చావులు చావటానికి సిద్ధమైనవారికి పని కల్పించటం ప్రభుత్వంయొక్క బాధ్యతగా భావించి ఈ చట్టం తీసుకురావటం జరిగింది. కేంద్రప్రభుత్వం చట్టం చేసిన 6 నెలల్లో రాష్ట్రాలన్నీ ఈ చట్టాన్ని క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి, డిఫరెంట్ వాళ్ళ ఆఫ్ లైఫ్ కు సంబంధించిన ప్రజాసీకంతో సంప్రదింపులు జరిపి రాష్ట్రంయొక్క స్క్రూమ్ ను తయారుచేయమన్నప్పుడు మన రాష్ట్రం ముందుండి ఆ కార్యక్రమం చేయటం జరిగింది. మన అధికారులేకాక నేను కూడా సాధ్యమైనన్ని జిల్లాలు తీరిగాను. శాసనసభ్యులు, పార్లమెంట్ సభ్యులేకాకుండా ఎమ్.పి.పి., జడ్.పి.పి. అధ్యక్షులు, సర్పంచేలువంటి వారందరితో చర్చలు సాగించి, ఎన్.జి.ఓ.లు, నాన్ గవర్నమెంటల్ అర్ధాన్జీపస్ట్స్ కు సంబంధించినవారితో సంప్రదించిన తరువాత ఒక బ్రహ్మండమైన స్క్రూమ్ తయారుచేసి దానిని గ్రావ్ ఆఫ్ మినిస్టర్స్ పరిశీలించి ఆ తరువాత రాష్ట్రప్రభుత్వంయొక్క అమోదం కేబినెట్‌ద్వారా తీసుకుని ఈ స్క్రూమ్ ను మొదలుపెట్టాము. ఫిబ్రవరి 2వ తేదీనాడు కేంద్రప్రభుత్వం నిర్దేశించిన సమయానికి ఈ కార్యక్రమం లాంఫ్ చేసిన ఘనత రాష్ట్రాలలో కేవలం అంద్రప్రదేశ్‌కు మాత్రమే దక్కుతుంది. రాజశేఖరరండ్రిగారి నాయకత్వాన బ్రహ్మండమైన ఈ స్క్రూమ్ ను తయారుచేయటం జరిగింది. ఈ స్క్రూమ్ ను ఇతర రాష్ట్రాలు కూడా ఉదాహరణగా తీసుకుంటున్నాయి.

ఈ స్క్రమ్ ను లాంథ్ చేసేందుకై ప్రధానమంత్రిగారిని రాష్ట్రానికి పిలవటానికి ముఖ్యమంత్రిగారు వెనుకంజవేశారు. జన వరి నెలలో ప్రధానమంత్రిగారు, సోనియాగాంధీగారు మూడుమార్లు రాష్ట్రానికి వచ్చారు, మరొక్కమారు వారిని పిలవటం న్యాయంకాదని అన్నప్పుడు వారికి వారే అంధ్రప్రదేశ్‌లో ఈ కార్యక్రమం చేపడదామని చెప్పి అనంతపురం జిల్లాలో ఈ స్క్రమ్ లాంథ్ చేయటం అందరూ అభిసందించరగిన విషయం. రాష్ట్రప్రభుత్వంపైన కేంద్రప్రభుత్వానికి, యు.పి.ఎ. ఛైర్మిసర్స్ సోనియాగాంధీగారికి ఉన్న విశ్వాసాన్ని ఈ సందర్భంగా గర్వంగా చెప్పడలచుకున్నాము.

మ.12.20

బండ్ఱుపల్లిలో ఫిబ్రవరి రెండున లాంచ్ చేశాము. ఇటీవల ఒక స్వాస్థ పేపర్లో వచ్చింది. ఏమనంటే..... ఆ నాడు ప్రారంభం చేశారు కాని ఆ తరువాత ఎవరికి కూడా అక్కడ పనులు ఇష్టాడం లేదని, మళ్ళీ పలనలు పోయేవారు పోతూనే పున్నారని ఒక పత్రికలో వచ్చింది. దానిని ఇమ్మిడియటగా అక్కడున్న ప్రతినిధి ఎవరైతే అడిషనల్ కో ఆర్డ్సనేటర్ పున్నారో అయిన ఖండించడం జరిగింది. ఆ యొక్క పత్రికకు రిజాయిండర్ కూడా ఇష్టాడం జరిగింది. అక్కడ మార్పి రెండున పనులు మొదలు పెట్టారు. మార్పి రెండు సుండి పనులు ఇష్టాడం జరిగిందనే మాట మనవి చేస్తున్నాము. అయితే కొంతమంది ఇదివరకు రెండు, మూడు సంవత్సరాల క్రితం పలనలు పోయినవారు మటుకు ఇంకా రిటర్న్ కాలేదన్నారు. ఉదయభాసు గారు మాట్లాడుతూ బయటికి పోయిన వారిని మళ్ళీ పిలిపించాలన్నారు. ఆ విధంగా బయటికి వెళ్లి పనులు దీర్చకకుండా అవస్తలు పడే అవకాశముంది కాబట్టి అలాంటి వారిని ఈ హాన్ ద్వారా మేసేజ్ ఇచ్చి పిలిపించాల్సిన అవసరం మనందరిపైనా వుండన్న విషయాన్ని నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాము. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో పున్న మినిమం వేజ్ యాక్ట్ నిబంధనల ప్రకారం రు. 80/--లు ఇష్టాడం జరుగుతున్నది. ఇక్కడ ఒక విషయాన్ని క్లారిటీతో నేను మనవి చేయడలచుకున్నాము. ఈ మినిమం వేజ్ రేట్ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఒక నిర్లయానికి వచ్చారు. అదేమంటే వారు ఈ మినిమం వేజ్ రేట్ విషయాన్ని నిర్లయం చేసే విషయంలో అది రు. 60 కంటే ఎక్కువగా పుంటుంది కాని తక్కువగా పుండు కాబట్టి మేము ఆ రేట్ నిర్లయం చేసే వరకు ఏ రాష్ట్రంలో అయితే మినిమం వేజ్ యాక్ట్ సెక్షన్ మూడు ప్రకారం ఎంత అయితే పుంటుందో అంత ఇష్టపున్నారు. కనుకనే ఈ రోజు మన రాష్ట్రంలో మినిమం వేజ్ యాక్ట్ సెక్షన్ త్రి ప్రకారం రు. 80/-ల ప్రకారం ఇస్తున్నామనే మాట మనవి చేస్తున్నాము. అదే రకంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం దీనికి సంబంధించి ఎంత ఫిక్స్ చేస్తుందో మనం దానికి abide కావలసి పుంటుందనే మాట కూడా మనవి చేస్తున్నాము. అది రు. 60 కావచ్చు, 70 కావచ్చు, 80 కావచ్చు లేదా 90 కూడా కావచ్చు. కాని ఈ నాడు మాత్రం ఈ ప్రకారంగా రు. 80/-లు ఇష్టాడం జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాము. జాబ్ కార్డ్ ఇస్ట్యా చేసే కార్యక్రమం జరుగుతున్నదని కూడా మనవి చేస్తున్నాము. 30 లక్షల 36 వేల 866 అప్లైకేషన్లు వచ్చాయి. అయితే చాలా మందికి ఇంతమంది చేస్తారా అనిఅనుమానప్పుడంగా పుంది. చేస్తారా చేయరా అన్నది ప్రభుత్వ నిర్లయం కాదు. వారు అప్లైకేషన్లు ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం వారికి జాబ్ కార్డ్ ఇస్ట్యా చేయడం ప్రాసెన్స్ లో పున్నది. 15వ తారీఖు కల్గా ఈ జాబ్ కార్డ్ ఇస్ట్యా చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాము. అదే రకంగా మార్పి 10వ తేదీ లోపల అన్ని గ్రామాల్లో

గ్రామ నభలు పూర్తి చేసుకొని సెల్వ్ ఆఫ్ వర్క్స్ తయారుచేసుకోమని కూడా ఆదేశాలు ఇష్టాడం జరిగింది. ఎవరైతే నేను పనిచేయడానికి సిథ్యంగా పున్నాసని అప్పికేషన్ ఇస్టోరో ఇచ్చిన తథాం 15 రోజులలోపల వారికి పని కల్పించాల్సిన అవసరముంది. కనుక మనం ఆ సెల్వ్ ఆఫ్ వర్క్స్ తయారు చేసుకుంటున్నాము. అలా తయారు చేసుకోకపోతే మనం పనులు ఇచ్చేపరిస్థితుల్లో పుండం. అలా పని ఇష్టాని వారికి నిరుద్యోగ భృతి ఇష్టవలసిన అవసరముంటుంది. అది కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే భరించాల్సి పుంటుంది కనుక ఈ రోజు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని రకాలుగా చర్యలు తీసుకొని గ్రామ నభల ద్వారా సెల్వ్ ఆఫ్ వర్క్స్ ను నిబంధనల మేరకు ఏమే పనులు చేయవలసి పుందో ఆ మేరకు పనులు రెడీగా అప్పేలబుల్గా పున్నాయని, ఆ గ్రామంలో ఐదు, పది, 20 ఎన్ని పుంటే అన్ని తయారు చేసి పెట్టుకుంటే ప్రయారిటీ ప్రకారం, అవసరాన్ని బట్టి ఆ గ్రామంలో పున్న కూలీలను బట్టి లేదా ప్రక్కమన్న గ్రామంలో కూలీలున్నారు కానీ పనులు లేకుండా పుంబే వారికైనా పనులు కల్పించడానికి గాను ఈ పనులు తయారుగా పెట్టుకోనడానికి మార్పి పదు తేదీ లోపల ఈ కార్బూకమాన్ని చేపట్టాలని ఆదేశాలు ఇష్టాడం జరిగింది. అదే రకంగా నేను ఇంకొ విషయాన్ని కూడా చెప్పుదలచుకున్నాను. ఇప్పుడు పనులు మొదలుపెట్టే నిషయం గురించి అడిగారు.

15వ తారీఖు లోపల జాబ్ కార్ట్ ఇష్టా చేయడం అయిపోతే ఘస్ట్ ఏప్రిల్కల్లా మనం పనులు ఇచ్చే పరిస్థితుల్లో పుంటాం. ఎవరైతే వర్క్ అడుగుతారో వర్క్ అడిగిన 15 రోజుల్లోపల ఇవ్వాలనే నిబంధన ప్రకారం ఇచ్చితంగా మనం దానిని ఇంప్లిమెంట్ చేయవలసిపుంటుంది. అంతే కాకుండా ఇది కేవలం ఒక సీగ్ర్మ్ అని అనేది కాదు. టోటల్గా ఒక చట్టబడ్డమైన కార్బూకమం. కనుక దీనిలో వెనుకబడే ప్రశ్న లేదని మనవి చేస్తున్నాము. అయితే దీనిని మనం పకడ్పందీగా ఇంప్లిమెంట్ చేయవలసిన అవసరముంది. చాలామంది ప్రతిష్ట పార్టీల వారు అనుమానాలు వ్యక్తం చేస్తున్నారో వారికి నేను మనవి చేయదలచుకున్నది ఏమంటే దీనిలో అనుమానాలకు ఎటువంటి తారు లేకుండా పనులు సెల్క్స్ చేయవలసింది గ్రామస్తులే. పనులు చేయవలసింది గ్రామల్లో పున్న కూలీలే. పనులను ఐడంబెపై చేసేది గ్రామ నభల ద్వారా. ఆ తరువాత దానిని సోపల్ అడిట్ చేసుకునేది గ్రామస్తులే. కనుక దీనిలో ఏ రకంగా పుందంటే ఏదో కూలికి వచ్చారు. ఏడుగంటలు కూలిలో పున్నారు. సాయంత్రం వెళ్లిపోయారు అంటే వారికి వేజ్ ఇష్టాడం జరగదు. కనుక డిపార్ట్మెంటు వారు నుమారు 158 డిఫరెంట్ టైప్స్ ఆఫ్ వర్క్స్ ను, వాటి డేటా అంతా కలెక్ట్ చేసి వర్క్సైజ్ మోప్స్ స్టూడీస్ ద్వారా ఒక ఇంపార్టైంట్ కమిటీ వేసిదానిలో శ్రీ కొండల రాపు పంచాయతిరాబ్ ఇంజనీర్ ఇన్ చీఫ్ రిటైర్డ్, మరియు మైనర్ ఇరిగేషన్ ఇంజనీర్ ఇన్ చీఫ్ రెప్రజెంటెలీవ్గా, ప్రిన్సిపల్ చీఫ్ కస్టర్వేటర్ ఆఫ్ పార్స్స్, గ్రాండ్ వాటర్ డైరెక్టర్ విరందరితో పాటుఇరిగేషన్ చీఫ్ ఇంజనీర్ రిటైర్డ్ శ్రీ హనుమంత రాపు గారి ఆధ్యార్యంలో ఒక టెక్నికల్ కమిటీని కూడా వేసి వాటన్నింటిని కూడా స్టోడీ చేయించి ఎస్.ఎస్.ఆర్.ఎస్. కూడా ఫిక్స్ చేయడం జరిగింది. ఏడు గంటల్లో ఒక పురుషుడు ఎంత పని చేయగలుగుతాడో ఒక స్టో కూడా అంత పని చేయగలుగుతుంది. ఆ యొక్క పని టర్న్ డోట్సు బట్టే వేజ్ ఇష్టాడం జరుగుతుంది. అందువల్ల దీనిని అపొర్టుం చేసుకోవడం సరికాదని మనవి చేస్తున్నాము. ఇందులో కేవలం పని చేసినంత మాత్రాన వేజ్ పస్తుందనేది లేదు. కొలబడ్డల్ని బట్టే వేజ్ పస్తుంది. అయితే నుహిశలకు, పురుషులకు ఇద్దరికి కూడా నుహానంగా వేజ్

ఇష్టబడుతుంది. అదే రకంగా ఒక కుటుంబం అంటే ఎవరు అనే కన్స్యూజన్స్‌లో పున్నారు. కుటుంబం అంటే భార్యాభర్త డిపిండెంట్ చిల్డ్రన్. డిపిండెంట్ కాకుండా ఇన్డిపిండెంట్ అయితే కేవలం పెళ్ళి చేసుకుంటేనే ఇండిపిండెంట్ అనేది తప్పు. వారు మేజర్ అట్లోమెంట్ అయిన తరువాత వారి జాబ్ కార్బు వారు తీసుకోవాలి. ఆ రకంగా వారికి ఉపాధి కల్పించే అవకాశాలుంటాయి. అదే రకంగా దీనిని ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి కేవలం ప్రభుత్వ డిపార్ట్మెంటుల మీదనే ఆధారపడకుండా ప్రతి గ్రామానికి ఒక ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్‌ను రిట్రూట్ చేసుకోవడం జరుగుతుంది. దాని కంటే ముందు ఒక విషయం చెబుతాను. దీనిలో ఏ రకమైన పనులు చేయాలంటే సస్టెంయునబుల్ వర్క్సు..... ఎలాగంటే వాటర్కస్టర్స్‌పైస్టన్ కానీ ఏ పని చేసినా ఇరిగేషన్‌కు సంబంధించినని, అపోర్సెస్టస్టన్, బ్రీప్లాంటేషన్. ఇలా ఏ పని చేసినా దాని వల్ల భవిష్యత్తులో పని కలగాలి. దీని వల్ల అసెట్స్ క్రియేషన్ అనేది ప్రయారిటీ కాదు. అసెట్స్ క్రియేషన్ అనేదేకాకుండా పనులు చేయడం ద్వారా భవిష్యత్తులో పని కలిగి వుండాలి. డెవలప్మెంట్ ఆఫ్ ల్యాండ్. ఎన్సి., ఎన్టి., బీసి. వీళ్ళవే కాకుండా గపర్సుమెంట్ అసైన్ చేసిన ల్యాండ్స్ కూడా డెవలప్ చేయడానికి అవకాశముంటుంది. వాటిని డెవలప్ చేసుకోవడమే కాకుండా ఆ తరువాత కూడా రెగ్యులర్గా వారికి పని లభిస్తుంది. అదేరకంగా ఇరిగేషన్ కెనాల్స్, మైక్రో అండ్ మైనర్ ఇరిగేషన్ యాష్ట్స్ విటీస్, డిసిల్టింగ్ ఆఫ్ ట్యాంక్స్, షాడ్ కంటోల్ ప్రాటెక్షన్ వర్క్సు ఇన్క్లూడింగ్ డైనేబ్ అండ్ వాటర్ లాస్ట్ ఏరియాస్, రూరల్ కనెక్టివిటీ ఈ రకమైన పనులే చేపట్టాలి. మరి మేం బిల్డింగులు కట్టుకుంటాం, లేకుంటే పంతెనలు కట్టుకుంటాం అంటే ఈ రూల్ పర్ట్రిట్ చేయవనే మాట నేను మనవి చేస్తున్నాను. దీనిలో పని చేసే వారికి కొన్ని సదుపాయాలు కూడా కల్పించడం జరుగుతుంది. నలుగుర్దిదుగురు మహిళలు చిన్న పిల్లలతో పనికి సోతే ఆ పిల్లలకు కూడా పెల్లర్ ఇష్టుడం, ఒక అయాను ఇష్టుడం జరుగుతుంది. మెడికల్ అసిస్టెంట్ కోసం ఫస్ట్ ఎయిడ్ సదుపాయాన్ని కల్పించడం కూడా ప్రభుత్వ బాధ్యత అనే విషయాన్ని కూడా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

మ.12.30

అదే రకంగా ఈపనుల్లో 75 శాతం పనులను గ్రామ పంచాయతీలు డిస్ట్రిక్ట్ చేయాలి, 15 శాతం మండల్ పరిధిలో పున్న పనులను మండల్ పరిషత్తులు డిస్ట్రిక్ట్ చేయాలి, అదే విధంగా మిగతా పది శాతం పనులను జిల్లాపరిషత్తులు డిస్ట్రిక్ట్ చేయాలి. ఎట్టిపరిస్థితుల్లో కనీసం యాష్ట్ శాతం పనులను గ్రామ పంచాయతీవాళ్ళే, గ్రామానికి సంబంధించిన వాళ్ళే ఎగ్గిక్యూట్ చేయాలి with the assistance of Line department అనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ కార్బుక్షమాన్ని ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి కొంతమంది ఉద్యోగస్తులను టింపారటీగా, కాంప్ల్యూక్ బేసిస్ మీద పదమూడు జిల్లాల్లోని 657 మండలాలలో, 13056 గ్రామ పంచాయతీలలో రిట్రూట్మెంట్ చేయడం జరుగుతోంది. ఒక గ్రామానికి ఒక ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్ ఉంటాడు. మస్టర్ రోల్ పైన ఆసరోరియం క్రీంద అతనికి నెలకు రూ. 1200 లు ఇష్టుడం జరుగుతుంది. సెలెక్షన్ ప్రాసెన్ ఎలా పుంటుందంటే - అప్లైకేషన్సు గ్రామ పంచాయతీలకు ఇస్తే వాటిని ఫిల్టర్ చేసి ముగ్గురి పేర్లను గ్రామ పంచాయతీ వాళ్ళు ఎండెం కు ఫార్మవర్క్ చేస్తారు. దాంటోంచి ఎవరైతే బెటర్గా పున్నారను కుంటే వారిని ఎండెం సెలెక్షన్ చేస్తారు. అయితే దీనిమీద కంప్లెయింట్ వచ్చాయి. గ్రామ పంచాయతీలో వారికి అనుకూలంగా పున్న వారి పేర్లనే ఫార్మవర్క్ చేస్తున్నారు, వేరే పేర్లను ఫార్మవర్క్ చేయడం

లేదనే ఫిర్యాదులు వచ్చివసుడు, రూల్సును నవరించి నిబంధనల్లో ఏనీ పెట్టమంటే, అప్పికేస్ట్సును డైరెక్టగా ఎండిం కు ఇచ్చుకోవచ్చని చెప్పాం . గ్రామ పంచాయతీల ద్వారా వచ్చిన పేర్లను, ఈవిధంగా వచ్చిన పేర్లను పరిశీలించి అందులో బెటర్ క్వాలిఫైడ్ వాళ్లను ఎండిం సెలెక్ట్ చేస్తారనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాము. అదే విధంగా మండలానికి ముగ్గురు టెక్సికల్ అసిస్టెంట్స్ ఉంటారు. అందులో ఇద్దరు ఇంజనీరింగ్ డివిజనుకు, మరొకరు అగ్రికల్చర్ ఫీల్డ్స్ కు సంబంధించిన వారుంటారు. వారికి నెలకు సుమారుగా రూ. 4వేల జీతమే గాకుండా మరో రూ. 500 లు త్రావెలింగ్ అలవెన్స్ పుంటుంది. ఈపోస్టుకు సంబంధించిన క్వాలిఫికేషన్సుకు కొన్ని నిబంధనలు పెట్టాం . ఐటిప గాని, పాలిటెక్నిక్స్ గాని, బిఎస్ఎస్ (అగ్రికల్చర్) గాని field of activity ను బట్టి ఆ క్వాలిఫికేషన్సు ద్వారా పీళ్లను సెలెక్ట్ చేస్తారు. వీరికి ఒక రిటెన్ టెస్ట్ పుంటుంది, తర్వాత ఇంటర్వ్యూ కూడా పెట్టి సెలెక్ట్ చేయడం జరుగుతుంది. మండలానికి ముగ్గురుండే పీళ్లలో 75 శాతం డైరెక్టగా రిక్రూట్మెంటుచేస్తే మరో 25 శాతం ప్రభుత్వంలో పున్న అధికారుల్లో డెప్యులీషన్ మీద వచ్చే వారుంటే వారిని తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అదే రకంగా ప్రతి మండలంలో ఇద్దరు కంప్యూటర్ ఆపరేటర్స్ ఉంటారు. వీరికి నెలకు సుమారుగా రూ. 4వేల జీతముంటుంది. ఇది పూర్తిగా టెక్సికల్ పోస్ట్ కాబట్టి టెక్సికల్ క్వాలిఫికేషన్సు ఆధారంగా రిక్రూట్మెంటు జరుగుతుంది. జరిగే పనులన్నింటినీ కూడా కంప్యూటర్రైజ్ చేయడం జరుగుతుంది. పీమెంట్స్, ఏనీ రకాలు పనులు జరుగుతున్నాయి, మెజర్సెమెంట్స్ తదితర వివరాలన్నీ కూడా కంప్యూటర్రైజ్ అపుతాయి గనుక మనకు ఆన్‌లైన్ ఇన్‌రైస్ పేపరుడు కావాలంటే అప్పుడు అప్పెలబుల్గా పుంటుంది. దీంట్లో ఎటువంటి అవకతవకలు జరగడానికి వీలు లేదని మనవి చేస్తున్నాము.

వీళ్లే గాకుండా ప్రోగ్రామ్ ఆఫీసర్స్ పుంటారు. దీనికి పోస్ట్ గ్రాడ్యూయీషన్ మరియు ఆ పైన క్వాలిఫికేషన్ ఉండాలి. దీనికి ఇంజనీరింగ్ గ్రాడ్యూయీషన్ వంటి పెద్ద వాళ్లను పెట్టడం జరుగుతోంది. పైటీ క్వాలిఫైడ్ అయిన వీళ్లకు జీతం నెలకు త్రావెలింగ్ అలవెన్స్తో కలుపుకుని రూ. 9వేలు ఉంటుంది. దీనికి నిబంధనలేమంటే - ఎగ్గామినేషన్ మరియు గత అనుభవానికి మార్పులను పెట్టి, ఆ తర్వాత ఇంటర్వ్యూ చేసి వారిని సెలెక్ట్ చేయడం జరుగుతుంది. ఈరోజు ప్రతి పనికి సంబంధించి సోషియల్ ఆడిట్ కంప్లాటర్గా పుంది. గ్రామస్తులే దీన్ని చేసుకోవలసి పుంటుంది. గ్రామంలో ఉన్న పెద్దలే గాకుండా ఎన్జింగ్ స్టేషన్ వీపిఎస్ అన్ని కూడా పనులు కర్ట్స్ గా జరిగాయో లేదో చూడ వలసి పుంటుంది. వీళ్లే గాకుండా లైన్ డిపార్ట్మెంటుకు సంబంధించిన వాళ్లు కూడా కోఆర్డినేట్ చేస్తారు. గ్రామ పంచాయతీ ద్వారా మేజర్స్గా పనులు జరుగుతున్నప్పుడు, జిల్లా లెవెల్లో దీనికి కల్కర్ చిఫ్ కోఆర్డినేటర్గా పుంటారు. అడిషనల్ కోఆర్డినేటర్స్గా పి.డి.-డ్యూమ్యా, పి.డి.-డిఆర్టిఎప్, సిఇఇ-జిల్లాపరిషత్, ఐటిడీఎ ఏరియాస్లోపై పి.డి.-ఐటిడీఎ పుంటారు.

అధ్యక్షా, ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రజలందరికి తెలియజేయాలనే ఉచ్చేశంతో పెద్ద ఎత్తున పట్టిసిటీ చేపట్టడం జరిగింది. రేడియాలు, టీవి లు, స్మార్ట్ పేపర్స్, వీడియో స్పోట్స్, వాలపోస్ట్స్, బ్యాసర్స్ specific .....Primary stakeholdehrs, wage seekers ఎవరైతే పుంటారో వారికి తెలిసే విధంగా చాలా రకాలుగా propaganda చేస్తున్నాం . గ్రామాలలో ఉన్న సెల్ఫ్ హార్ట్ గ్రూపులను కాన్సిడెన్స్ లోకి తీసుకుని వారిని కూడా ఇన్ఫోల్స్ చేసి కమ్యూనికేషన్ కిట్ ఇప్పుడం ద్వారా వాళ్లు గ్రామాలలో తిరిగి ఈ సథకం గురించి చాలా డీటెయిల్స్గా తెలియజేయడం జరుగుతోంది. జాసపద బృందాల

ద్వారా కూడా ఈ కార్యక్రమం ప్రజలకు తెలిసేలా చేస్తున్నాం . ఈపోటికి అన్ని గ్రామాలలో ఈ కార్యక్రమ వాస్తవాలను తెలియజేయడం జరిగింది. ఇది ఇంప్లిమెంటేషన్ చేస్తుంటే రోజురోజుకు ఖచ్చితంగా దీంట్లో పున్న విషయాలన్నీ తెలియవస్తున్నాయి. ఈరోజు శాసనసభ్యులుగా, ప్రజాప్రతినిధులుగా అందరూ కూడా దీన్ని నదైన రీతిలో సద్వినియోగం చేసుకోవలసిన అవసరం పుంది. పని చేసిన వారికి పథ్యాలుగు రోజులు అంటే రెండు వారాలకు ఒకసారి వేతనాలు ఇప్పవలసి పుంటుంది. ఇది మొత్తం క్యామ్స్ రూపకంగానే ఇప్పడం జరగుతుంది. దీంట్లో 90 శాతం కేంద్రప్రభుత్వం పే చేస్తే 10 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పే చేస్తుంది. దీనికి రూ. 900 కోట్ల బడ్జెటు అనుకుంటే, అందులో 90 కోట్ల మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున బడ్జెటులో పొందువరచడం జరిగింది. అయితే దీనికి లిమిట్ అన్నది లేదు. ఇంతమందికి ఇస్తాం, ఇంతే ఇస్తామన్నది లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం చాలా స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది, ఎంత మంది పనికి వచ్చినా ఇబ్బంది లేదు, ఎంతైనా గాని తొంభై శాతం బిల్లు ఎవరొంటును ఇప్పడానికి వారు సిద్ధంగా పున్నారు. దానికి అనుగుణంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా సిద్ధంగా పుందని మనవి చేస్తున్నాము. నేను శాసనసభ్యులను, ప్రజాప్రతినిధులను కోరేదేమంటే, ఏ గ్రామంలో కూడా నిరుద్యోగ భూతి ఇచ్చే పరిస్థితిని రాసీయొద్దు, మనం ఖచ్చితంగా ఇంట్లో తీసుకుని, గ్రామ సభల్లో పాల్గొని పర్స్కాను ఐడెంటీపై చేయడం లో శిథ్ట తీసుకోవలసిన అవసరం పుంది. పని చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామన్న తర్వాత పని లేదనే మాట ఎక్కుడ వచ్చినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి చెడ్డ పేరే గాకుండా ప్రజాప్రతినిధులకు అది మంచిది కాదని, మనం ఇన్విష్ట్క్షివ్గా పున్నామనే మేస్సేజ్ పోతుంది గసుక దయచేసి ఈ కార్యక్రమం యొక్క లాభాలను ప్రతి గ్రామంలో పొందవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాము. పీరికిచ్చే వేజెస్ కూడా బ్యాంక్ ద్వారా గాని, పోస్ట్స్ట్సుల ద్వారా గాని ఇప్పడం జరుగుతుంది. దీంట్లో మధ్య దళారీలు గాని, కమిషన్లు గాని లేకుండా చేయడం జరుగుతోంది. ఎందుకంటే మండల స్థాయిలో మండల్ ఆఫీసర్గా, ఇన్చార్ట్గా ఆయన పుంటారు గసుక ఇంకోక అడిషనల్ అధికారి ద్వారా ట్రైయినింగ్ ఇప్పడం జరుగుతుంది. ఎవరిసైటే సెల్క్షు చేస్తున్నామో, ప్రాసెన్ సదుస్తోందో వారందరికి ‘అపోర్ట్’ లో ఇప్పడం జరుగుతుంది. రాష్ట్రంలో ఈసాండు పెద్ద ఎత్తున దీని క్రింద కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నందున కేంద్ర ప్రభుత్వం చాలా సంతృప్తికరంగా పుంది. ఈరోజు మన రాష్ట్రానికి ఒక ప్రత్యేకత వచ్చింది. ఎక్కుడ చూసినా సుడిగాలిలా బ్రహ్మండంగా కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. ఒకవైపు ఇందిరమ్మ ప్రోగ్రాము, మరొక వైపు జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం, ఇంకోక వైపు జలయజ్ఞం, మహిళా సంఘాలకు పాపులా వడ్డికి రుణాలు ఇస్తూ వారికి సాధికారతను సాధించడం కోసం ప్రభుత్వం చేపడుతున్న కార్యక్రమాలలో ఈరోజు వరల్డ్ బ్యాంకు ఛైర్స్‌న్, అమెరికా డ్రెసిడెంట్ బుష్ లు పాల్గొనడం, వారే వాలంటరీగా ముందుకు వచ్చి ఎక్కుడ ఏమి జరుగుతోందో తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నం జరిగిందంటే ఈరోజు రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి నాయకత్వంలో ముందడుగు వేస్తున్న ఈ ప్రభుత్వానికి గర్వకారణమని మనవి చేస్తున్నాము. చరిత్రలో ఏ రాష్ట్రంలో కూడా ఈ రకమైన కార్యక్రమాలు ఇంత ఛైర్స్‌నగా, ఎఫ్ప్సీ వ్గా అమలు జరిగిన దాఖలాలు లేవు. డబ్బులు ఎక్కుడ నుంచి వస్తాయి, ఎంత వస్తాయన్నది గాకుండా వాటిన్నింటిని గురించి తర్వాత ఉపాంచి, దానికి ప్రణాలిక తర్వాత చేసుకుని ఎంతో ఛైర్స్‌నగా ముందకెళుతున్న రాష్ట్రంలో ఈ కార్యక్రమాన్ని దిగ్విజయం చేసుకోవలసిన బాధ్యత మనందరిపైనా పుందని మనవి చేస్తున్నాము. ఇందిరమ్మ పథకం, నేపస్ట్ రూరల్ ఎంప్లాయిమెంట్

గ్యారంటీ స్క్రము ఈ రెండు ఒకేపారి అమలవుతున్నపుడు, ఈ రెండింటి కోఆర్డినేషన్ ద్వారా రానున్న మూడు సంవత్సరాలలో, ఏ కలలైతే మన ముఖ్యమంత్రిగారు కన్నారో అని సాకారమై, బాపుజీ చెప్పిన రకంగా గ్రామ స్వరాజ్యంతోబాటు గ్రామ పటిష్టతకు, గ్రామ ప్రజల బ్రహ్మండమైన అభివృద్ధికి ఇని దోహదవడతాయనే విశ్వాసాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. అన్న నదుపాయాలున్న తర్వాత కూడా మనం అభీవ్ చేసుకోలేకపోతే ప్రజలు క్షమించరు. ప్రథానంగా పాలకపక్షమైన మా శాసనసభ్యులందరికి ప్రత్యేకంగా మనవి చేస్తున్నాను. మనమందరమూ కూడా గట్టిగా ఇంట్లప్పు తీసుకుని ఈ కార్యక్రమాలన్నీ కూడా విజయవంతం అయ్యేలా చూడాలి. అయితే ఈ ప్రోగ్రాములో పాలకపక్షం, ప్రతిపక్షం అనే వ్యతాపం లేకుండా ప్రజల అభివృద్ధి మాధ్యమం, ప్రజలకు మేలు చేయాలన్నదే మా ప్రభుత్వం ఉంచేశాం, ఇది మా కమిటీమెంట్ అన్న విధంగా ఈ కార్యక్రమాలను ముందుకు తీసుకెళుతున్నాం. భగవంతుణి ఆశీసులతో, ప్రజల సహకారంతో, ప్రజలకు ఈజొడు ప్రభుత్వం మీద వున్న విశ్వాసంతో ముందుకు సాగుతూ బ్రహ్మండంగా, దిగ్విజయంగా ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపడతామనే మాట మీతో మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ.12.40

డా.కె. నగేంక్ (అలేరు) : అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్యారంటీ స్క్రము ప్రథాన ప్రతిపక్షం అదేవిధంగా శ్రమ జీవుల కోసం తహతహాడే కమ్యూనిస్టులు లేకుండా జరుగుతుంది. వారుంటే నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు ప్రభుత్వానికి అంది ఉండేవి. కాంగ్రెసు ప్రార్థి వారికి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం సమాధానం ఇచ్చే పరిస్థితి ఉందని బయట చెప్పి అవకాశం ఉంది. కాబట్టి నాకు కొంచెం సమయం ఎక్కువ ఇవ్వాలి. ఆలోచి చట్టం అయిపోయింది కాబట్టి నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు ఇస్తామను. ఈ రోజు ప్రభుత్వానికి అందిన నివేదిక ప్రకారం 27,04,599 మంది ఉపాధి కావాలని కోరుకున్నారు. దానిలో గౌరవ మంత్రిగారు కుటుంబాన్ని నిర్వచించడంలో కొంత ఇఖ్యంది అయిందని భావిస్తున్నాను. భార్య, భర్త, పిల్లలు, పెండ్లు కానీ వారు ఉంటారు. మన భారతీయ సాంప్రదాయం ప్రకారం జాయింట్ ఫ్యామిలీలున్నాయి. ఒక కుటుంబంలో ఒకరికి ఉపాధి హామీ ఇచ్చే పద్ధతి ఉంది. తొమ్మిది జిల్లాలు ఇందులో చేరుతాయి. కాబట్టి దాదాపు 1,08,22,396 మంది ఉపాధి కోరుకున్న వ్యక్తులుగా కుటుంబసభ్యులుగా ఉన్నారు. 8 కోట్ల జనాభాలో 1.8 కోట్ల మంది అస్తమో రామచంద్రా అని ధృష్టికరించినట్లు అపుతుంది. కుటుంబాన్ని సరైన పద్ధతిలో డైపైన్ చేసి గ్రామీణ పద్ధతులు పెంపాందించాలి. మనకు ఉన్న వ్యషష్టలో తట్ట, పార, గడ్డపార పట్టుకోగలిగే వారికి ఈ కార్యక్రమం అందించడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. తట్ట, పార, గడ్డపార అలాంటి అవకాశం లేకున్న పని చేయని వారికి ఈ స్క్రములో ఏ రకంగా పాందుపరచి వారి ఆకలిని తీర్పగలరో మంత్రిగారు అలోచించాలి. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నపుడు గ్రామం, గ్రామం తిరిగి అక్కడన్న ఇఖ్యందులను ఆత్మహత్యలు, ఆకలి చాపులు, చేసేత కార్బూకుల యొక్క ఆకలి చాపులు, ఆత్మహత్యలు కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువెళ్లము. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని చేసేత కార్బూకులను గమనంలోకి తీసుకోవాలి. భువనగిరి డివిజన్లో చాలా మంది ఆకలిచాపుల పాలయ్యారు. ప్రతి గ్రామంలో 5 నుండి 10 మంది చనిపోవడం జరిగింది. కేంద్రం నుండి ఎన్సెన్స్‌ఐస్‌లో వచ్చిన డబ్బులు ప్రత్యేక ప్యాకేజిలో రాకుంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వదు కాబట్టి వారిని కూడా ఇంక్లూడ్ చేయడానికి అవకాశం ఉంది. దీనిలో కేంద్రం రు.72, రాష్ట్రం రు.8లు ఇస్తుంది. కాబట్టి కొంత పర్సెంటేజ్ పెంచి

ఈ చేసేత కార్యకులను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది. గ్రామాలలో ఉన్న వ్యవసాయ కూలీలకు, వారి బ్రతుకుదెరువు కోసం పెట్టుకున్నారు. కాబట్టి భూమి ఉన్నదన్న భావనతో ఈ వంద రోజులు ఎలా లెక్కపెట్టారో గమనంలోకి తీసుకోవాలి. సౌమాజిక అర్థం శాస్త్రవేత్త శ్రీ ఎస్.విద్యాసాగర్ .....

/అంతరాయం/

I am not wasting time. I am giving complete information. కమ్యూనిస్టులు చెప్పవలసింది నేను చెబుతున్నాను. మనకు వంద రోజులు ఎలా నిర్ణయించారో నభ్యలకు అవగాహన కావాలి. ఆవిధంగా ప్రజలకు కూడా చేరుతుంది. మంత్రిగారు చెప్పిన విధంగా ఒక కుటుంబానికి ఒక సంవత్సరంపాటు తిండి కావాలంటే 750 కేజిల బియ్యం కావాలి. ఒక్క ఎకరం ఉన్న వ్యక్తి కరువును దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ స్నేహము పెట్టాము. కాబట్టి ఒక్క ఎకరం ఉన్న అతనికి 750 కేజిలు అంటే 11 క్షీంటాల్సు వడ్లు పండుతాయనుకుంటే ఎడ్డతో పొలం దున్నడానికి మూడు పని దినాలు, నారుపోయడానికి, కలుపు తీయడానికి ఒక రోజు, నాట్లు వేయడానికి 12 రోజులు, ముదురు తీయడానికి, కలుపు తీయడానికి 12 రోజులు, కోతలకు 10 రోజులు, పంటలు కోయడానికి, మార్పిళ్లు చేయడానికి 4 రోజులు అవసరం అపుతాయి. అలాగే సంవత్సరానికి రెండు జతల బట్టలు కావాలి. పత్రి నుండి దూడి తీయడానికి ఒక రోజు, దూడి నుండి దారం తీయడానికి 6 రోజులు, దారంతో బట్ట నేయడానికి 4 రోజులు, చేతితో కుట్టడానికి రెండు రోజులు, అదే ఆడవారికి సంబంధించి.....

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్: లెట్ మీ క్లారిపై. దయచేసి సభ్యులందరూ ఈ కార్యక్రమాన్ని అర్థం చేసుకొని మాటలడమని చెబుతున్నాను. దీనిలో కేంద్ర ప్రభుత్వం యాక్స్ ద్వారా ఇచ్చిన నిబంధనల మేరకు స్పుస్ఫిక్స్ గా వారు ఐడెంటిపై చేసిన పసులే చేయాలి. ఈ ప్రోగ్రామ్లో వంద రోజుల వరకు ఇప్పడం జరిగింది. అంతకుమంచి దేర్ ఈజ్ నో అస్యారెన్. వేరే ట్రైమ్లో వేరే పని చేయాలి. ఎక్కుడైతే ఎంప్లౌయ్మెంట్ అవకాశం లేనేలేదో అక్కడ ఈ స్నేహమ్ ద్వారా లభి పొందవచ్చు. కుటుంబం అంటే చాలా క్లీయర్గా పెప్పాసు, husband, wife and dependant children. 22 సంవత్సరాలైతే సెపరేట్గా ఉంటాడు. వారు సెపరేట్ కార్డ్ తీసుకోవచ్చు. చిన్నపిల్లలు, డిపెండింగ్ చిల్డన్, పెండి కాని వారు మేజర్ కాని వారు మాత్రమే ఇందులోకి వస్తారు. ఈ లెక్కలు వేసి ఒక వ్యక్తి పొద్దున నుండి మూడు పూటల భోజనం పెట్టే స్నేహము. అంటే 365 రోజులు తీసుకునే కార్యక్రమం కాదు. Minimum guarantee of 100 days work. వేరే ట్రైమ్లో వేరే పసులు దొరుకుతాయి. రు.8వేలు వంద రోజులు చేస్తే వస్తాయి. సూలు నేయడం, పొలం పసులు మొదలైన డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేస్తే, దానికి, దీనికి సంబంధం లేదు. హ్యాండ్లూమ్ విపర్స్ గురించి చెప్పారు. విపర్స్ కోసం ఒక సెపరేట్ పాకేజి ఇచ్చి ఎలా ఆదుకోవాలని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుంది. ఈ యాంక్లెట్ మాకు కూడా ఉంది. దీనిలో స్పుస్ఫిష్చెడ్ వర్క్స్ చేయాలనే వారు ఉంటారు. కొంతమంది వేరే వేరే పసులకు కొంతమందికి ఇచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. అంతవరకు ఇప్పగలము. ఈ నిబంధనల మేరకు యాక్స్లో వర్క్స్ ను మాత్రమే ఆ పరిధిలోకి వస్తాయి. దాని కంటే ఎక్కువ తీసుకోవడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం లేదు. ఈ రకమైన వర్క్స్ నూచించగలిగాము. ప్రాడ్జెక్టివీటీని పెంచే పసులు చేయాలి. సుధీర్థంగా విడుదలచి అన్ని లెక్కలు వేస్తే కాదు. బేసికలీ మినిమమ్ గ్యారంటీ ప్రోగ్రామ్కు సంబంధించి క్లారిఫికేషన్సు అడగండి.

DR. K. NAGESH : I am not deviating from anything. నా ఉచ్చేశ్యం ఒకటే. భూమి లేని నిరుపేదలకు కూలీలుగా ఉండి ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న వారికి ఇచ్చిన పరిస్థితి. భూమి లేకుండా ఉన్న వారికి ఎక్కువ అవకాశం ఇవ్వాలనే కాంటెక్స్‌లో క్లారిఫికేషన్ అడుగుతున్నాను. భూమి ఉండి కరువు ఉన్న వారికి ఈ రకంగా ఉపయోగసుడుతుంది. కాబట్టి ఎక్కువ పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. ఘస్స పేజిలో మూడవ పేరాలో ప్రతి గ్రామిణ కుటుంబానికి ఒక ఆర్థిక సంవత్సరంలో డిమాండు మీద వంద రోజులకు తక్కువ కాకుండా వేతన ఉపాధికి కల్పించాలి. **That is what I want to represent to the Government.** భూమి లేని వారికి నిరుపేద కూలీలకు వంద రోజుల కంటే ఎక్కువ ఇవ్వండి. తిండికి, బట్టలకు బ్రితులుదెరువు కోసం ఎక్కువ ఇవ్వాలి. కాబట్టి ఇలా లేని వారు ఎంతమంది ఉన్నారు, నిరుపేదలు గుడిసెలలో ఉండే వారు ఎంతమంది ఉన్నారు. వారికి ఇల్ల కట్టుకోవడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి. ఇల్ల కట్టడానికి ఎన్ని పని దినాలు అవసరం అవుతాయి? ఆ విధంగా లెక్కపేస్తే 200 చదరపు అడుగులలో ఇల్ల కట్టులంటే 255 రోజులు పనిదినాలు లెక్క అవుతుంది. అంటే రోజుకు 8 గంటల చొప్పు పని చేయవలసి ఉంటుంది.

మ.12.50

(శ్రీ యు. పురుషోత్తమ రెడ్డి అధ్యక్షప్రాంగంలో ఉన్నారు)

మేము ఎందుకు కోరుతున్నామంటే, ఇందులో ఎన్నటిండ్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటే దాని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. అదే విధంగా మనం కుటుంబం అనే పదానికి నిర్వచనం ఇవ్వకపోతే, చాలా మంది తమ అమ్మాయిలకు ముందే పెళ్లి అయిపోందని చెప్పడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఎందుకంటే గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హాయాంలో పనికి అహర పథకం అమలు జరిగినపుడు అవకతవకలు జరిగాయి. దానితో మనం బాల్యవివాహాల్ని ప్రోత్సహించినట్లునుతుంది. దాని వల్ల ప్రభుత్వానికి చెడ్డపేరు వస్తుంది. దానిని గమనంలోకి తీసుకోవలసిందిగా విజ్ఞాప్తి చేస్తున్నాను.

ఎనిమిది పని గంటలుగా మనం నిర్దిశుయించాము. అయితే తెలంగాణ ప్రాంతంలో ప్రశ్నపాతం లేని భూమి గట్టిగా ఉండి, క్రూబీక్ మీటర్ భూమిని గడ్డపారతో కాని, పారతో గాని త్రవ్యినా మట్టి రాని పరిస్థితి ఉంటుంది. కాబట్టి working hours, quantum of work ను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. అవసరమైతే, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ రూపొందించిన నిబంధనల్ని కొద్దిగా టీవీయేట్ అయినా ఆ విధంగా ముందుకు పోవలసిన అవసరం ఉంది. యంత్రాలు వాడకూడదంటున్నారు. నంతోపశు. ఎందుకంటే ఒక ట్రాక్టరుతో పని చేయిస్తే 8 రోజులు, ఒక బుల్డోజర్లతో పని చేయిస్తే ఎనిమిది మంది నిరుద్యోగులయ్యే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి మీరు పెట్టిన ఈ నిబంధనను సమర్థిస్తున్నాను. కాని తెలంగాణ ప్రాంతంలో లోతైన బాపులున్నాయి. వాటికి మోటార్లు పెట్టి నీటిని తోడుకునే పరిస్థితి ఎప్పుడో పోయింది. అదే విధంగా ఎడ్డతో వ్యవసాయం చేసే పరిస్థితి పోయింది. కాబట్టి క్రైస్తమ లిమిటెడ్గా లోతైన బాపుల నుండి పూడికను తీసుకోవడానికి ఉపయోగించుకోవడానికి గాని, ఎందుకంటే మైనర్ ఇరిగేషన్ కింద ఈ కార్బూక్యూలు పెట్టుకున్నాము కాబట్టి, కరెక్టుగా అసెన్ చేసి, చిన్న, చిన్న క్రైస్తమ పెట్టుకునే అవకాశం ఇచ్చినట్లుయుతే నీటిపసరుల్ని పెంచుకునే అవకాశం ఉంటుంది.

గ్రామీణ స్థాయిలో విలేజ్ సెక్రటరీని ఇంపీమెంటింగ్ ఏజన్సీ అంటున్నారు. విలేజ్ సెక్రటరీలు లేని గ్రామాలేన్ని? విలేజ్ సెక్రటరీలు లేని గ్రామ పంచాయితీలు ఎన్ని? ఆ లోటును ఎట్లా పూరిస్తారో ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మనం ఇప్పుడు ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్సు రిక్రూట్ చేసుకుంటామంటున్నారు. వారిని ఏ పద్ధతిలో తీసుకుంటారు? ఎందుకంటే, మా జిల్లాలో 150 మంది ఎ.పి.ఎమ్.లను తీసుకున్నారు. వారంతా అంధ్రులు. అయితే మొన్సునే మా జిల్లా డిడిఆర్ఎసి మీటింగ్లో జానార్డెడ్గారు చెప్పారు-610 జి.ఓ. అమలు చేస్తున్నాము, వారందర్ని పంపించివేయండని. కాబట్టి రేపాద్యున మీరు వీళ్లను కూడా అవుట్ సోరింగ్ ద్వారా రిక్రూట్ చేసుకుంటే తెలంగాణ ప్రాంతంలో మళ్లీ ప్రాభుత్వం వస్తుంది.

శైర్కున్ : త్వరగా ముగించండి. క్లారిఫికేషన్లకు పది నిమిషాలు టైమ్ తీసుకుంటే ఎట్లా? మిగతా సభ్యులు కూడా ఉన్నారు.

డా.కె.సగ్గేస్: అదే విధంగా 100 రోజుల పాటు ఒక కంట్రాక్టరు కార్బికులను తీసుకుస్తుటయితే, కార్బిక చట్టం ప్రకారం 90 రోజులు పని చేసిన తర్వాత వాళ్లను ఆ కంట్రాక్టరు పరిషోధించ్ చేసే అవకాశం కూడా ఉంటుంది. కాబట్టి దాని గురించి కూడా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

బ్యాంకుల ద్వారా కాని, పోస్టోఫీసుల ద్వారా చెక్కుల ఇస్తోమంటున్నారు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన అంశం. ఇప్పుటికే మహిళా సంఘాలు పొద్యున వచ్చి, రాత్రికి పోతున్నారు. ఉదాహరణకు చెపుతాను మా ఆలేరు మండలంలో 5390 మంది కార్బికులుగా రిజిస్టర్ అయితే, అక్కడ ఎస్.బి.పాఎస్. లో 13,468 సీవింగ్స్ అకోంట్స్ ఉన్నాయి. అక్కడ ఒక బ్యాంక్ అకోంట్ తెరవడానికి 15 రోజులు పడుతోంది. అదే విధంగా హాజింగ్ స్క్రూమ్ చెక్కుల్ని గాని, స్కూల్ అదసపు గదులు కట్టిన వాటికి సంబంధించిన చెక్కుల్ని బ్యాంక్లో వేసుకుంటే సరిగా డబ్బులు ఇప్పుడం లేదు. డిడక్షన్ చేసుకుని ఇస్తున్నారు. కమర్సియల్ బ్యాంకుల్లో స్టోర్ తక్కువుగా ఉంది. స్టోర్ తక్కువుగా ఉంటే, ఎక్కువ అలపెన్సులు పస్తాయనే భావంతో అక్కడి వాళ్లకు నష్టర జరుగుతోంది. అటువంటి బ్యాంకుల ద్వారా ఏ రకంగా ఇస్తారు? ఆ రకంగా పోయినట్లయితే ఆడవాళ్లకు ఒక రోజు కూలీ ఎగిరిపోయే పరిస్థితి వస్తుంది. అదే విధంగా మండల కేంద్రాల్లో కనీసం పెద్దొల్లు బ్యాంకులు కూడా లేని పరిస్థితి అక్కడక్కడ ఉంది. అక్కడ ఎట్లా ఇస్తారు? ఇది మొదటి అయిదు సంవత్సరాల్లో అమలు చేస్తోమంటున్నారు కాబట్టి, సరైన పద్ధతిలో, ప్రణాళికబద్ధంగా పోకపోతే, ప్రభుత్వానికి, ప్రజలకు నష్టం జరుగుతుందని మీకు తెలియచేస్తున్నాను.

పని ఇప్పులేకపోయినప్పుడు 40 రూ.లు ఇస్తోమని మనం చెపుతున్నాము. అయితే డారికే కూర్చుండబట్టి ఆ రూ.40 లను ఇచ్చే బదులు సంపూర్ణ అక్షరాస్యత సాధించే దిశగా, ఏదైన ఒక అక్షరాస్యతా కార్బూక్షమాన్ని పెట్టి, అక్షరాస్యల్ని చేసే కార్బూక్షమాన్ని మీరు చేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

చివరగా మీకు చెప్పేది-- ఇల్లు లేని నిరుపేదలకు, భూమి లేని నిరుపేదలకు ఈ పథకాన్ని ఎక్కుటిండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. 100 రోజుల కంటే ఎక్కువ ఎక్కుటిండ్ చేయకూడదు అని ఎక్కుడా లేదు. కాబట్టి ఆ విషయాన్ని కూడా మనం గమనంలోకి తీసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శైర్కోవ్: ముగించండి. కుతూహలమ్మగారు మాట్లాడండి.

డా.కె. నగేణ్: అదే విధంగా రెవిన్యూ, పంచాయితీ కార్యాలయాల్లో సరైన స్టోఫ్ లేరు. ఎం.ఆర్.ఓ. అఫీసుల్లో 50 శాతం డెప్యూటీప్ప్స్ మిదే పనిచేస్తున్నారు. మిగతా డిపొర్ట్మెంట్లో కూడా రిట్రాట్మెంట్లు లేవు. అందువల్ల వర్క్‌లోడ్ పెరిగి, సామాన్యాడికి న్యాయం అందని పరిస్థితి ఉంది.

శైర్కోవ్: కుతూహలమ్మగారూ మాట్లాడండి.

•డా. జి. కుతూహలమ్మ (వేపంజరి): అధ్యక్షా, మరో రెండు రోజుల్లో మహిళా దినోత్సవాలు జరగబోతున్నాయి. కాబట్టి 8వ తేది తరువాత నుండి అయినా మహిళలకు ఎక్కువ అవకాశాలు కల్పించాలని మీ ద్వారా నేను కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, సుమారు 30 సంవత్సరాల కిందట ఇందిరమ్మ ప్రవేశపెట్టిన 20 సూట్రాల పథకంతో ప్రారంభమైన ఉపాధి హామి పథకాలు, ఈరోజు మళ్ళీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామి పథకం అనే పేరుతో పార్లమెంట్లో చట్టం చేసి, దానినే అంధ్రప్రదేశ్‌లో గ్రామీణ ఉపాధి హామి పథకంగా చట్టం రూపంలో తీసుకుని వచ్చారు. సోనియా గాంధీ, ప్రధానమంత్రి ఇద్దరు కలిసి ఫిబ్రవరి 2వ తేదీన ఈ పథకాన్ని దేశంలో మొత్తమెదలటిసారిగా ప్రారంభించారు. దేశంలో మొత్తం 250 జిల్లాల్లో ఈ పథకం అమలుజరపబోతుంటే, మన రాష్ట్రంలోనే అనంతపురం జిల్లాకు సోనియా గాంధీగారు, ప్రధానమంత్రి వచ్చి ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించడం ఎంతో గర్వకారణం. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు ఇది ఒక వరం వంటిదని తెలియజేస్తున్నాను.

గతంలో Food for Work Programme, N.R.E.P., Food Assurance Scheme వంటి అనేక స్క్రిమ్సులను గ్రామీణ నిరుపేదలకు, వలస కార్బైకులకు పని కల్పించడానికి గాను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అయితే ఇంతవరకు ప్రవేశపెట్టిన పథకాలన్నింటిలో కన్నా, చట్ట రూపంలో తీసుకుని వచ్చింది ఈ చట్టమే. దానికి గాను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, ఒకటి రెండు పాయింట్లు మాత్రమే అడుగుతున్నాను. ఉదయభాసగారి ప్రశ్నకు మంత్రిగారు ఇచ్చిన రిప్పయితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. మంత్రిగారు రిప్పయ్ ఇచ్చినందుకు కూడా

---

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

వారికి ధన్యవాదాలు. మన రాష్ట్రంలో ముందుగా ఎనిమిది జిల్లాల్లో అమలు చేయాలని అనుకున్నపుటికీ, నిరంతరం కరవుతో అల్లాడుతున్న జిల్లాల్ని కూడా చేర్చాలని ముఖ్యమంత్రిగారు చొరవ తీసుకుని రాయలసీమలోని అనంతపురం, కడప, చిత్తూరు జిల్లాల్ని రెండవ దశా కలిపి, మొత్తం 13 జిల్లాలకు ఈ పథకం అనువర్తించే విధంగా చేశారు. అందుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఒక పాయింట్ ఉంది. మహిళలకు సమాన వేతనం కల్పిస్తామనే పాయింట్ ఉంది. అదే విధంగా కూలీల జాబితాను తయారుచేసిటుప్పుడు 30 శాతం కంపనరిగా మహిళలే ఉండాలని కూడా చెప్పారు. మహిళలకు సంబంధించి వారి పసి పిల్లల్ని చూసేకునేందుకు గాను బాల సదనాలు ఏర్పాటు చేసి, పిల్లల్ని చూసుకునే దానికి రు.80 లు ఇచ్చే విధంగా ఏర్పాటు చేశారు. సంతోషము. అయితే ఇక్కడ ఇంకోక పాయింట్ క్లారిషై చేయాలి. అక్కడ ఎవరైన కూలీలు గాని, వారి పిల్లల ఆరోగ్యం కాని దెబ్బ తింటే వెంటనే హస్పిటల్కు తీసుకుని వెళ్తామంటున్నారు. అది మంచిదే. అయితే జిల్లాకు మూడు నాలుగు డివిజన్లు ఉంటాయి. కాబట్టి ఒక మండలం అని కాకుండా, మొత్తం డివిజన్లు అన్ని తిరిగి విధంగా మొబైల్ పైద్య బృందాలను ఏర్పాటు చేసినట్లయితే, వెంటనే చికిత్స చేసే దానికి అనుపుగా ఉంటుంది. కాబట్టి ఈ పాయింట్సు మంత్రిగారు పరిశీలించి, ఆ విధంగా ఏర్పాటు చేయాలని సూచిస్తున్నాను.

మ 1.00

మీరు లింక్ రోడ్డు ఇందిర ప్రభ క్రింద పంపిణీ చేసిన భూములను చదును చేసుకోవడానికి, నీటిపారుదల చేసుకోవడానికి అని కూడా చెప్పారు. అధ్యక్షా ఏ పథకాలు వచ్చినా కూడా అనగా మా ఎమ్.ఎల్.ఎలకు ఇచ్చే విధులు కానీ, లేకపోతే జిల్లాల్లో అమలు పరచే డిపార్ట్మెంటుల ద్వారా వచ్చే విధులు కానీ పంచాయతీ రాజ్, ఆర్ అండ్ బి క్రింద వచ్చిన విధులు కానీ ఏ విధంగా కూడా దానిని చేపట్టడానికి వీలు కాకుండా కొన్ని పశులు ఉన్నాయి. ఉడాః రూర్లో హాబిటేషన్స్, హాసింగ్ కాలసీ ఇచ్చిన హాబిటేషన్స్ లో పురాతనమైన తాగునీటి బాపులు ఉన్నాయి. అని నిరుపయోగంగా ఉన్నాయి. ఆ బావి చుట్టూరా ఇళ్ల ఉంటాయి. చాలా లోతుగా అగాధంగా ఉంటాయి. వాటిని పూడ్వడానికి ఏ విధమైన సౌకర్యం లేదు. వాటిని ఈ పథకం క్రింద చేర్చాలి. హాబిటేషన్స్ లో ఉండి నిరుపయోగంగా ఉండి ఈ బాపుల వల్ల వట్టిక్ హాల్ దెబ్బ తింటేంది. చెత్తా చెదారం వేష్టున్నారు. పశుపులు, కోళ్లు, పిల్లలు బావిలో పడి చనిపోతున్నారు. అనారోగ్యానికి కారణభాతం అపుతున్నాయి. ఇటువంటి బాపులను పూడ్వడానికి ఒక ట్రాక్టర్ కావాలి. ఎందుకంటే ఈ పథకంలో ఇటువంటి పశులలో మెపిఫర్ ఉంటుంది. పశుయోగించకూడదు అని నిబంధన ఉంది. అందుచేత నేను ట్రాక్టర్కు పర్మిషన్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారి ప్రాంతంలో కూడా బాపులు ఉన్నాయి. కావున, హాబిటేషన్స్ మధ్య ఈ బాపులు ఉంటాయి. ట్రాక్టర్లు ఉపయోగించినట్లయితే మట్టిని లోడ్ చేసి మట్టి కూలీలు అన్లోడ్ చేస్తారు. మట్టిని ట్రాన్స్పోర్ట్ చేయడానికి కలక్టర్ స్థాయిలో జిల్లాల్లో పర్మిషన్ ఇస్ట్ బాగా ఉపయోగంగా ఉంటుంది. హాబిటేషన్స్ మధ్య నిరుపయోగంగా ఉన్న బాపులను పూడ్వినట్లయితే పట్టిక్ పర్మస్కి ఉపయోగించుకోవడానికి ఆ స్థలం ఉపయోగంగా ఉంటుంది. ఆ పాయింట్సు కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ మధ్య మెడికల్ అండ్ హాల్ డిపార్ట్మెంట్ వారు కూడ మా దృష్టి

తెచ్చారు. కావున ఇలా అనారోగ్యానికి కారణమవుతున్న ఈ నిరుపయోగంగా ఉన్న బావులను కూడా మంత్రి గారు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని దీనికి ట్రాక్టర్ సొకర్యం కలిగించాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

ఇంతకు ముందు పనికి ఆహారం పథకం, ఆహార హామీ పథకం వీటిలో డబ్బు ఇచ్చేపుడు కాని, బియ్యం పంచినపుడు కాని మాకు కొంతే ఇచ్చారు, కొలతలు తగ్గించారు అని కొన్ని ఆరోపణలు వచ్చాయి. వారికి కొలిచి ఇష్టుడం. లేక డబ్బు ఇష్టుడం లాంటివి కాకుండా అందుబాటులో ఉండే బ్యాంకుల ద్వారా కానీ, పోస్ట్ ఆఫీసుల ద్వారా డిపాజిట్ చేసుకుని తిరిగి తీసుకునే సొకర్యం కల్పించారు. అది కూడా మంచి పద్ధతని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ఏది ప్రమేణా 13 జిల్లాలు అనే కాకుండా రాష్ట్రంలో ఉండే ఇతర జిల్లాలకు అనగా, మొత్తం రాష్ట్రం అంతటా ఉపాధి పథకాలు అందుబాటులోకి వచ్చేలా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ మరొకసారి ఈ పథకానికి మర్దతు తెలియజేస్తు సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డా. ఎన్. శైలజానార్థ (శింగసమల) :- అధ్యక్షా, భారతదేశ చరిత్రలో జరిగిన గొప్ప సంఘటన గురించి మాట్లాడడానికి అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. 28.2.2006 న భారత దేశ గౌరవ ఆర్థిక శాఖామంత్రి చిదంబరం గారు బడ్జెట్లో రు.14,300 కోట్లు జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకానికి కేటాయిస్తూ ఇది భారత దేశంలో ఆకలిని, పేదరికాన్ని ఎదుర్కొనడానికి ఉద్దేశించబడిందని, అవసరం అయితే మళ్ళీ నిధులు కేటాయిస్తోషమని చెప్పారు. భారత దేశం ప్రధానంగా వ్యవసాయిక దేశమని చాలాసార్లు చెప్పుకున్నాము. వ్యవసాయం అనుబంధ ప్యత్తులతో నిండిపోయింది. అంతేకాకుండా ఈ దేశంలోని పారిశ్రామిక వేత్తలకు వ్యవసాయ రంగానికి ముడిపడి ఉంది. పార్లమెంటులో మాట్లాడుతూ 8 శాతం జాతీయ ఆర్థిక పరిస్థితి పెరిగిందని చెబుతూ గ్రామీణ రైతాంగంలో గ్రామీణ ప్రాంతంలో నిరుద్యోగం పెరిగిందని అందోళన పెలిబుచ్చడం జరిగింది. కొన్ని సర్వేలు గమనించినట్లయితే ఈనాడు దేశంలో 26 శాతం మంది బిలో పొషర్లో లైన్ ఉన్నారని అన్నారు. వలసపోయే వారి సంఖ్య 35 శాతానికి చేరింది. ఇందులో 14 శాతం కుటుంబాలకు కుటుంబాలే బతుకుతెరువు కోసం జిల్లాలు, రాష్ట్రాలు దాటిపోతున్నారు అన్న వాప్టవాన్ని తెలియజేస్తున్నాను.

అంతే కాకుండా అంతర్జాతీయంగా వచ్చిన అనేక మార్పులు దేశంలో జరుగుతున్న అనేక కారణాల వల్ల నిరుద్యోగం పది శాతానికి చేరుకుందని తెలియజేస్తూనే భారత గ్రామీణ ప్రాంతంలో 48.6 శాతం రైతులు రుణాభారంతో కుంగిపోతున్నారన్న వాస్తవాన్ని సర్వేలు మన ముందు ఉంచాయి. చట్టం గురించి మాట్లాడేటప్పుడు ఇది చాలా గమనించాలి. పత్రికలలో వార్తలు వస్తున్నాయి. 33 లక్షలకు పైగా జాబ్కోర్డ్ కోసం అప్పట్య చేశారని కొన్ని రాజకీయ పార్టీలు ఉత్సవంగా కూలీలను చేర్చిన్నారని అనర్పుతేన వారు, ఒకే కుటుంబంలో ఇద్దరూ, ముగ్గురు కూడా ఉంటున్నారని చాలా విషయాలు వస్తున్నాయి. ఈ చట్టం యొక్క గొప్పతనం దాని వెనుక ఉన్న పాత్రోచిత్యం అర్థం చేసుకోకపోతే ఈ చట్టాని నిర్దేశించిన రీతిలో ఉపయోగపడదు. గతంలో అనేకమైన పథకాలు వచ్చాయి. అందులో కొన్ని మాత్రమే పాక్షికంగానూ, అతి తక్కువ పూర్తిగానూ లభీదారులకు లక్ష్యాలను సంపాదించి పెట్టి వెళ్లిపోతున్నాయి.

ಭಾರತ ದೇಶ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಾಳ್ಕರಾಲತ್ತೆ ಲಿಖಿಂಚಬದೇ ವಿಧಂಗಾ ಉಪಾಧಿ ಹೋಮಿ ಪಥಕ ಚಟ್ಟಬಢ್ಣಂ ಚೇಯಡಂ ಜರಿಗಿಂದಿ. ದೀನಿಯೆತ್ತು ಪ್ರಾಧಾಸ್ಯತನು ಮನಂ ಅಂದರಮ್ಮಾ ಚಿತ್ರಶುದ್ಧಿತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಚಿಂಚಿ ತೀರಪಲಸಿಂದೆ. ಲೇಕಪೋತ್ತೆ ಅನೇಕ ಪಥಕಾಲಲ್ಲೊ ಭಾಗಂಗಾ ಅನೇಕ ಚಟ್ಟಾಲಲ್ಲೊ ಭಾಗಂಗಾ ಇರ್ದೀ ಕಲಸಿಪೋತುಂದಿ.

చైర్మన్:- కారీఫికేషన్స్ అడగండి. ఇంకా చాలా మంది సభ్యులు మాట్లాడాలి.

డా. ఎన్. శైలజనాథ్:- అధ్యక్షుడు, ఆపమంటే ఆపుతాను. I want to talk about so many important things because it is not a simple act. No problem. So many Members have taken so many hours. అకలిపైన, పేదరికం పైన పోరాటానికి ఒక చట్టాన్ని రూపొందించడం జరిగింది. గాంధీ మహాత్ముడు చెప్పిన కొన్ని విషయాలను గుర్తు తెచ్చుకుంటే భాగుటుంది. “ ఆకలి అత్యంత అవమానకరమైన విషయం” అని చెప్పారు. “ఆ ఆకలికి ఎన్నో కారణాలు ఉన్నా ఆ కారణాన్ని చూసించేది పేదరికం తప్ప మరొకబి కాదు. ఆ పేదరికం ఆకలిని కలిగిస్తుంది. అవమానాలను కలిగిస్తుంది. చివరకు మనిషిని మానవత్వం నుంచి దూరం చేస్తుంది.” అని మహాత్మా గాంధీ గారు చెప్పారు. భారత దేశం 200 సంవత్సరాల పరాయాపాలనలో మగ్గిన తరువాత స్వాతంత్ర్యం సంపాదించిన తరువాత దేశ భక్తులు, అనేక మహానీయులు, సెప్రూ గారు, ఇందిరాగాంధీ గారు ఇంకా అనేక మంది ప్రత్యేకించి కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం ఈ దేశాన్ని నుసంవస్యంగా, సౌభాగ్యంగా, శక్తివంతంగా మార్పుడానికి చాలా కష్టపడ్డారు. ఈ మధ్యలో వచ్చిన కొన్ని కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాలు చేసిన కొన్ని పనులు ఇక్కడ చెప్పుక తప్పదు. ఆ రోజు ఉన్న అవసరాల దృష్టాన్ని, ఆ రోజు ఉన్న ప్రజల ఆకాంక్షలను దృష్టిలో పెట్టుకుని 1991 లో మన దేశం సంస్కరణలు తెచ్చింది. కొన్ని కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాలు ఆ సంస్కరణలను మానవత్వం లేకుండా అమలు చేయడం వల్ల మనిషిని మనిషిగా కాకుండా మానవ యంత్రాగాలుగా చూడడం వల్ల అనేకమైన అవలక్షణాలు, కష్టాలు ఈ దేశంలో వచ్చి పడ్డాయి. కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఒక తాత్క్విక చింతన ఉంది. వ్యవస్థలకు, వ్యవస్థకు, రాజకీయపార్టీలకు తమదైన తాత్క్విక చింతన కలిగి ఉండాలి. తెలుగు దేశం పార్టీ వారిలా ఎటుపడితే అటు ఏ రోజుకు దోరికినది ఆ రోజుకు మౌనుకుపోయే విధంగా కాకుండా ఒక నిర్వహమైన ఆలోచన ఉండాలి.

म 1.10

నాకు అర్థం అయినంతవరకు కాంగ్రెస్ పార్టీ సామాన్య ప్రజల ఆకాంక్షలను, అవసరాలను తీర్చే క్రమంలో, భారత జాతియొక్క అన్ని పద్ధతిల ప్రజల కళల్లో వెలుగు చూడడం కోసం ‘ సర్వేజనా సుఖినోబ్ధపంతు ’, అనే ఏకైక తత్త్వ చింతనతో మన దేశంలో పని చేస్తూ పుంది. అధ్యక్ష, ఈ దేశ ప్రజల కోసం, ఈ దేశ సౌభాగ్యం కోసం కాంగ్రెస్ పార్టీ అనేక రకాల పనులు చేసింది. ఈ పార్టీ చాలా విషపూత్తుక్కమైన పనులు చేసింది. భూసంస్కరణలు, బ్యాంకుల జాతీయకరణ, అంతే కాకుండా యన్సి, యన్సటి, బిసి, మైనారిటీ పద్ధతిల్లు దైర్యంగా నోరు విప్పి అడిగే శక్తిసామర్థ్యాలను కాంగ్రెస్ పార్టీ సాధించి పెట్టింది. ఆధునిక దేవాలయాలు అనదగ్గ పెద్ద పెద్ద డ్యూములను కాంగ్రెస్ పార్టీ కట్టింది. ప్రభుత్వ రంగంలో ఈ దేశం తన స్వంత కాళ్లపై నిలబడే విధంగా ఈ పార్టీ చేసింది. అధ్యక్ష ఈ

నేపథ్యాన్ని గమనించినప్పుడు బిజెసీ ప్రభుత్వం గాని, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం గాని ప్రజల ఉన్నతికి, ఎదుగుదలకు ఉపయోగించబడే సంస్కరణలు చేయకుండా, మానవత్వం లేకుండా, మనుషులను పరిగణనలోనికి తీసుకోకుండా, భారత జాతిని, భారత ప్రజల ఆకాంక్షలను పరిగణనలోనికి తీసుకోకుండా సంస్కరణలను అమలుచేసిన క్రమంలో, కొన్ని అనవసరమైన ప్రాధాన్యతాక్రమాలు భారత సినేరియాలో ముందుకు వచ్చాయి. నాకు అర్థం అయినంతపరకు ఈ దేశంలో మానవత్వం లేని ఈ సంస్కరణల అమలు ఏమి సాధించిందంటే, ఏమి లేదు. వ్యషపాయరంగం వెనుకబడింది. ఏది చేయకూడదో చెప్పినందుకు ముఖ్యంగా చంద్రబాటు నాయుడు గారికి ధన్యవాదాలు చెప్పాలి. వ్యషపాయ రంగం మొత్తం కుపుకూలిపోయింది అధ్యక్షా. ఈ దేశపు రైతు, ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రపు రైతు ప్రకృతి వైపరీత్యాలతో నిలవిల్లాడుతున్నాడు.

శైర్మన్: త్వరగా పూర్తి చేయండి.

డాక్టర్ యస్. శైలజానాథ్: సంవత్సరంలో వంద పని దినాలు కల్పించిన 10 దుకు భారత ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా కరువు జిల్లాలలో పని కల్పించడం జరిగింది. ఈరోజు సువర్ణాక్షరాలతో లిఖించబడే విధంగా, భావి తరాలు చెప్పుకునే విధంగా ఈ కార్యక్రమాన్ని చట్టబడ్చం చేస్తూ, రెక్కుడితే గాని డోక్కుడని పేద వర్గాల వారికి దీన్ని తాయిలంగా అందించిన శ్రీమతి సోనియా గాంధీ గారికి, మహానాయకురాలయిన అమె దయా గుణానికి నా అభినందనలు. అదే విధంగా మన ప్రధాని డాక్టర్ మనోహర్ సింగ్ గారికి, రైతు బాంధవుడు, ప్రజా సేవకుడు డాక్టర్ వై.యస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. నేను మనిగించే ముందుగా ఒక మాట చెప్పదలచాను. రెండవ తారీకు నుండి ఆరు సెలల లోపల ఈ చట్టాన్ని అమలుచేయపచ్చను అని తెలపడం జరిగింది. డాక్టర్ వై.యస్. రాజశేఖర రెడ్డి నాయకత్వంలోని కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం యిస్టటికే అన్న దశల్లోను పనులు పూర్తి చేసింది. మొదట ప్రచారం పూర్తయింది. జాబ్ కార్డులు యివ్వడం మొదలయింది. మాట్లాడడానికి అవకాశం యిచ్చిన తమకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ మనిషున్నాను.

శ్రీ జె. కృష్ణరావు: అధ్యక్షా, ఇది రాష్ట్రంలో బృహత్తర కార్యక్రమం . ప్రధానంగా రెక్కుడితే గాని డోక్కుడని పాలమూరు జిల్లా నాములు ప్రతి సంవత్సరం 10 లక్షల మంది పలసలు పోతున్నారు. ముఖ్యంగా అటువంటి జిల్లాలకు, పేద కుటుంబాలకు యిది పర ప్రసాదం . ఈ పథకాన్ని పూర్తిగా ఉపయోగించుకోవాలంటే , నిరుద్యోగ భూతి చెల్లించబడకుండా పుండే పరిస్థితి రావాలంటే , మట్టి పనులేకాకుండా యితర పనులు చేయడానికి కూడా అవకాశం కల్పించాలి. రాష్ట్రంలో యన్సి, యన్సటి, బిసి లకు యిళ్లు శాంక్షేపించేస్తున్నాము. కొన్ని మొదలుకాని ఇళ్లు పుంటున్నాయి. అంటే అత్యంత నిరుపేద కుటుంబాల వారు బేస్ మెంట్ లెవెల్ పరకు కట్టులేసప్పుడు అటువంటి ఇళ్లు క్యాస్టీల్ అవుతున్నాయి. ఈ స్కూల్ ద్వారా మట్టి పనులే కాకుండా , కార్బోంటరీ పర్క్స్ , మేస్ట్ పనులు, వడ్డెర పనులు మొదలైనవి కూడా కల్పించవలసిన అవసరం పుంది. యన్సి, యన్సటి హాసిస్కు సంబంధించి ఫోండేషన్‌కు సంబంధించి రిలాఫ్స్‌ఫ్స్ కల్పించాము. వారితోఱాటు యితర చేతి పృత్తుల నారికి కూడా పని కల్పించే విధంగా చేయాలి. గ్రామాల్లో గనర్స్ మెంట్ ల్యాండ్స్ పుంటే

సూర్య స్వగొండగా మార్పువలసిన అవసరం పుంది. అటువంటి వాటిని కూడా ఈస్టీములో చేర్చుతే బాగుంటుంది. సూర్య కాంపోండ వాల్ నిర్మాణం మొదలైనవి కూడా ఈ పరిధిలోకి తీసుకువేస్తే బాగుం టుంది. గత ప్రభుత్వంలో పుడ్ ఫర్ పర్క్ ప్రోగ్రామ్ క్రింద చెక్ డ్యోమ్స్ నిర్మాణం చేస్తే, ఆ వధకం ద్వారా చాలావరకు నిధులు దుర్వినియోగం అయినాయి. ఈ కార్బ్రూక్షమం క్రింద మట్టిపనులతో బాటుసూర్య బిల్లింగ్స్, స్టే గ్రోండ్స్ మొదలైన పనులు చేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా గ్రామాల్లో రైతాంగం పంట కోసి కుపులు వేయడం, సూర్యదం చేస్తూ పుంటారు. ఆ పనులకు గ్రామాల్లోని గపర్చుమెంట్ ల్యాండ్స్ ఉపయోగించుకుంటే బాగుంటుంది. గ్రామ ప్రజల అరోగ్య క్లీణిటకు ముఖ్య కారణం గ్రామంలోనే పెంట కుపులు పుండడం. వాటిని గ్రామం వెలుపలకు తరలించే కార్బ్రూక్షమం చేపట్టాలి. గ్రామానికి దూరంగా పుండే ప్రైవేట్ ల్యాండ్స్, గపర్చుమెంట్ ల్యాండ్స్ దీనికొరకు కేబాయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈనాడు గ్రామాల్లో పెస్సన్ అందని ముసలివారు, పేదలు పున్నారు. సూర్య్ మెయిన్సెన్స్, సూర్య్ చుట్టూ పున్న స్థలం చదును చేయడం, క్లీన్ చేయడం ఒ మొదలైనవి వారికి అప్పగించి వారికి ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్యార్పంటీ యిప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కొన్ని రూల్స్ రిలాఫ్ చేయించయినా సరే అందరికి పని దొరికే విధంగా చేయవలసిందిగా మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి తమ ద్వారా విస్మిత్సూ, ఈ అవకాశం యిచ్చిన తమకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి బి. శారా రాణి (పరకాల): అధ్యక్షా, అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. దేశానికి రైతు వెన్నెముక. రైతు బాగుంటేనే గ్రామం బాగుంటుంది. గ్రామం బాగుంటేనే జిల్లా, జిల్లా బాగుంటేనే రాష్ట్రం, రాష్ట్రం బాగుంటేనే దేశం బాగుంటాయి. గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా తెలంగాణా వెనుకబడి పుంది. వర్షాలు లేక ప్రజలు అనేక యిక్కట్లు పడ్డారు.

ఛైర్మన్: క్లారిఫికేషన్స్ అడగండి.

శ్రీమతి బి. శారా రాణి: తమ ఉనికిని ఎక్కుడ కోల్పోతామో అని తెలుగుదేశం పార్టీ వారు గొడవ చేస్తున్నారు. మా పార్టీ వారు కూడా బయటకు పోవడం చూస్తున్నాము. అది మా దౌర్భాగ్యం . ఈయుక్క జాతీయ ఉపాధి హమీ పధకం ద్వారా గ్రామంలోని ప్రతి కుటుంబానికి 100 రోజులు ఉపాధి దొరికే అవకాశం పుంది. రాజేభర రెడ్డి గారి పాద యాత్రలకు దేశుడు మెచ్చి ఆకాశం గుప్పిట విప్పి భారీ వర్షాలు కురిపించడం జరిగింది. రైతులు రెండు పంటలు కాదు, మూడు పంటలు వేసుకోవడానికి సరిపడ నీరు వచ్చింది. నిజంగా రైతులు సంతోషిస్తున్నారు. గ్రామీణ ఉపాధి హమీ వధకం ద్వారా కుటుంబంలో ఒకరికి ఉపాధి దొరుకుతుంది. పంటల కాలం అయిపోయిన తరువాత భారీగా పుండకుండా ఈ పధకం ద్వారా ఉపాధిని పొందవచ్చును. మహిళలకు పావలా పట్టికి రుణం యిప్పించి అందరికి అర్థిక పరిపుష్టిని కలిగించడానికి ప్రభుత్వం పధకాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. ఈ పధకం ద్వారా మహిళలు ఉపాధి పొందుతున్నారు. రాజీవ్ యువశక్తి పధకం ద్వారా యువతకు పని కల్పించడం జరిగింది. తద్వారా కుటుంబంలోని ప్రతి వారు మేలు పొందుతున్నారు . ప్రతి గ్రామం అభిపృష్ఠ చెందేవిధంగా ప్రవేశ పెట్టిన ఈపధకాన్ని నేను అభిసందిష్టున్నాను.

ము . 1.20

మా పార్టీ వారు ఆరుమంది మంత్రులుగా ఒకటిన్నర సంవత్సరాల కాలం వున్నారు. కానీ మా ప్రాంతాలకు నిధులు యిచ్చింది కానీ, మమ్ములను అభివృద్ధిపరచింది కానీ లేదు. ఎన్నికలకు ముందు తెలంగాణా ప్రాంతం వెనుకబడింది, వెనుకబడింది అంటూ గగ్గోలు పెట్టారే తప్ప , తరువాత ఏమయినా బాగు చేశారా అంటే ఏమీ బాగుచేసిన పాపాన పోలేదు. కేంద్రంలో మంత్రిగా పున్న మా అధ్యక్షుడు కేంద్రం నుండి నిధులు తెచ్చిన పాపాన పోలేదు . కేవలం తెలంగాణా వెనుకబాటు తనాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని నిందలు వేస్తూ , తెలంగాణా అభివృద్ధిపథంలో సడవకుండా చేశారు. మా పార్టీలోని ప్రతి ఒక్కరిని అడుగుతున్నాను.

(ఇంటర్వెన్షన్)

ఇందిరమ్మ పథకం ద్వారా, రాజీవ్ యువశక్తి పథకం ద్వారా, మహిళలకు పాపలా వడ్డికి రుణాలు యిష్టవడం ద్వారా , యితరత్రా పథకాల ద్వారా గ్రామాలను సశ్శామలంగా తీర్చిదిద్దడం కోసం డాక్టర్ రాజశేఖర రెడ్డిగారు చేస్తున్న ప్రయత్నాన్ని నేను హార్షిస్తున్నాను. మా పార్టీ వారు చేసిన తప్పులు క్షమించవలసిందిగా కోరుకుంటూ , ఈ అవకాశం యిచ్చిన తమకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. శశిధర్ రెడ్డి (మెదక్): అధ్యక్షా, జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకం కూలీలకు వరఫతసాదం . ప్రపంచ చరిత్రలోనే మొట్టమొదటిసారిగా సంవత్సరంలో వంద రోజులు ఉపాధి కల్పించడం జరుగుతోంది. ఇది చారిత్రక సత్యం అని మనవి చేస్తున్నాను. స్వర్గీయ శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ బ్యాంకుల జాతీయకరణ, భూసంస్కరణలు, రాజభరణాల రద్దు మొదలైన సంస్కరణలు చేపట్టిన నేపథ్యంలో ఆమె కోడులు శ్రీమతి సౌమియా గాంధీ ఈ పథకాన్ని రూపొందించడాన్ని మనమందరం శాఖాఖించవలసిన అవసరం పుంది. గత ప్రభుత్వంలో చేపట్టిన పుడ్ ఫర్ వర్క్ ప్రోగ్రామ్ పుడ్ ఫర్ పార్టీ పర్క్స్ గా తయారైంది. ఆ విధంగా కాకుండా పూర్తిగా వలసల నివారణ కోసం గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని రూపొందించారు. గతంలో కొనబోతే కొరిని, అమ్మబోతే అడవి చందంగా పరిస్థితి పుండేది. అల్లాడు యింటికి వేస్తే ఏమి పెడదాము? కూతురు కాపురానికి పెడుతూ పుంటే ఏమి యిద్దాము? అంటే దిక్కు తోచని పరిస్థితి. చిప్ప చేత పట్టుకొనే పరిస్థితి అది. నేడు యుపి గపర్చమొంటలో ఈ పథకం తీసుకురావడం, తెలంగాణాలోని తొమ్మిది జిల్లాలను ఈ జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద చేర్చడం జరిగింది. ఈ ఘనత డాక్టర్ పై.యస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారికి దక్కుతుంది. వెనుకబడిన తెలంగాణా జిల్లాలను అభివృద్ధి చేసేందుకు రాజశేఖర రెడ్డి గారు ఎంతో కృషి చేస్తున్నారు. వారి కృషికి ఈ ఒక్క ఉదాహరణ చాలదని సభా ముఖంగా మనవిచేస్తున్నాను. మరొక ముఖ్య విషయం ఈయుక్క 40 శాతం క్యాష్ కాంపానెంట్లో పర్మసెంట్ వర్క్స్ చేసుకొనే విధంగా జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా వీలు కల్పించవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. ‘ కుటుంబం ’ అనే పదానికి సంబంధించి మంత్రిగారు క్లియర్స్ గా డెఫినిషన్ యిష్టవేదు. కుటుంబానికి నిర్వచనం యిచ్చేటప్పుడు క్లియర్స్ గా 18 ఏళ్ళు పైబడి మెజారిటీ పచ్చిన ప్రతి కుటుంబ సభ్యునికి జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద జాబ్ కార్డులు యిచ్చే వీలు కల్పించవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. ధన్యవాదాలు .

శ్రీమతి యస్. స్వర్ణ సుధాకర్ (అమరచింత): అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వేస్తే పేద, బడుగు వర్గాల ప్రజలకు మేలు చేస్తాము. అట్టడుగు వర్గాల ప్రజలలభ్యస్తుతికి పాటు పడతాము అని కాంగ్రెస్ పార్టీ అధినాయకులు ఆనాడు మాట యిచ్చారు. ఈనాడు మా మాటలు నీటి మాటలు కావు నుమా అని నిరూపిస్తూ ఒక్కొక్క హామీని అమలుపరుస్తూ వస్తున్నారు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షరాలు శ్రీమతి సోనియా గాంధీ, ప్రధానమంత్రి డాక్టర్ మన్సోహన్ సింగ్. అధ్యక్షా, ఆనాడు ‘గరీబీ హాటావో’, నినాదంతో శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ పేద ప్రజల గుండెల్లో శాశ్వత స్థానం పొందుతే ఈనాడు వారి అడుగుజాడల్లో నడుస్తూ ‘కాంగ్రెస్ హాస్తం పేదల నేస్తం’ అంటూ ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ వై.యస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారు ప్రజలకు యిచ్చిన మాట ప్రకారం కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రవేశపెట్టిన ప్రతి పథకం అట్టడుగు వర్గాల ప్రజలకు చేరే విధంగా అన్ని చర్యలు చేపడుతున్నారు. అధ్యక్షా, సౌరపంతమైన భూమిలో ఒక విత్తనం పడితే మొలకెత్తి మహో పృష్ఠమై మంచి ఫలాలను యిస్తుంది. అలగే పేద ప్రజలకు సేవ చేయాలన్న తపస, అందరూ బాగుపడాలన్న ఆలోచన పుస్త నాయకుడు ఏ పని అయినా మొదలుపెడితే తప్పకుండా సత్పలితాలు యిస్తుంది. ఈయొక్క జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని డాక్టర్ మన్సోహన్ సింగ్, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షరాలు శ్రీమతి సోనియా గాంధీ మన రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెట్టారంటే కారణం మన ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ వై.యస్. రాజశేఖర రెడ్డి ఏపని చేపట్టినా తప్పక విజయవంతం అపుతుందనే నమ్మకంతోనే. ఈ పథకాన్ని మన రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాలలో ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుంది. అధ్యక్షా, ‘ఉన్న ఊరు, కన్నతల్లి స్వర్గం కన్నా మిస్తు’ అన్నారు. ప్రతి వారికి తమ కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి హాయిగా బ్రతకాలని వుంటుంది. కానీ చేయడానికి పని లేనప్పుడు తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో బ్రతుకుతెరువు కోసం పాట్ట చేతపట్టుకొని వలసలు పోతున్న వ్యక్తులు మన రాష్ట్రంలో కోకొల్లలు.

(బెల్)

ఈ వలసలను అరికట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, ఈయొక్క జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం మన ఆంధ్రప్రదేశ్లో వలసలు పోతున్న వారి వలసలను అరికట్టి, వారి బాగుకోసం మంచి బాట మాపించడం కోసం ప్రవేశపెట్టిన పథకంగా సేను భావిస్తున్నాను. ఈ పథకం సత్కమంగా అమలు జరిగే విధంగా మనమందరం కృషి చేసి మన రాష్ట్రంలోని ప్రజలందరికి మేలు చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ.1.30 srn/kbs

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, డాక్టర్ నాగేష్ గారు ఒక మాటన్నారు. కమ్యూనిస్టులు లేకుండా డిస్కషన్ జరుగుతోందన్నారు. టిఆర్ఎస్ వాళ్ల కూడా మాకు, యుపికు ప్రార్థనర్న. వాళ్లందరూ కూడా ఉంటేనే సంతోషంగా ఉంటుంది. కానీ దురదృష్టవశాత్తు ప్రవంచం అంత అభిసందిస్తున్నా, ఈ కార్యక్రమాలు డిస్కషన్లోకి వేస్తే ఈ హాసులో డిఫరెన్స్ ఆఫ్ బీనియెన్ ఉంటే, ఇది అయిపోయాక అడగులసి ఉండేది. వాళ్లవమైన సూచనలు చేసి ఉండాల్సింది. కానీ ప్రభుత్వం ఈరోజు చాలా జాగ్రత్తగా ఎటువంటి అవకటవకలకు తావు లేకుండా దీనిని రూపొందించడం జరిగింది.

నాగేష్ గారు ఫ్యామిలీ డెఫినిషను అడిగేరు. నేను పదే పదే చెప్పాను. **Husband, wife and dependant children.** అంటే మైనర్ చిల్డ్రన్. మేజర్ అయిన వాళ్ల మేజర్ అయినాకనే పెళ్లి

చేసుకోవాలి. మేజర్ కాకుండా చేసుకుంటే అది చట్ట నిరుద్ధం. జైలు శిక్ష పడుతుంది.అంత డీఎంగా పోవలసిన అవసరం లేదు. Any major can have a job card.

ఇంకో మాట. హాండ్లామ్ వీవర్సు, వివిధ ఆర్ట్రిజన్స్ గురించి చాలా మంది మాటల్డేరు. వాటికి ఏ రకమైన పనులూ కల్పించే అవకాశం మనకు లేదు. అయితే వారికి విధానపరంగా పొందుపరచిన దానిలో అడ్డమ్మ కాకపోతే ఖచ్చితంగా వారికి ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

హోసింగ్ విషయంలో రాష్ట్రాలో ఉన్న ప్రతి పేద వానికి ఇందిరమ్మ పథకం ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారు శాంక్ష్యారేస్స్ అనే కాన్సిష్ట్యు మీద రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 3 సంవత్సరాలలో ఇళ్ల ఇస్తామని చెప్పారు అన్నాడ ఈ ప్రోగ్రామ్ దానికి అవకాశం లేదు కనుక దానిలోకి ఇది తీసుకుంటున్నారు. ఒక రాంగ్ కాన్సిష్ట్ ఉంది. కేవలం భూమి ఉన్న వారికి అని. భూమి ఉన్న వాళ్ల కాదు. వాళ్ల చాలా తక్కువ ఉన్నారు. రైతు కూలీలు ఉన్నారు. ఇతర కూలీలున్నారు. భూములలో పని చేసేటుప్పుడు వారికి అవకాశం కలుగుతుంది. ఖచ్చితంగా వారికి పని దొరికే అవకాశం ఉంటుంది.

ఇంకో మాట కుతూహలమ్మ గారు అడిగింది, కొన్ని చేట్ల ఇంత ఎక్స్‌రెస్‌బ్జెక్ట్ చేసి, ఇంత పని అపుట్ ఉన్న ఉందని మాటల్డేము. దానిలో కూడా ఏరియాస్ ని బట్టి భూమి ఏ రకంగా ఉందో దానిని బట్టి పరిగణనలోకి తీసుకుంటే జిల్లా జిల్లాకు వ్యత్యాసాలుంటాయి. హోర్ట్ సాయిల్ ఉంటే ఒక రేటు ఉంటుంది. ఉన్న అపుట్ అఫ్ ద వర్క్ వేరే రకంగా ఉంటుంది.

అదే విధంగా పూడికలు తీసే చేట ట్రాక్టర్లు వాడకూడదు. చెరువులలో పూడిక తీసిన మట్టిని పొలాలలో వేసుకుంటే ఉపయోగం కనుక అక్కడ ట్రాక్టరును ఉపయోగించుకోవచ్చును. ఇటువంటి పనుల ద్వారా భవిష్యత్తులో ఉపయోగపడేలా ఎలా స్టోపించుకోగులుగుతామో అక్కడ 40 - 60 నిష్పత్తి మీద 40 శాతం ట్రాక్టర్లు గాని, తప్పనిసరి ఖర్చు చేస్తే 60 శాతం కేవలం నేచ్ మీద ఖర్చు చేయడానికి అవకాశం ఉంది.

కుతూహలమ్మ గారు అడిగేరు, బాపుల్ని పూడ్చాలని. ఇది ఇబ్బందికరం అని అనుకోను. పూడ్చడం అవసరమని జిల్లా యంత్రాంగం అవసరం అనుకుంటే పూడ్చడానికి వేరే చేటు నుంచి మట్టి, ఇసుక తీసుకురావలసి ఉంటుంది . దానికి ట్రాక్టరు అవసరం అవుతుంది. మొత్తం కార్బూక్టరుం లో 40 శాతం కంటే ట్రాన్స్‌ఫోర్మర్లుకు ఖర్చు చేయడానికి వీలు లేదు. ఈ రోజు ప్రజలు కోరుతున్నారు, బ్యాంకులు పోస్టోఫీసుల ద్వారా ఇవ్వమని. వారు కోరిన మేరకు మధ్య దళారులు వగైరా లేకుండా బ్యాంకులు పోస్టోఫీసుల ద్వారా ఇవ్వడం జరిగింది.

పూడిక తీయడానికి క్రీన్ వాడవచ్చి అంటున్నారు, నిబంధనలు ఒప్పుకోవు. తీసిన ఆ పూడిక వేరే పొలాలలోకి పోసుకోడానికి ట్రాక్టరు ఉపయోగించవచ్చు. నిబంధనలు డీవియేట్ కావడానికి అస్సూరం లేదు. గతంలో రాష్ట్రం అప్రదిష్ట పాలయింది, మిన్సియూజ్ చేశారని. దయచేసి ఈ

ప్రభుత్వానికి అటువంటి పీరు తెచ్చే అవకాశం రానిష్వకండి. నిబంధనల మేరకు పని చేద్దాం. సద్గునియోగం చేసుకుందామని మనవి చేస్తున్నాము.

డెప్యులీప్స్ అన్నారు. ఇంజనీరింగు డిపార్ట్మెంటు వంటి చేట్ల కొన్ని డిపార్ట్మెంట్స్‌లో ఎక్స్పెంట్స్‌గా ఉన్నారు. అవకాశం ఉంటే డెప్యులీప్స్ తీసుకుంటాము. లేకపోతే లేదు.

ఈ రోజు చాలా సంతోషంగా ఉంది. టిఆర్ఎస్ వారు సస్విండ్ అయినా నాగేస్ గారు అటెండ్ అయ్యారు, సస్విండ్ కాకుండా. వచ్చి నాలుగు మాటలు మాటల్డాడైరు. అట్లా బుద్ధి నేర్చుకుంటే బాగుంటుంది. మంచి కార్యక్రమాల మీద డిస్కషన్సు జరుగుతూ పుంటే, బయటకు పోవడం వంటిని సబబు కాదు. ప్రాచెస్టు చేయడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. కమ్యూనిస్టు సోచరులు, టిఆర్ఎస్ వాళ్ల అందరూ ఉంటారని భావించాను. ఈ యాక్ష్యు తేవడానికి వాళ్ల కూడా దీనిలో పాల్గొన్నారు కదా. ఈ యాక్ష్యు డిస్కషన్సు లేకపోవడం యు.పి.ఎని గౌరవించడం కాదు. ఇంతకు ముందు క్లారిఫికేషన్సు అడిగితే చెప్పాను. పాయింట్సు అడిగేరు. క్లారిఫికేషన్సు కంటే ప్రశంసల జల్లు బాగా వచ్చింది. నాకు పూర్తి విశ్వాసం ఉంది. ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర రెడ్డి గారి నాయకత్వం కీంద బ్రహ్మండంగా ఈ కార్యక్రమం సాగుతుంది. ఈ రాష్ట్రంలో పీదరికాన్ని తోలగించి, పొట్ట చేతబట్టుకున్న ఘతి ఒక్కరికి సహకారాన్ని అందించి రెండు పూర్తులా తిండి సమకూర్చే కార్యక్రమం ఇది. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో జాతీయ గ్రామీణ పథకం అమలు చేసే విషయంలో మంత్రి గారు చెప్పారు. చాలా సంతోష కరమైన విషయం. ముఖ్యంగా ఈ చట్టం తీసుకు వచ్చినందుకు మన నాయకురాలు సోనియా గాంధీ గారిని, మన్సోహన్ సింగు గారిని అభిసందించాలి. కొన్ని అనుమానాలున్నాయి. మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాము. ఈ మధ్య దుబాయ్లో కరీంనగరు నుంచి, మహబూబు నగరు నుంచి పెళ్ళిన కార్బికులు చాలా ఇట్టందుకు గురయ్యారు. ముఖ్యంగా అస్సాంలో జరిగింది టీవీలో చూశాము. అక్కడ కరీం నగరు నుంచి పోయిన వాళ్ళకు అనారోగ్యం చేస్తే వాళ్ళను ఆదుకునే వాళ్ళ లేదు. తిండి తేమ. కూతి పని కూడా ఇష్టడం లేదు. అటువంటి వాళ్ళకు ముఖ్యంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాల వారైన అనంతపూరు, కరీం నగరు, మహబూబునగరు నుంచి పోయిన వారి గురించి ఎమ్మెల్చేలతో ఒక కమిటీ వేసి, విచారించి పుత్తి వారిని తీసుకురావడానికి ఎష్టారెన్ను ఇచ్చి, చర్య తీసుకుంటారా?

ఇప్పుడు వంద రోజులు పని అంటున్నారు. ఎప్పుడిస్తారు? మార్పి, ఏప్రిల్ మాసాల్లో కంటిష్టుగా ఇస్తే పేసని కాలంలో బాగుంటుంది. వంద రోజుల టైము ఎట్లా ఫిక్సు చేశారు? సంవత్సరంలో 100 రోజులు అంటే నాలుగు రోజులు నాలుగు రోజులు చోప్పున ఇస్తే దేనికోసం చేసుకుంటారు?

ఇది సంట్రల్ గవర్నమెంటు పెట్టింది. సంట్రల్ గవర్నమెంటు మినిమం వేజ్ పెట్టింది. ఎక్కువ నిధులు సంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి వస్తున్నాయి కాబట్టి మినిమం వేజ్ వాళ్ళ పెట్టినట్లు ఇస్తే బాగుంటుంది. ఎంత ఇష్టబోతున్నారు? దీనిని క్లారిపై చేయాలి.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, జనార్థన రెడ్డి గారు అడిగిన వాటిలో చాలా వరకు ఇంతకు ముందే చెప్పాను. వేజెన్ ఇష్టులో ఇది అవసరం. చాలా క్లారిటీలో చెబుతున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు దేశ స్థాయిలో ఒక కామన్ వేజ్ పెట్టాలని, ప్రాంతీయవారీగా వేజెని పెట్టే వరకూ అదే ఇచ్చితంగా అంటే రూ.60 కంటే తక్కువ ఉండదు. ఎక్కువే ఉంటుంది. కేంద్రప్రభుత్వం చెప్పింది. అటువంటి నిర్ణయం తీసుకునే వరకు మినిమం వేజ్ యాక్స్ ప్రకారం ఏ రాష్ట్రంలో మినిమం వేజ్ ఎంత ఉండో దానిని ఎడాస్తు చేసుకోమన్నారు. మన రాష్ట్రంలో రూ.80 ఉంది. దానిని ఎడాస్తు చేస్తున్నాము.

భవిష్యత్తులో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇన్ఫ్రాక్స్ట్రాచర్చ ఇచ్చి, రేటు నజెస్టు చేస్తే ఆ వేజ్ ఇవ్వాలసి పస్తుండని చాలా క్లియర్గా తెలియజేస్తున్నాను.

ఇంకో విషయం మరిచిపోయాను, కుతూహలమ్మ గారు అడిగింది. మొబైల్ మెడికల్ యూనిట్సు అన్నారు. అది కాదని కాదు గానీ, హాల్ట్ ఇన్సూరెన్సు స్క్రము గురించి చాలా పర్టీక్యులర్గా ఉన్నారు. జాబ్ కార్డ్ హోల్డర్సుకి హాల్ట్ ఇన్సూరెన్సు చేయాలని. గ్రూప్ ఆఫ్ మినిస్టర్సుకి ఎన్ట్రెస్టు చేశారు.

మ . 1 . 40

కొద్దిరోజులలో నిర్ణయం తీసుకుని ఇన్సూరెన్స్ తప్పకుండా మారేవిధంగా చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. దుబాయి ఎన్ ఆర్ ఐ కమిటీ రాష్ట్రప్రభుత్వం అపాయింట్ చేసింది. వారు స్టడీచేసి కమిటీ నిర్ణయం తీసుకుంటే దానిని బట్టి వారి నమస్కలు డిస్క్సెన్ చేయడానికి స్పీకరుగారు ఒప్పుకున్నారుట. నా సబ్జక్టు ఉంటే ఖచ్చితంగా స్పందిస్తానని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ఎంపోయిమెంట్ స్క్రముకు సంబంధించినది కాదు. నాకు వారిపై సాసుభూతి ఉంది. దుబాయికి నేను వెళ్లినపుడు వారి ఇఖ్యందులను నన్ను కలిసి తెలియజేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కమిటీ వేశారు. వారు స్టడీ చేస్తున్నారు. అసెంబ్లీలో డిస్కపర్ కు వచ్చినపుడు దానిపై తగు నిర్ణయం తీసుకుండామని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థన రెడ్డి : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు దుబాయి వారి గురించి ఎన్ ఆర్ ఐ కమిటీ వేశామని తెలియజేశారు. అందులో ఎక్కువగా కరీంసగర్, మహాబూబ్ సగర్ జిల్లాలకు చెందినవారు వలసలు ఎక్కువగా వెళ్లారు కాబట్టి ఆ జిల్లాల ప్రజా ప్రతినిధులను పెడితే వారు గుర్తుపడతారు. మన రాష్ట్రంలోనే కాకుండా ఇతర రాష్ట్రాలలో వనిచేస్తున్నారు. అన్నిం, ఛిల్లి లలో చేస్తున్నవారి గురించి చర్య తీసుకోండి. దానికి శాసనసభ్యుల టీం ఆ జిల్లాలకు సంబంధించినవారిని పంపండి. వారు వచ్చేట్లు చేయండి.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : మేము పదే పదే చెబుతూ పస్తున్నాము. కొన్ని గ్రామాలలో వలస వెళ్లిన వారి గ్రామస్థుల ద్వారా తెలియజేయాలని చూస్తున్నాము. ప్రభుత్వపరంగా ఎక్కుడయితే ఎక్కువగా సెటీల్ అయ్యారో వారికి మేసేజ్ ఇస్తున్నాము. ఈ విషయం దేశం మొత్తం మీద చర్య జరుగుతున్నది. ప్రతి రాష్ట్రంలో ఈ కార్బూక్షమం ఉంది కనుక వారందరికి మేసేజ్ వెళ్లింది. చిన్న వేజెన్ కొరకు వెల్లినవారు రిటర్న్ వచ్చారు. ఇంకా ప్రభుత్వం ప్రాపగాండా చేసి చర్య తీసుకుంటుంది. ఎన్ ఆర్ ఐ విషయం నాకు సంబంధించిది కాదు. లేకపోతే ప్రభుత్వాన్ని జనార్థన రెడ్డిగారు అడుగుచ్చు. ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుచ్చు. వివిధ దశలలో రాష్ట్రంలో వారందరికి మేసేజ్ పోతే వారంతా లిరిగి పస్తున్నారు. వారి నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన వారు ఉన్నారు కనుక త్రథ తీసుకుని చేస్తున్నారు అని తెలియజేస్తున్నాను.

షైర్కున్ : ఈ సబ్జక్టుమీద స్పీకరుగారు అరగంట చర్యకు అనుమతించారు. అది పస్తుంది

2006-2007 సంవత్సరానికి వ్యాకి ఆదాయ - వ్యాయ పట్టిక (బడ్జెటు) పై

చర్చ

గ్రాంటు కొరకు అభ్యర్థన - మూడవరోజు

అభ్యర్థన నెం. XXXIII (33) - పెద్దతరచో, మధ్య తరచో నీటిపారుదల

అభ్యర్థన నెం. XXXIV (34) - అడవులు, వర్షావరణం శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞానం,

చిన్న తరచో నీటిపారుదల

అభ్యర్థన నెం. XXXV (35) - సమాచారం, పౌర సంబంధాలు, ఇంధనం, బొగ్గు

గమలు

అభ్యర్థన నెం. XI (11) - రోడ్సు, భవనాలు, ఓడర్సులు (కొనసాగింపు)

శ్రీమతి జి. అరుణ కుమారి (చంద్రగిరి) : అధ్యక్షా, మొట్టమొదటిసారిగా ఇరిగేషన్, రోడ్సు, ఎలక్ట్రిసిటీ మీద మాట్లాడే అవకాశం ఒక మహీాళకు ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. వ్యవసాయ రంగానికి మాత్రిక వసతులైన సాగునీరు, విషయంలో రాష్ట్రపత్నుత్వం చూపుతున్న చోరవ, తీసుకున్న చర్యలు ప్రశంశించడినని. అభినందనీయం. గత పాలకుల నిర్లక్ష్యం, ప్రకృతి కన్నెర వలన గత 7 సంవత్సరాలలో రైతుల జీవితాలు అంధకారంలో నిలిచిపోయి ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. అంధప్రదేశ్‌ను అన్నపూర్ణ అంటారు. అలాంటి అన్నపూర్ణ తీవ్ర కరువు రక్కసి బారినపడి అల్లాడిపోయింది. కష్టపడి పంటపుండించే రైతుల కుటుంబాలు నిషాదంలో మునిగిపోయాయి. దీనికి సకాలంలో వర్షాలు పడకపోవడం ప్రథమ కారణం అయితే, పాలకులకు దూరధ్యాప్తి, అవగాహన లేక గత 5 సంవత్సరాల కాలంలో చూస్తే దేవుడు ఇచ్చిన నీరు ఎలా వృధా అయిందో ఒకసారి పరిశీలించితే అర్థం అవుతుంది. కృష్ణాజలాలు 2001 లో 69 టిఎస్, 2002 లో 14, 2003 లో 16, 2004 లో 16, 2005 కు గాను 1240 టిఎస్ నీరు వృధా అయింది. పెన్నా నీరు 2001 లో 46, 2002 లో 128 టిఎస్ వృధా కాగా, గోదావరిలో 2001 లో 2884 టిఎస్, 2002 లో 1773, 2003 లో 2985, 2004 లో 1674, 2005 లో 3400 టిఎస్ ల నీరు వృధా అయింది. గతంలో సాగునీటి పథకాలు, జలాశయాలు నిర్మించి ఉంటే నీరు వృధా అయ్యేది కాదు.

CHAIRMAN: Aruna garu, you can continue your speech tomorrow. The House is adjourned to meet at 8.30 a.m., tomorrow.

(Then the House adjourned at 1.46 p.m., to meet again at 8.30 a.m., tomorrow i.e., Tuesday, the 7th March, 2006)